



ALAVIESKAN KUNTA

TILINPÄÄTÖS 2025

KUNNANHALLITUS
31.3.2026

KUNNANVALTUUSTO
8.6.2026

SISÄLLYSLUETTELO

1.	TOIMINTAKERTOMUS	
1.1.	Kunnanjohtajan katsaus	1
1.2.	Kunnan hallinto	3
1.3	Kunnan henkilöstö	7
1.4	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	9
1.5	Kunnan toiminnan ja talouden kehitys	12
1.6	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epämukavuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	17
1.7	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	19
1.8	Tilikauden tuloksen muodostuminen	22
1.9	Toiminnan rahoitus	25
1.10	Rahoitusasema ja sen muutokset	28
1.11	Kunnan kokonaistulot ja -menot	32
1.12	Kuntakonsernin toiminta ja talous	33
1.13	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	36
1.13.1	Konsernitase (lyhennetty)	38
1.14	Talousarvion toteutuminen	39
1.14.1	Hallintopalvelut	39
1.14.2	Elinvoimapalvelut	52
1.14.3	Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	60
1.14.4	Tekniset palvelut	119
1.14.5	Investointien toteutuminen 2025	133
1.14.6	Tuloslaskemaosan toteutuminen 2025	140
1.15	Yhteenvedo valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	142
1.16	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	144
2.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	145
2.1.	Tuloslaskelma	145
2.2.	Rahoituslaskelma	146
2.3.	Tase	147
2.4.	Konsernin tuloslaskelma	149
2.5.	Konsernin rahoituslaskelma	150
2.6.	Konsernitase	151
2.7	Alavieskan kunnan Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus 2025	153
2.7.1	Alavieskan kunnan Vesihuoltolaitos tuloslaskelma 2025	161
2.7.2	Vesi- ja viemärikiiklaitoksen tase 2025	162
2.7.3	Vesi- ja viemärikiiklaitoksen rahoituslaskelma 2025	163
3.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	164
3.1.	Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	163
3.1.1	Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	168
3.2.	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	165
3.3.	Tuloslaskelman liitetiedot	166

3.4.	Taseen liitetiedot	169
3.5.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	174
3.6.	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	176
4.	KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT V. 2025	177
	Tilinpäätöksen allekirjoitus	178
	Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä	179

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2025 oli kahdeksan ylijäämäinen Alavieskassa. Alavieskan kunnan tilikauden ylijäämä vuodelta 2025 on 415.823 euroa. Ylijäämä on 174 €/asukas. Taseeseen kertynyt ylijäämä on vuoden 2025 jälkeen yhteensä 6.653.162 euroa.

Vuosikate on 1.273.667 euroa ja se kattoi 857.835 euron poistot. Toimintakate (nettokäyttömenot) on 7.404.791 euroa, Nettokäyttömenot kasvoivat edellisvuodesta 461.000 euroa.

Verotulot olivat 4.914.416 euroa ja valtionosuudet 3.815.071 euroa. Valtionosuudet kasvoivat edellisvuodesta 153.000 euroa, kun työllisyyspalvelut siirtyivät kuntien vastuulle. Tämä ei kuitenkaan kattanut uusista tehtävistä syntyneitä vastuita ja kuluja. YKN- työllisyysalue (Ylivieska, Kalajoki, Nivala, Sievi, Alavieska ja Merijärvi) vastasi tehtävien hoidosta vuoden 2025 alusta.

Nettorahoituskulut nettona olivat 51.040 euroa. Kunta sai korkotuloja tytäryhtiöiden antolainoista 91.151 euroa ja korkomenot kunnan lainoista olivat 182.348 euroa. Korkomenojen määrään alentavasti vaikutti korkosuojaukset, jotka alkoivat vaikuttaa maaliskuusta alkaen.

Kunnan investointimenot olivat yhteensä 3.083.342 euroa. Kunta sai investointeihin valtion avustuksia 47.641 euroa Vivunkummun patoon ja Sivakkanevan ulkoilureittiin. Investoinneista 1,5 milj. euroa oli sijoituksia tytäryhtiöiden SVOP-pääomiin. Merkittävin investointi oli urheilukentän peruskunnostus, johon kului 653.483 euroa vuonna 2025. Lisäksi kunta osti maa-alueita 176.250 eurolla.

Uusia antolainoja tytäryhtiöille myönnettiin 1.150.000 euroa. Lyhennyksiä antolainoista tuli 332.850 euroa.

Lainakannan muutos oli 1,9 miljoonan euroa, joka koostui pääasiassa kuntatodistuslainakannan kasvusta. Kuntatodistusten määrä nousi 12,2 milj. euroon. Lisäksi tytäryhtiöiden talletukset konsernitilillä kasvoivat. Lainakanta oli vuoden 2025 lopussa 12,4 milj. euroa eli 5.233 €/asukas.

Vuoden 2025 aikana kunnan tytäryhtiöiden Alavieskan Asunnot Oy:n ja Alavieskan Kehityskeskus Oy:n merkitys kasvoi tehtyjen investointien seurauksena.

Vuoden 2025 syksyllä kaksi tuulivoimapuiston osaleiskaavaa sai lainvoiman. Hangaskurunkankaan yhdeksän tuulivoimalapuiston osayleiskaava sai lainvoiman hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen. Kunnanvaltuusto oli päättänyt asiasta vuoden 2024 kesäkuussa. Verkasalon tuulivoimapuiston osayleiskaavan kunnanvaltuusto hyväksyi 22.9.2024 ja se sai lainvoiman lokakuun lopulla 2025. Verkasaloon voidaan rakentaa enintään 19 voimalaa Alavieskaan. Lisäksi Kalajoen ja Ylivieskan Verkasalon tuulivoimapuistojen osayleiskaavat hyväksyttiin ja ne saivat myös lainvoiman. Alavieskan Verkasalon tuulivoimaloiden rakennuslupahakemukset saapuivatkin kuntaan maaliskuussa 2026. Alavieskan kunnan talouden kannalta em. kaavat ovat erittäin tärkeitä.

1.2. Kunnan hallinto

Valtuusto

Valtuustoon kuuluu 21 valtuutettua. Valtuuston poliittinen jakauma on ollut 31.5.2025 saakka seuraava:

KESK	13
PS	7
VAS	1

Valtuuston puheenjohtajana on toiminut 25.9.2023 alkaen Jyrki Vääräkoski (KESK), I varapuheenjohtajana Jarkko Pehkonen (PS) ja II varapuheenjohtajana Kaija Hannula (KESK) 12.12.2023 alkaen. Valtuuston jäsenenä on toiminut Maarit Jutila 23.9.2024 asti ja Mikko Malinen 23.9.2024 alkaen.

Kunnanvaltuuston jäsenet ja osallistuminen kokouksiin vuonna 2025 (31.5.2025 asti):

valtuutettu	kokoukset	iltakoulut
Vääräkoski Jyrki (KESK)	4/4	2/2
Pehkonen Jarkko (PS)	4/4	2/2
Hannula Kaija (KESK) 12.12.2023 alkaen	3/4	2/2
Havisto Janne (PS)	4/4	1/2
Huhtala Lauri (PS)	4/4	2/2
Huttunen Anne (PS)	4/4	2/2
Härö Juho (KESK)	2/4	1/2
Isokääntä Marja (KESK)	4/4	1/2
Jääskelä Lauri (KESK)	4/4	2/2
Kähtävä Simo (PS)	0/4	0/2
Luonuansuu Matti (VAS)	3/4	2/2
Malinen Mikko (KESK) 23.9.2024 alkaen	2/4	0/2
Marjakangas Mauri (PS)	4/4	2/2
Mattila Tapio (KESK)	4/4	2/2
Mäkelä Aki (KESK)	4/4	2/2
Rinta-Jouppi Meeri (KESK)	4/4	2/2
Sii-tonen Sakari (KESK)	4/4	1/2
Simi Olavi (KESK)	4/4	2/2
Sipilä Annikki (KESK)	3/4	2/2
Taka-Eilola Tuomo (PS)	4/4	1/2
Takkunen Antti (KESK)	4/4	1/2
Varavaltuutetut	kokoukset	
Varajäsen KESK		
Pudas Olli	4	
Hannus Jani	0	
Isokääntä Risto	2	
Marttila Tuomas	0	

Varavaltuutetut	kokoukset
Varajäsen KESK	
Salo Pirjo	2
Pudas Katja	1
Koutonen-Simonen Karita	1
Isokääntä Risto	0
Malinen Mikko	0
Pudas Olli	1
Jylli Marika	1
Häkkinen Mika	1
Takkunen Liisa	0
Marttila Tuomas	0
Varajäsen PS	
Nyman Jaana	0
Rajaniemi Mika	0
Varajäsen KOK	
Niemi Mikko	0
Varajäsen VS	
ei ole	

Hallitus

Kunnanhallitukseen kuuluu 8 jäsentä. Kunnanhallituksen poliittinen jakautuma on ollut 31.5.2025 saakka seuraava:

KESK	5
PS	3

Kunnanhallituksen puheenjohtajana toimii Tapio Mattila (KESK) ja varapuheenjohtajana Janne Havisto (PS) 25.9.2023 alkaen.

Kunnanhallituksen jäsenet ja osallistuminen kokouksiin vuonna 2025 (31.5.2025 asti):

	kokoukset
Mattila Tapio (KESK)	7/7
Havisto Janne (PS)	5/7
Huttunen Anne (PS)	6/7
Isokääntä Marja (KESK)	7/7
Malinen Heikki (PS) 25.9.2023 alkaen	6/7
Simonen Niina (KESK)	6/7
Sipilä Annikki (KESK)	7/7
Takkunen Antti (KESK)	7/7

Varajäsenten osallistuminen (myös vain osa kokouksesta):

Jääskelä Lauri	(Mattila Tapio)	2
Malinen Mikko	(Takkunen Antti)	0
Marjakangas Mauri	(Havisto Janne)	1
Nissilä Sanna	(Simonen Niina)	1
Rajaniemi Maire	(Isokääntä Marja)	1
Vääräkoski Terhi	(Sipilä Annikki)	1
Huhtala Lauri	(Malinen Heikki)	2
Kivimaa Päivi	(Huttunen Anne)	1

Valtuustokausi vaihtui 1.6.2025.

Kunnanhallitukseen kuuluu 8 jäsentä. Kunnanhallituksen poliittinen jakautuma on 1.6.2025 lähtien ollut seuraava:

KESK	7
PS	1

Kunnanhallituksen jäsenet ja osallistuminen kokouksiin vuonna 2025 (1.6.2025 alkaen):

	kokoukset
Mattila Tapio (KESK)	8/8
Kääntä Kirsi (KESK)	8/8
Nahkala Jarmo (KESK)	8/8
Kantola Heli (KESK)	8/8
Siitonen Sakari (KESK)	6/8
Pehkonen Jarkko (PS)	8/8
Hannula Kaija (KESK)	7/8
Salo Pirjo (KESK)	8/8

Varajäsenten osallistuminen (myös vain osa kokouksesta):

Häkkinen Mika	(Mattila Tapio)	3
Koutonen-Simonen Karita	(Kääntä Kirsi)	0
Hintsala Heikki	(Nahkala Jarmo)	1
Pudas Katja	(Kantola Heli)	0
Jääskelä Lauri	(Siitonen Sakari)	2
Malinen Heikki	(Pehkonen Jarkko)	0
Auno Hannele	(Hannula Kaija)	4
Rajaniemi Maire	(Salo Pirjo)	0

Lautakunnat

Kunnassa toimivat seuraavat lautakunnat:

- Keskusvaalilautakunta
- Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
- Tekninen lautakunta
- Tarkastuslautakunta

Lautakuntien puheenjohtajina ovat 31.5.2025 saakka toimineet seuraavat henkilöt:

Lautakunta	Puheenjohtaja
Keskusvaalilautakunta	Eija Jutila (KESK)
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Meeri Rinta-Jouppi (KESK)
Tekninen lautakunta	Lauri Jääskelä (KESK)
Tarkastuslautakunta	Sakari Siitonen (KESK)

Valtuustokausi vaihtui 1.6.2025.

Lautakuntien puheenjohtajina ovat 1.6.2025 alkaen toimineet seuraavat henkilöt:

Lautakunta	Puheenjohtaja
Keskusvaalilautakunta	Eija Jutila (KESK)
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Aki Mäkelä (KESK)
Tekninen lautakunta	Lauri Jääskelä (KESK)
Tarkastuslautakunta	Perttu Isotalus (KESK)

Tilintarkastaja

Tilintarkastajana on toiminut BDO Audiator Oy, vastuunalaisena tilintarkastajana toimii JHT, HT Tuomas Peltoperä.

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat kaikki luottamushenkilöt lukuun ottamatta valtuutettuja ja seuraavat toimielinten esittelijät: kunnanjohtaja, tekninen johtaja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kirjastotoimenjohtaja ja kunnaninsinööri.

1.3. Kunnan henkilöstö

Kunnanviraston päällikkönä on toiminut kunnanjohtaja Kari Pentti.

Kunnan henkilöstön päävastuualueisiin pohjautuva palvelualuejako on seuraava:

Palvelualueet	Palvelualuejohtaja
Hallintopalvelut	hallinto- ja talouspäällikkö
Elinvoimapalvelut	kunnanjohtaja
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Tekniset palvelut	tekninen johtaja

Kunnan palkattu henkilöstö oli 31.12.2025

	Vaki- naiset	Sijaiset	Määrä- aikaiset	Työl- listetyt/to- imeksiant	Kaikki yht.
<i>Hallintopalvelut</i>	6		1		7
<i>Elinvoimapalvelut</i>			1		1
<i>Sivistys- ja hyvinvointipalvelut</i>	54	5	24	1	84
<i>Tekniset palvelut</i>	7	0	0		7
Yhteensä	67	5	26	1	99

Vakinaisten osuus työssä olevasta henkilöstöstä 31.12.2025 oli 61,5 % (vuonna 2024 69 %).

reilulla miljardilla eurolla ja yksittäiset suuret luovutustulot (esim. Porin energiaosakkeiden myynti) nostivat tulosta poikkeuksellisesti. Ilman Helsinkiä, Espoota ja Poria kuntien yhteenlaskettu tulos jäisi Kuntaliiton mukaan reiluun 100 miljoonaan euroon.

Investointitaso pysyi Kuntaliiton mukaan korkealla myös vuonna 2025, eikä verorahoitus riittänyt kattamaan kaikkia investointeja, minkä vuoksi osa investoinneista rahoitettiin velalla. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu lainakanta kasvoi Kuntaliiton arvion mukaan noin 21 miljardiin euroon.

Oman talousalueen kehitys

Kuntien työllisyyspalveluissa oli joulukuun lopussa 2025 yhteensä 351 500 työtöntä työnhakijaa, mikä on 29 800 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 13,0 prosenttia, eli 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten. Tiedot perustuvat Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) Työnvälitystilastoon.

Maakunnan sisällä alhaisin työttömyysaste oli Haapavesi-Siikalatvan seutukunnassa (9,6 %). Kunnittain tarkasteltuna matalin työttömyysaste oli Limingassa (7,7 %) ja korkein Pudasjärvellä (19,0 %). Oulun työttömyysaste oli 15,1 %. Työttömien määrä laski seitsemässä kunnassa vuodentakaiseen verrattuna, suhteellisesti eniten Taivalkoskella (-19 %). Suhteessa suurinta työttömien kasvu oli Reisjärvellä (+30 %) ja Lumijoella (+23 %).

Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa työttömyysaste oli joulukuun lopussa 13,6 % ja koko maassa se oli 13,0 %. Pohjois-Pohjanmaalla oli joulukuun lopussa 26 400 työtöntä työnhakijaa. Työttömien työnhakijoiden määrä oli 1700 (+7 %) työtöntä enemmän kuin vuosi sitten. Alavieskassa työttömiä työnhakijoita oli vuoden 2025 lopussa 112 henkilöä 10,8 %. (103 henkilöä vuoden 2024 lopussa), heistä lomautettuina oli 20 henkilöä. (9,8 % 31.12.2024)

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat kunnittain

Kunta	Määrät			Työttömienä		Työttömienä		Muutos		
	Joulu 2025	Marras 2025	Joulu 2024	Joulu 2025	Joulu 2024	Joulu 2025	Joulu 2025	Marras 2025	Joulu 2024	Joulu 2025
	Työttömät työnhakijat			%	%	Työttömyysaste		Avoimet työpaikat		
Alavieska	112	91	103	9	9	16	10,8	-	-	-

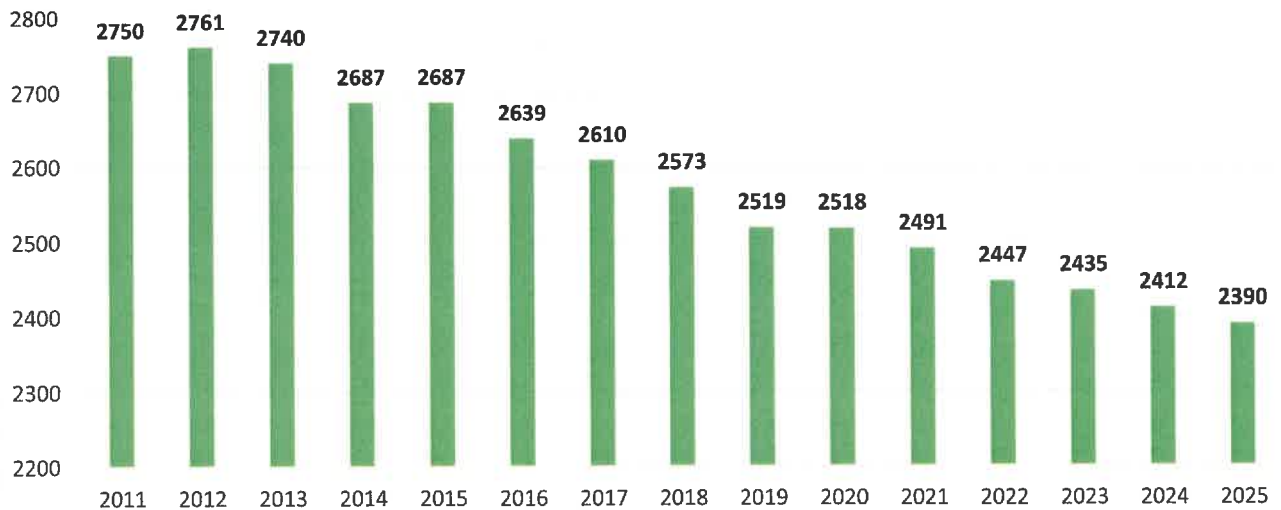
Lähde: Tilastokeskus ja ELY-keskuksen työllisyyskatsaus 2025

Väestömuutosten ennakkotiedot 2025

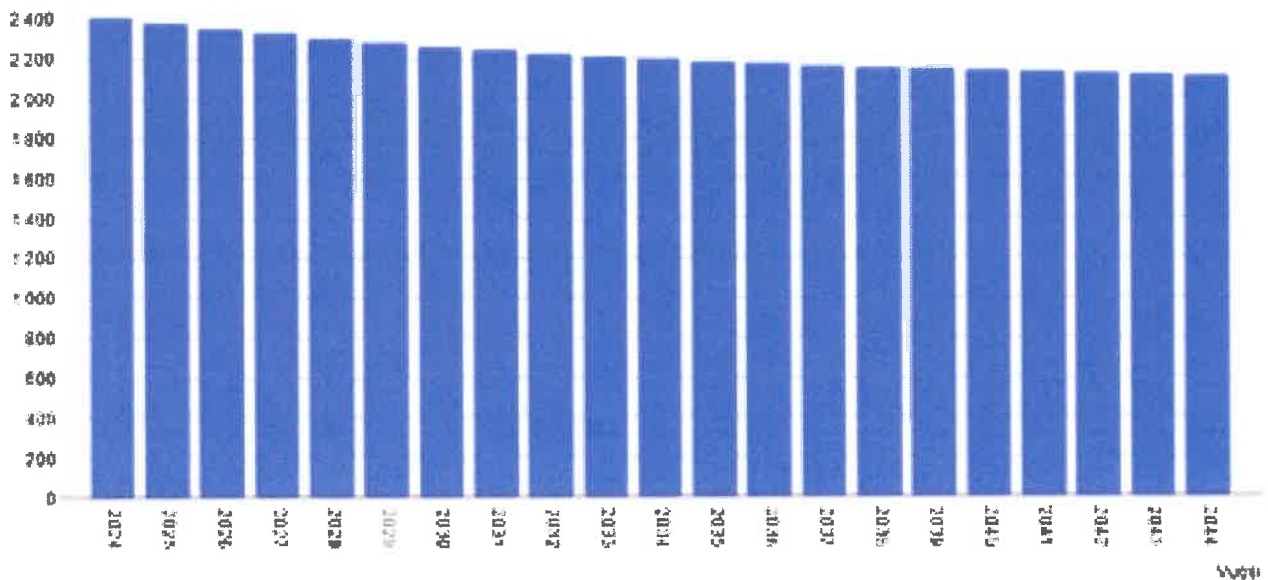
	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien välinen tulo-muutto	Kuntien välinen lähtö-muutto	Kuntien välinen netto-muutto	Netto-maahanmuutto	Kokonais-netto-muutto	Kokonaismuutos	Väkiluku
2025Q1	6	10	-4	32	43	-11	0	-11	-15	2395
2025Q2	1	5	-4	42	26	16	-1	15	11	2406
2025Q3	9	8	1	33	38	-5	5	0	2	2408
2025Q4	4	8	-4	19	33	-14	0	-14	-18	2390
	20	31	-11	126	140	-14	4	-10	-20	

Lähde: tilastokeskus

Alavieskan asukasluku



Alavieskan väestöennuste 2044 (tilastokeskus 2025)



1.5. Kunnan toiminnan ja talouden kehitys

Olennaiset muutokset taloudessa ja toiminnassa

Kunnanvaltuusto päätti 22.9.2025 § 65 talouden tasapainottamisohjelman jatkamisesta vuosille 2026–2028. Sopeuttamisohjelman tavoitteena on löytää mahdollisia säästökohteita menokohteista ja etsiä mahdollisuuksia saada lisää toimintatuloja. Erityisesti pyrkimyksenä on prosessien kehittäminen ja toimintojen tehostaminen. Toimintojen tehostaminen ei tarkoita välttämättä palveluiden vähentämistä tai heikentämistä. Sopeuttamisohjelman mukaiset aiemmat toimenpiteet on huomioitu toiminnassa vuoden 2025 aikana ja uudet toimenpiteet talousarvion 2026 valmistelussa.

Osana kunnan sopeuttamisohjelmaa vesihuoltolaitokselle on laadittu oma talouden tasapainotusohjelma vuosille 2022–2025. Vesihuoltolaitoksen osalta tavoitteena on tuloja kasvattamalla ja menoja karsimalla saada vesilaitoksen talous tasapainoon ja tulos positiiviseksi vuoteen 2025 mennessä. Tähän tavoitteeseen ei olla vielä päästy. Osittain tavoitteeseen on pyritty pääsemään sisäisellä hulevesimaksulla.

Vuoden 2025 alussa toteutetun valtakunnallisen TE-uudistuksen seurauksena julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille, ja TE-toimistot lakkautettiin. Alavieskan kunta kuuluu Ylivieska–Kalajoki–Nivala-työllisyysalueeseen (YKN-työllisyysalue), johon kuuluvat lisäksi Kalajoki, Nivala, Sievi ja Merijärvi. Työllisyysalue toimii vastuukuntamallilla, jossa Ylivieskan kaupunki vastaa palveluiden hallinnollisesta järjestämisestä. Uudistuksen myötä työllisyyspalvelut tulivat osaksi kuntien lakisääteisiä peruspalveluja. Palvelut tuotetaan YKN-työllisyysalueella lähipalveluperiaatteella, ja Alavieskassa työllisyyspalvelut ovat saatavilla ajanvarauksella paikallisessa palvelupisteessä.

TE-uudistuksen myötä kunnan vastuu työttömyysturvan rahoituksesta laajeni 1.1.2025 alkaen ja lisäksi kunta maksaa työllisyysalueen maksuosuutta. Valtionosuuksia on korotettu TE-uudistuksen yhteydessä kattamaan kunnille siirtyviä työvoimapalveluiden järjestämiskustannuksia sekä laajentunutta vastuuta työttömyysetuuksien rahoituksesta. Käytännössä kustannusten kehitys on kuitenkin osoittautunut osassa kunnista ennakoitua suuremmaksi erityisesti työttömyyden pitkittymisen vuoksi, eikä valtionosuuksien kiinteä kompensatio kaikilta osin seuraa todellisten menojen vaihtelua.

Henkilöstömenojen kehitykseen vaikuttivat vuonna 2025 kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) mukaiset palkankorotukset. Vuonna 2025 toteutettu yleiskorotus nosti henkilöstökustannuksia, ja sopimuskauden myöhempään vuosiin ajoittuvat korotukset lisäävät palkkamenojen kasvupainetta edelleen.

Tilintarkastuspalvelut on kilpailutettu loppuvuodesta 2025 ja kilpailutuksen tuloksena tilintarkastuspalveluiden tarjoaja vaihtuu.

Valtuusto hyväksyi 9.12.2025 § 93 talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2027–2028.

Kunnan tilinpäätös 2025 muodostui paremmaksi kuin mitä talousarviossa arvioitiin ja tulos oli 415.823 euroa positiivinen. Tulosta selittävät 354 579 € budjetoitua suuremmat toimitatuotot. Näistä suurimpina erinä maksutuotot yli 176 412 sisältäen 167 709 € tuulivoima-

Kokonaisuudessaan em. uudistusten vaikutukset kunnan talouteen tulevat näkymään vuodesta 2026 ja 2027 eteenpäin, joka tuo haasteita kunnan talouden tasapainottamiseksi.

Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 29.2.2028 asti. Sopimuskaudella 2025–2028 palkkoja korotetaan yleiskorotuksin sekä osin paikallisesti kohdennettavin järjestely- ja kehittämiserin.

Yleinen korkotaso laski edelleen vuoden 2025 aikana. Euroopan keskuspankin rahapolitiikan keventyminen näkyi markkinakorkojen alentumisena. Tällä on vaikutuksia kunnan talouteen vaikkakin kunnalla on aiemmin tehtyjä korkosuojausjärjestelyjä. Korkotason muutokset heijastuvat kunnan talouteen myös välillisesti kustannustason kehityksen kautta.

Tuloslaskelman keskeisten erien muutokset edel. vuoteen verrattuna				
	2025	2024	Muutos	Muutos %
	€	€		
Toimintatuotot yhteensä	2 725 226	2 528 765	196 461	7,8
Toimintakulut yhteensä	-10 130 017	-9 472 590	-657 427	6,9
Toimintakate	-7 404 791	-6 943 825	-460 966	6,6
Verotulot	4 914 416	4 866 775	47 641	1,0
Valtionosuudet	3 815 071	3 662 097	152 974	4,2
Rahoitustuotot- ja kulut	-51 040	28 966	-80006	-276,2
Vuosikate	1 273 657	1 614 013	-340 356	
Poistot ja arvonalentumiset	-857 835	-876 429	18 594	-2,1
Tilikauden tulos	415 823	737 584	-321 761	-43,6
Tilikauden ylijäämä	415 823	737 584	-321 761	-43,6

Määrärahojen käyttö ja tuloarvioiden toteutuminen 1 000 € (ilman sisäisiä määrärahoja)

Palvelualue	TA 2025	Tot 2025	Muutos €	Muutos %
Menot				
Hallinto	1 118	1 069	-49	-4,4
Elinvoima	785	607	-178	-22,7
Sivistys- ja hyvinvointi	5 699	5 759	60	1,1
Tekninen	2 627	2 695	68	2,6
Yhteensä	10 229	10 130	-99	-1,0
Tulot				
Hallinto	42	44	2	4,8
Elinvoima	69	109	40	58,0
Sivistys- ja hyvinvointi	384	421	37	9,6
Tekninen	1 875	2 151	276	14,7
Yhteensä	2 670	2 725	55	2,1
Netto				
Hallinto	1 076	1 025	-51	-4,7
Elinvoima	716	498	-218	-30,4
Sivistys- ja hyvinvointi	5 315	5 337	22	0,4
Tekninen	752	544	-208	-27,7
Yhteensä	7 859	7 404	-455	-5,8

Määrärahojen käyttö ja tuloarvioiden toteutuminen 1 000 € (sisäiset ja poistot mukana)

Palvelualue Sisäiset erät ja poistot mukana	TA 2025	Tot 2025	Muutos €	Muutos %
Netto				
Hallinto	740	699	-41	-5,5
Elinvoima	736	518	-218	-29,6
Sivistys- ja hyvinvointi	6 555	6 417	-138	-2,1
Tekninen	695	628	-67	-9,6
Yhteensä	8 726	8 262	-464	-5,3

1.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Vuoden aikana kuntien ja samalla Alavieskan kunnan toimintaan vaikutti edelleen jatkuva Ukrainan ja Venäjän sota, yleinen kustannustason nousu, lainojen korkeat korot ja valtionosuuksien pieneneminen, mitkä vaikuttivat kunnan kustannusten kasvuun ja tulojen laskuun.

Kunnan talouden riskit liittyvät pääosin siihen, ettei kunta pysty ennen kaikkea ulkoisten tekijöiden vaikutuksesta ylläpitämään taloutensa tasapainoa suunnitellulla tavalla. Yllättävät muutokset toiminnassa tai toimintaympäristössä saattavat vaikuttaa merkittävästi kunnan taloustasapainoon. Rahoitukseen ja kustannusrakenteeseen liittyvät muutokset ovat tulevien vuosien osalta merkittävänä riskinä kunnan talouden osalta. Talouden tasapaino edellyttää, että vuosikate ylittää poistot, tilikauden tulos on positiivinen, eikä lainakanta kasva hallitsemattomasti.

Kunnan merkittävin tulonlähde ovat verotulot, joiden kertymä riippuu voimakkaasti yleisestä talouskehityksestä ja työllisyystilanteesta. Myös valtionosuuksien vaikutus on kunnan talouden näkökulmasta merkittävä, eikä kunnalla ole realistisia keinoja vaikuttaa niiden määrään. Verotulot ja valtionosuudet vuonna 2025 toteutuivat hieman arvioitua pienempänä. Erityisesti vuoden 2026 alusta on opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuksia leikattu, mikä vaikuttaa tulevaisuuden valtionosuuksien kertymään. Verotulojen ja valtionosuuksien pieneneminen sekä kunnan negatiivinen väestönkehitys vaikuttavat edelleen kunnan tulo-rahoitukseen ja näihin liittyvät merkittävät muutokset luovat taloudellisen riskin ja sopeuttamistarpeen Alavieskan kunnalle.

Talouden kehitystä ja riskien olemassaoloa ja toteutumista seurataan aktiivisesti. Kunnan yleiseen kilpailukykyyn ja elinvoimaan kohdistuvat riskit liittyvät yleiseen talouskehitykseen, elinkeinoelämän ja työllisyyden tilanteisiin sekä kustannustason muutoksiin.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa solmitut kiinteistöjen vuokrasopimukset päättyvät määräaikaisina pääosin vuoden 2028 lopussa. Vuokrasopimusten jatkuminen tämän jälkeen on hyvin epävarmaa.

Kunnan lainakantaa on suojattu taseen ulkopuolisilla koronvaihtosopimuksilla vuoteen 2055 asti ja suojaukset ovat pääosin astuneet voimaan vuoden 2025 maaliskuussa.

Kunta on suojannut omaisuus- ja henkilöriskit vakuutuksin yleisesti käytössä olevia perusteita noudattaen. Kuntakonsernin vakuutukset on kilpailutettu ja uudet edullisemmat vakuutus sopimukset ovat astuneet voimaan vuoden 2026 alusta.

Kunnan tietotekniikkaan liittyviä riskejä on hallittu siirtämällä ICT-palveluiden tuotanto Joki ICT Oy:lle. Yhtiöllä on yksittäistä kuntaa laajemmat resurssit, kapasiteetti ja asiantuntijaosaaminen, mikä vahvistaa palvelujen toimintavarmuutta ja jatkuvuutta.

In house -yhtiöihin kohdistuvat lainsäädäntömuutokset muodostavat kunnalle merkittävän riskin. Valtioneuvosto on antanut eduskunnalle esityksen hankintalain muutoksista, joista keskeisin on ehdotus 10 prosentin vähimmäisomistusosuudesta edellytyksenä sille, että

kunta voi hankkia palveluja omalta in house -yhtiöltään. Mikäli lakimuutos hyväksytään, se edellyttää muutoksia myös Alavieskan kunnan keskeisten in house -yhtiöiden – Joki ICT Oy:n, Kuntien Hetapalvelut Oy:n ja PPE-Köökki Oy:n – rakenteisiin ja omistusjärjestelyihin. Muutosten taloudellisia vaikutuksia ja kustannuksia ei tässä vaiheessa ole mahdollista arvioida tarkasti.

Alavieskan kunta huomioi toiminnassaan ympäristöasiat osana kestävästä kehityksestä ja paikallista hyvinvointia. Kunnan alueella keskeinen ympäristöön liittyvä erityispiirre on tulvariski, joka liittyy erityisesti Kalajoki-joen vaikutusalueeseen. Tulvatilanteisiin varaudutaan ennakoivasti yhteistyössä viranomaisten kanssa, ja riskienhallintaa kehitetään jatkuvasti muun muassa maankäytön suunnittelun ja varautumistoimenpiteiden avulla. Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät hoidetaan ostopalveluna Ylivieskan kaupungilta. Yhteistyö mahdollistaa asiantuntevan ja ajantasaisen ympäristötarkastajan palvelun hyödyntämisen, mikä tukee kunnan valvonta- ja ohjaustehtäviä esimerkiksi jätehuollon, vesihuollon ja ympäristölupien osalta.

Vesihuollon osalta kunta toimii yhteistyössä Vesikolmion kanssa, mikä turvaa laadukkaan talousveden hankinnan ja jakelun sekä jätevesien asianmukaisen käsittelyn. Yhteistyö tukee vesivarojen kestävästä käytöstä ja varmistaa palveluiden toimintavarmuuden myös poikkeustilanteissa.

Kunta edistää toiminnassaan luonnon monimuotoisuuden säilymistä, vesistöjen hyvää tilaa sekä kestävästä maankäytöstä. Ympäristön tilaa seurataan ja kehitetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, ja kuntalaisia kannustetaan vastuullisiin valintoihin arjessa. Lisäksi kunta huomioi ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen osana strategista suunnitteluaan.

Kunnan toiminnan kannalta merkittävä ja jatkuvasti korostuva riski on ammattitaitoisen ja pätevän henkilöstön rekrytointi. Kunnan tulee jatkossakin panostaa toimintakulttuuriin, henkilöstön hyvinvointiin sekä työyhteisöön liittyviin veto- ja pitovoimatekijöihin.

1.7. Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Kunnanhallituksen selonteon sisäisestä valvonnasta tulee perustua todelliseen, riittävän kattavaan, systemaattiseen ja dokumentoituun arviointiin, johon on liitetty rehellinen kuvaus merkittävistä kehittämisalueista.

Valvonnan tarkoitus on tuottaa kohtuullinen varmuus toimintojen tehokkuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta, taloudellisen ja johdon raportoinnin luotettavuudesta sekä lakien, määräysten ja sisäisten toimintaohjeiden noudattamisesta. Valvontaympäristö muodostuu suunnittelu- ja seurantajärjestelmästä, johtamisjärjestelmästä, toimintojen organisoinnista ja riskien hallinnasta.

Alavieskan sisäisen valvonnan ohjeet on hyväksytty kunnanhallituksessa 10.9.2018 § 143. Valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet 17.12.2018 § 60. Sisäiseen tarkastukseen ei ole osoitettu erilisiä omia resursseja. Kunnanhallitus on hyväksynyt päivitetyn sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asiakirjan 17.12.2024 § 262.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Toimielinten ja viranhaltijoiden päätös- ja ratkaisuvallasta samoin kuin niihin liittyvät vastuut on määritelty kunnan hallintosäännössä (hallintosääntö on hyväksytty valtuustossa 31.10.2017 § 61 ja siihen tehtäviä muutoksia viimeksi 24.4.2025 § 18).

Tavoitteiden toteutuminen

Organisaatiosta vastuussa olevien tilivelvollisten tehtävänä on päättää ja valvoa, että eri tahojen tarpeet ja niiden tasapainottaminen sekä lainsäädännön ja viranomaisten määräykset ja päätökset otetaan huomioon tavoitteiden asettamisessa. Tavoitteiden ja niihin sisältyvien suunnitelmien tulee sisältää mitattavissa olevat suoritustavoitteet ja –mittarit. Tavoitteiden toteutumisen seurannassa on pääpaino siirtymässä tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden mittaamiseen. Tavoitteista pitää tiedottaa selkeästi, jotta päätösten ja toiminnan taustat sekä haluttu suunta on koko henkilöstön tiedossa.

Alavieskassa on selkeät ohjeet ja vakiintunut talousarvion ja taloussuunnitelman laadintakäytäntö.

Tavoitteiden toteutumisen seurantaan varten on asetettu mittarit, jotka kaikilta osin eivät vielä ole tarpeeksi kuvaavia, täsmällisiä tai objektiivisia. Kaikilla toimialoilla tavoitteiden toteutumisesta on seurattu osavuosikatsausten yhteydessä.

Tavoitteiden asettamisen ja seurannan katsotaan olevan järjestyksessä. Palvelut johtavat tavoitteensa strategioista. Tavoitteiden toteutumista seurataan ja valvotaan annettujen ohjeiden ja normaalin raportointikäytännön mukaisesti.

Riskienhallinta

Organisaation on voitava kohtuudella varmistua siitä, että kaikki tavoitteiden saavuttamiseen olennaisesti vaikuttavat riskit on tunnistettu ja niiden hallitsemiseksi on valittu asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelyt.

Kunnanhallitus on 25.1.2021 § 4 hyväksynyt yleisen valmiussuunnitelman, jossa on kattavaa ohjeistusta varautumisesta ja riskienkartoittamisesta. Toimialakohtaisesti varautumista ja riskienkartoitusta päivitetään jatkuvasti erikseen ja ajanmukaiset dokumentit on pääsääntöisesti tehty. Liitteet ovat julkisuuslain nojalla pääsääntöisesti salaisia.

Vahinkoriskit

Kunnan henkilöriskit, omaisuusriskit, toiminnan riskit ja ajoneuvojen riskit on vakuutettu kattavasti.

Rahoitus ja sijoitusriskit

Kunnanvaltuuston hyväksymässä 16.12.2019 rahoitusstrategiassa määritetään rahoitus- ja sijoitusriskien hallintaa. Rahoitusriskejä hallitaan mm. koronvaihtosopimuksilla.

Toiminnalliset riskit

Sijaisjärjestelyjen puutteet aiheuttavat riskin erityisosaamista vaativien tehtävien hoidon jatkuvuudessa, mikäli ao. viran-/toimihaltija on äkillisesti estynyt hoitamasta tehtäväänsä.

Tietojärjestelmien toimivuuteen ja tietoturvallisuuteen liittyviä riskejä on pienennetty ulkoistamalla osa toiminnasta, mutta varmistamalla samalla, että tarvittavaa osaamista löytyy myös omasta organisaatiosta.

Seuranta ja muutokset

Olosuhteita ja toimintaa seuraamalla ja arvioimalla voidaan organisaatio ohjata näkemään kehitystarpeet.

Kaikissa palveluissa on seurattu ulkoisten olosuhteiden muutoksia ja arvioitu niihin sisältyviä uhkia ja mahdollisuuksia.

Osittain on pystytty varautumaan ajoissa muutoksiin, mutta joihinkin toimintavuoden aikana tapahtuviin muutoksiin on jouduttu reagoimaan kesken talousarviovuoden.

Toiminnan ja talouden toteutumista on seurattu säännöllisesti raportoinnin avulla. Tietohallinnon antamia mahdollisuuksia seurannan helpottamiseksi on kehitetty jatkuvasti Hetaan liittyen.

Sopimusten hallinta

Sopimusten hallinta on ajan tasalla ja hoidettavissa joko manuaalisesti tai käytössä olevilla rekisteriohjelmilla. Koko kuntaa koskevaa sopimustenhallintajärjestelmää ei ole olemassa, mitä on pidetty puutteena.

Huolimatta siitä, että kunnassa ei ole tehty riskienkartoitusta, on keskushallinnossa ja kaikissa palveluissa tiedostettu toimintaan liittyviä olennaisia riskejä. Sama loppupäätelmä riskienhallinnan nykytilasta saadaan kuin sisäisen valvonnankin osalta, että pienissä kunnassa riskit ovat paremmin tunnistettavissa ja tiedostettavissa kuin isoissa toimintayksiköissä.

Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja esittävät lausumansa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä sekä oman, jatkuvan toiminnan ja talouden seurannan ja sisäisen tarkastuksen arviointi- ja varmistustoiminnan perusteella, että kunnan hallinto on toiminut pääosin kuntalain, kunnan johto- ja toimintasääntöjen sekä kunnanhallituksen hyväksymän sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti ja että sisäisen valvonta on yleisesti ottaen toimivaa ja asianmukaisesti järjestetty.

1.8. Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA (ulk.)	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	2 725	2 529
Toimintakulut	-10 130	-9 473
Toimintakate	-7 405	-6 944
Verotulot	4 914	4 867
Valtionosuudet	3 815	3 662
Rahoitustuotot ja -kulut	-51	29
Vuosikate	1 274	1 614
Poistot ja arvonalentumiset	-858	-876
Tilikauden tulos	416	737
Satunnaiset erät		
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	416	737
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	26,9	26,7
Vuosikate/Poistot, %	149	184
Vuosikate, €/asukas	533	669
Asukasluku	2390	2 412

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 x Toimintatuotot/ toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön

Tunnusluku osoittaa paljonko kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuloilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla.

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 x Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluku on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä.

Tunnusluvun tulkintaan vaikuttavat kuitenkin vuotuisen investointitason suuruus (vastaavatko poistot vuotuista investointitasoa) ja lisäksi tunnusluvun vertailukelpoisuutta heikentää se, että yhä useampi kunta toimii vuokratiloissa tai käyttää merkittäville osin leasingrahoitusta.

Vuosikate euro/asukas tunnusluvussa käytetään väestölaskennan mukaista asukaslukua tilikauden lopussa.

Tuloslaskelman sisältö

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tuotot ja kulut. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ns. ulkoiset erät eli tuotot, jotka on saatu kunnan ulkopuolelta, ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kunnan ulkopuolelta.

Tuotot

Alavieskan kunnan varsinaisen toiminnan tuottojen kokonaismäärä oli vuonna 2025 yhteensä 11,5 milj. euroa. Tuottojen määrä kasvoi vuoteen 2024 verrattuna 1,55 %.

Tuotot, 1000 €	2025	2024	Kulut, 1000 €	2025	2024
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	2 725	2 529	Toimintakulut	10 130	9 473
Myyntituotot	880	887	Henkilöstökulut	5 063	4 826
Maksutuotot	263	87	Palkat ja palkkiot	4 094	3 894
Tuet ja avustukset	267	275	Henkilöstösivukulut	969	932
Vuokratuotot	1 279	1 216	Palvelujen ostot	3 368	3 109
Muut tuotot	36	64	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	968	1 002
Verotulot	4 914	4 866	Avustukset	460	383
Valtionosuudet	3 815	3 662	Muut toimintakulut	271	152
Korkotuotot	94	66	Korkokulut	182	322
Muut rahoitustuotot	40	288	Muut rahoituskulut	2	2
Yhteensä	11 588	11 411	Yhteensä	10 314	9 797

Tuloveroprosentin kehitys	
Verovuosi	Tuloveroprosentti
2012	21,50
2013	21,50
2014	21,50
2015	21,50
2016	21,50
2017	21,50
2019	22,00
2020	22,00
2021	22,00
2022	22,00
2023	9,36
2024	9,30
2025	9,30

Valtionosuuksien toteutuminen	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio+muutokset	Toteuma 2025	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen vo	2 168 679,00			2 182 827,00	14 148,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	1 775 889,00			1 761 468,00	-14 421,00
Muu opetus- ja kulttuuritoimi	-461 572,00			-486 714,00	-25 142,00
Verotulomenetysten kompensatio	339 768,00			357 490,00	17 722,00
Yhteensä	3 822 764,00			3 815 071,00	-7 693,00

Verotulojen toteutuminen	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio+muutokset	Toteuma 2025	Poikkeama
Kunnan tulovero	3 886 000,00			3 771 294,45	-114 705,55
Kiinteistövero	826 000,00			897 206,29	71 206,29
Osuus yhteisöveron tuotosta	225 000,00			245 915,69	20 915,69
Yhteensä	4 937 000,00			4 914 416,43	-22 583,57

Välitulokset

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena esitetään tuloslaskelmassa toimintakate-niminen välitulokset, joka ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnissa negatiivinen.

Toimintakate kasvoi, eli heikkeni vuonna 2025 edelliseen vuoteen verrattuna 461 000 € (6,6 %).

Toimintatuotot kasvoivat 7,8 % ja toimintakulut kasvoivat 6,9 %.

Vuosikate kuvastaa kunnan kokonaistulorahoitusta. Siinä on otettu huomioon verotulot, valtionosuudet sekä rahoituserät. Vuosikate vuonna 2025 oli 1 273 657 € positiivinen eli 532 €/as. Vuonna 2024 vuosikate oli 669 €/as. Valtiokonttorin keräämien vuoden 2025 kuntien tilinpäätösarvioiden pohjalta ja Suomen Kuntaliiton tekemän analyysin mukaan asukasta kohti laskettu vuosikate oli vuonna 2025 kuntasektorilla keskimäärin 511 euroa.

Tulos ja ylijäämä

Tilikauden tulos kuvaa kaikkien tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen erotusta. Siinä on otettu huomioon myös pitkävaikutteisten tuotannon tekijöiden käyttöä kuvaavat poistot ja arvonalentumiset ja satunnaiset erät, jos niitä on.

Tuloksen käsittelyerillä tarkoitetaan kirjanpidollisia eriä, joiden avulla voidaan vaikuttaa määrätyn edellytyksin tuloksen jakautumiseen eri tilikausien välillä. Ylijäämää vuodelta 2025 muodostui 415 822,51 euroa.

1.9 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA (ulk.)	2025	2024
Toiminnan rahavirta		1 000 €
Vuosikate	1 274	1 614
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0
Toiminnan nettorahavirta	1 274	1 614
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 083	-2 090
Rahoitusosuudet investointimenoihin	48	417
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		815
Investointien nettorahavirta	-3 035	-859
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 762	755
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 150	-1 420
Antolainasaamisten vähennykset	333	28
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 963	-1 479
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	274	-163
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1	1
Vaihto-omaisuuden muutos	-0,5	2
Saamisten muutos	283	-229
Korottomien velkojen muutos	-8	66
Rahoituksen rahavirta	1 419	-75
Rahavarojen muutos	-343	680
Rahavarat 31.12., 1 000 €	4 989	5 332
Rahavarat 1.1., 1 000 €	5 332	4 651
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	1 933	5 291
Investointien tulorahoitus, %	42,0	96,5
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	1,2
Kassan riittävyys, pv	125,2	146,2
Asukasmäärä	2390	2412

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Rahavirran kertymä ei saisi muodostua pitempiaikaisesti negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus % lasketaan seuraavasti:

$$= 100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno.}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset}).$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$ Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Rahoituslaskelman sisältö

Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki rahan lähteet ja rahan käytöt. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan kassavaroihin eli rahoituslaskelma kertoo lisääntyivätkö vai vähenivätkö kunnan rahat tilikauden aikana. Tuloslaskelman tavoin rahoituslaskelma sisältää ainoastaan ulkoiset erät, jotka ovat syntyneet kunnan kannalta ulkopuolisiin yksiköihin nähden.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan rahavirta kuvaa tilikauden tuottojen ja kulujen erotuksena syntyvän rahoituksen määrää. Rahoituslaskelman investointien rahavirrassa kohdassa esitetään investointimenot, rahoitusosuudet investointimenoihin sekä käyttöömaisuuden myyntituotot.

Rahoituksen rahavirta

Kunnalla ei ollut vuoden 2025 lopussa pitkäaikaisia lainoja. Lainakanta oli yhteensä 12,4 milj. euroa. Lainakanta koostui liikkeelle lasketuista kuntatodistuksista sekä tytäryhtiöiden kassatalletuksista.

Kunta on suojannut lainojen korkoriskiä solmimalla viisi taseen ulkopuolista koronvaihtosopimusta. Sopimuksista pisin on voimassa vuoteen 2055 asti. Sopimukset suojaavat lainakannan korkoriskiä enintään 10 milj. euroon asti. Pääosa korkosuojauksista on alkanut vuoden 2025 maaliskuussa. Sopimusten käypäarvo ilmoitetaan tilinpäätöksen liitetiedoissa. Vuoden 2025 lopussa sopimusten käypäarvo oli nettona yhteensä noin 4,8 milj. euroa.

Kassavarojen muutos

Varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavarojen muutokset muodostavat yhdessä kassavarojen muutoksen. Vuoden 2025 lopussa kassavarat olivat noin 343.000 euroa pienemmät kuin edellisen vuoden lopussa.

Kassavarat olivat yhteensä 4 988 592,11 euroa vuoden 2025 lopussa. Kassavarat sisälsivät 4.676.685,03 euroa sijoituksia korkorahastoihin.

1.10. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE					
VASTAAVA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
	1000 €	1000 €		1000 €	1 000 €
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	22 449	19 453	A OMA PÄÄOMA	14 105	13 689
I Aineettomat hyödykkeet	324	360	I Peruspääoma	7 452	7 452
1. Aineettomat oikeudet					
2. Muut pitkävaikutteiset menot	324	360	IV Edellisten tilikausien yli-alijäämä	6 237	5 500
			V Tilikauden yli-alijäämä	416	738
II Aineelliset hyödykkeet	14 342	13 626	C PAKOLLISET VARAUKSET	49	49
1. Maa- ja vesialueet	1 648	1 465	2. Muut pakolliset varaukset	49	49
2. Rakennukset	8 511	8 928	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	70	71
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 804	2 388	1. Lahjoitusrahastojen pääomat	53	53
4. Koneet ja kalusto	62	125	2. Muut toimeksiantojen pääomat	17	18
6. Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	1 317	720	E VIERAS PÄÄOMA	13 807	11 852
III SIIJOITUKSET	7 783	5 465	I Pitkäaikainen	170	166
1. Osakkeet ja osuudet	3 954	2 456	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	0
3. Lainasaamiset	3 829	3 011	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	0	7. Liittymismaksut ja muut velat	170	166
1. Valtion toimeksiannot	0	0	8. Siirtovelat		
C. VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 582	6 208	II Lyhytaikainen	13 637	11 686
I Vaihto-omaisuus	4	3	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	0
1. Aineet ja tarvikkeet	4	3	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
II Saamiset	590	874	4. Lainat muilta luotonantajilta	12 463	10 500
Pitkäaikaiset saamiset			5. Saadut ennakot	94	254
1. Myyntisaamiset			6. Ostovelat	354	321
Lyhytaikaiset saamiset	590	874	7. Muut velat	92	84
1. Myyntisaamiset	324	420	8. Siirtovelat	634	528
3. Muut saamiset	81	244			
4. Siirtosaamiset	185	210			
III Rahoitusomaisuus	4 676	3 164			
IV Rahat ja pankkisaamiset	312	2 167			
VASTAAVA YHTEENSÄ	28 031	25 661	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	28 031	25 661

TASEEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Omavaraisuusaste-%	50,5	53,9
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	119,7	104,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000€	6 653	6 238
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	2783	2 586
Lainakanta 31.12., 1 000 €	12 462	10 500
Lainakanta 31.12., €/asukas	5 214	4 353
Lainat ja vastuut, 31.12., 1 000 €	12 507	10 592
Lainat ja vastuut, €/asukas	5233	4 391
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	3 829	3 011
Asukasmäärä	2390	2412

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osa kunnan varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Alhainen omavaraisuusaste merkitsee suurta velkarasitetta. Välitettävät varat voivat heikentää omavaraisuusastetta.

Omavaraisuusastetta voidaan arvioida seuraavien viitteellisten ohjearvojen perusteella:

Erinomainen	yli 70 %
Hyvä	50–69 %
Tyydyttävä	30–49 %
Heikko	alle 30 %

Jos omavaraisuusprosentti on alle 50 %, merkitsee se merkittävän suurta velkarasitetta suhteessa omaan pääomaan.

Suhteellinen velkaantuneisuus- %

= 100 x (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot (=Toimintatuotot + Verotulot + Käyttötalouden valtionosuudet)

Tunnusluku kertoo, kuinka suuri osa kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä

pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmin kunta selviytyy omalla tulorahoituksella velan takaisinmaksusta.

Lainakanta 31.12 = Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainasaamiset 31.12 = Sijoituksiin merkityt jvk –lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä) Luku osoittaa paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) euroa/asukas

= (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)) / Asukasmäärä

Lainakanta 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntien vuoden 2024 tilinpäätösarvioiden mukaan kaikkien kuntien keskimääräinen lainakanta asukasta kohti on 3 380 euroa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Taseen sisältö

Tase sisältää kunnan omaisuus- ja pääomaerät tilikauden päättyessä ryhmiteltynä luonteensa mukaan.

Taseen kokonaisuus

Alavieskan kunnan taseen loppusumma 31.12.2025 oli 28,031 milj. €. Vuoden 2025 aikana kunnan taseen loppusumma kasvoi 2,370 milj. €.

Taseen vastaavien erät

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten määrä (pysyvät vastaavat) taseessa oli 22,4 milj. € (ed. vuonna 19,5 milj. €), josta aineettomia hyödykkeitä 0,3 milj. € ja aineellisia hyödykkeitä 14,3 milj. € ja sijoituksia 7,8 milj. €. Sijoitusten määrä kasvoi 2,315 milj. € vuoden 2025 aikana.

Lyhytaikaisten saamisten määrä oli 0,590 milj. €, jossa on vähennystä 0,284 milj. € edellisestä vuodesta. Rahat ja pankkisaamiset olivat 0,312 milj. euroa. Yhteensä vaihtuvat vastaavat olivat 5,6 milj. euroa, jossa on vähennystä edellisvuoteen 0,6 milj. euroa.

Taseen vastattavien erät

Taseen mukainen oma pääoma oli 14,105 milj.€ muodostuen peruspääomasta 7,452 milj. € ja kertyneestä ylijäämästä 6,653 milj. €.

Kunnan pitkäaikainen vieras pääoma oli 0,170 milj. € joka oli liittymismaksuvelkaa.

Lyhytaikainen vieras pääoma oli vuoden lopussa 13,637 milj.€, josta lisäystä on 1,95 milj. € edellisvuodesta.

Yhteensä lainojen määrä oli 12,5 milj. €. Lainat asukasta kohti laskettuna olivat 5 214 € vuonna 2025.

Koko maassa kuntien lainojen määrä oli ennakkotiedon mukaan keskimäärin 3 547 € per asukas vuonna 2025.

1.11. Kunnan kokonaistulot ja -menot

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	2 725	19,6	Toimintakulut	10 130	69,6
Verotulot	4 914	35,3	- Valmistus omaan käyttöön	0	0,0
Valtionosuudet	3 815	27,4	Korkokulut	182	1,3
Korkotuotot	94	0,7	Muut rahoituskulut	2	0,0
Muut rahoitustuotot	40	0,3	Satunnaiset kulut	0	0,0
Satunnaiset tuotot	0	0,0	Tulorahoituksen korjaukset	0	0,0
Tulorahoituksen korjaukset	0	0,0	+/- Pakollisten varausten muutos	0	0,0
Käyttöomaisuuden myyntivoitot		0,0	- Käyttöomaisuuden myyntitappiot	0	0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	48	0,3	Käyttöomaisuusinvestoinnit	3 083	21,2
Käyttöomaisuuden myyntitulot	0	0,0			
Rahoitustoiminta		0,0	Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	333	2,4	Antolainasaamisten lisäykset	1 150	7,9
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1 963	14,1	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		0,0
Oman pääoman lisäykset		0,0	Oman pääoman vähennykset		0,0
Oman pääoman lisäykset muutos					
Kokonaistulot yhteensä	13 932	100,0	Kokonaismenot yhteensä	14 547	100,0
Kokonaistulot	13 932		Muut maksuvalmiuden muutokset	274	
Kokonaismenot	-14 547		Rahavarojen muutos	-343	

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma sisältää vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Kokonaistuloissa on esitetty rahanlähteinä toimintatuotot ja investointitulot sekä antolainojen vähennykset ja uusien lainojen nostot

Kokonaismenoissa rahankäyttönä on esitetty toimintakulut ja investointimenot sekä antolainojen lisäykset sekä lainojen lyhennykset.

1.12. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Konsernitiilin päätökseen yhdistellyt yhteisöt:

	Yhdistelty (kpl)	Ei-yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt	5	
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt	1	
Yhteensä	8	

Emoyhteisö	
Alavieskan kunta	
Tytäryhteisöt	Omistusosuus
Alavieskan Asunnot Oy	100
Alavieskan Kehityskeskus Oy	100
Koy Alavieskan Säästöalo	85
As Oy Sillankangas	100
Koy Alavieskan Bianca	100
Osakkuusyhteisöt	
Jokilaaksojen kuituverkko-osuuskunta	33,33
Kuntayhtymä	
Pohjois-Pohjanmaan liitto	0,7
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	2,37

Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tehtäviin kuuluu päättää mm. 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta.

Alavieskan kunnan konserniohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 28.2.2022 § 7. Konserniohjeella konsernijohto antaa konsernitason toimintaohjeet ja –periaatteet sekä täsmentää kunnan ja kunnanhallituksen asemaa konsernin johtajana. Konserniohje sisältää johtamiseen, ohjaukseen ja seurantaan liittyviä asioita ja määrittelee konsernitason yhteistyöasiat.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Konserniohje käsitellään tytäryhtiön yhtiökokouksessa tai vastaavassa, jolloin se on tytäryhteisöjä velvoittava. Konserniohjetta sovelletaan niihin yhteisöihin, joissa Alavieskan kunnalla on suoraan tai välillisesti yli 50 % kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä tai määräämisvalta.

Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat

Alavieskan Kehityskeskus Oy osti teollisuuskiinteistöjä ja rakennuksia 2,05 milj. euron arvosta vuoden 2025 aikana. Nämä vuokrattiin edelleen yritysten käyttöön pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla markkinaehtoisesti. Kunta sijoitti Alavieskan kehityskeskus Oy:n svop pääomaan 1,3 miljoonaa euroa.

Alavieskan asunnot Oy osti vanhoja rivitaloasuntoja 34 kappaletta vuoden 2025 lopulla. Kunta sijoitti Alavieskan asunnot Oy:n svop pääomaan 0,2 miljoonaa euroa.

Koy Alavieskan Bianca yhdistellään konserniin ensimmäisen kerran vuonna 2025.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Talouden sopeuttamishjelmaa on jatkettu vuosille 2025–2027. Valtionosuusuudistus, verotulokertymä ja TE-uudistuksen arvioitu negatiivinen nettovaikutus tulevat haastamaan kunnan talouden tasapainossa pitämistä.

Merkittävimmät riskit liittyvät yllättäviin toimintaympäristön muutoksiin tai ennakoimattomien ulkoisten tekijöiden vaikutuksiin, jolloin talouden ylläpitäminen tasapainossa suunnitellulla tavalla vaarantuu. Tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisön tulee tiedostaa kunnan talouden tilanne ja omalta osaltaan sitoutua talouden tarkkaan seurantaan, säännölliseen raportointiin ja riittävän maksuvalmiuden ylläpitämiseen.

Kunta myy Alavieskan asunnot Oy:lle vuokrataloja ja kiinteistöjä keväällä 2026 Mönkönvainio kauppahinta 440 357 euroa ja Laidunpuisto kauppahinta 378 200 euroa.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniin kuuluvan tytäryhteisön tulee valita yhteisön tilintarkastajaksi kunnan tilintarkastaja. Tytäryhteisön tulee toimia yhteistyössä kunnan taloushallinnon kanssa

hankkiessaan lyhyt- ja pitkäaikaista rahoitusta. Sama koskee yhteisön varojen sijoittamista.

Tarvittaessa kunnanhallitus antaa tytäryhteisölle ohjeita riskien hallintaan liittyvissä asioissa. Konsernin sisällä vakuuttaminen tulee hoitaa siten, että emoyhteisön ja tytäryhteisön edut tulevat huomioon otetuksi.

Alavieskan kunta ohjaa ja valvoo tytär- ja osakkuusyhteisöjensä toimintaa valitsemalla niiden toimielimiin edustajansa. Kunnan hallintosäännön § 29 mukaisesti kunnanhallitus päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallituksiin. Hallitusjäsen ehdokkaiksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolain mukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Lisäksi kunnanhallitus nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Kunnanvaltuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt noudattavat soveltuvin osin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita sekä kunnanhallituksen mahdollisesti antamia sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevia ohjeita. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen kuuluu tytäryhteisön hallituksen vastuulle. Yhteisön on raportoitava olennaisista riskeistä konsernijohdolle.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt raportoivat konsernijohdolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta.

Tytäryhtiöiden päätöksenteossa ei ole kertomusvuonna todettu tehtyjen omistajapoliittisten linjausten vastaista menettelyä.

Konsernivalvontaa on tarkoitus kehittää kehittämällä raportointia tytäryhtiöiltä kunnanhallitukselle.

1.13. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNIN TULOSLASKELMA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3296	2909
Toimintakulut	-11242	-10510
Osuus osakkusyht. Voitosta/tappiosta	62	9
Toimintakate	-7 884	-7 592
Verotulot	4 904	4 857
Valtionosuudet	4 558	4 529
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	43	59
Muut rahoitustuotot	72	291
Korkokulut	-187	-333
Muut rahoituskulut	-3	-2
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-75	15
Vuosikate	1 503	1 809
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 039	-1 094
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 039	-1 094
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	464	715
Tilinpäätössiirrot	2	-2
Tilikauden verot		
Laskennalliset verot		
Vähemmistöosuudet	-3	2
Tilikauden ylijäämä	463	715
KONSERNIN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toimintatuotot / Toimintakulut %	29,3	27,7
Vuosikate/poistot, %	144,7	165,3
Vuosikate, €/as	629,1	750,3
Asukasmäärä 31.12.	2 390	2 412

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 503	1 810
Satunnaiset erät		0
Tilikauden verot		0
Tulorahoituksen korjaukset	-47	-13
Toiminnan rahavirta	1 456	1 797
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 037	-2 299
Rahoitusosuudet investointimenoihin	59	424
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo		64
Pysyvien vast. hyöd. luovutusvoitto/tappio	1	0
Nettoinvestoinnit	-3 977	-1 811
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 521	-14
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0	0
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	306	-2
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 261	1 440
Lainakannan muutokset yhteensä	1 567	1 438
Oman pääoman muutokset	-9	
Muut maksuvalmiuden muutokset	493	-534
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-1	1
Vaihto-omaisuuden muutos	-1	2
Saamisten muutos	449	-453
Korottomien velkojen muutos	46	-84
Rahoituksen rahavirta	2 051	904
Rahavarojen muutos	-470	890
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta 1.000 €	-2 620	1 093
Investointien tulorahoitus, %	37,8	96,5
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	1,3
Kassan riittävyys, pv	131	152

1.13.1 KONSERNITASE (lyhennetty)

VASTAAVA	2025 1 000 €	2024 1 000 €	VASTATTAVAA	2025 1 000 €	2024 1 000 €
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	22 024	18 945	A OMA PÄÄOMA	14 646	14 182
I Aineettomat hyödykkeet	326	361	I Peruspääoma	7 452	7 452
1. Aineettomat oikeudet			Säätiöiden ja yhdistysten	0	0
3. Muut pitkävaikutteiset menot	326	361	IV Arvonkorotusrahasto	0	0
4. Ennakkomaksut			V Muut omat rahastot	72	80
II Aineelliset hyödykkeet	20 943	18 031	VI Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 659	5 935
1. Maa- ja vesialueet	2 080	1 751	VII Tilikauden yli-/alijäämä	463	715
2. Rakennukset	14 375	12 963			
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 815	2 402	B VÄHEMMISTÖOSUUDET	12	10
4. Koneet ja kalusto	110	188			
5. Muut aineelliset hyödykkeet	170		E PAKOLLISET VARAUKSET	64	49
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 393	727	2. Muut pakolliset varaukset	64	49
III SIJOITUKSET	755	553	F TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	139	174
1. Osakkuusyhteisöosuudet	253	40			
3. Muut osakkeet ja osuudet	301	305	G VIERAS PÄÄOMA	13 814	12 030
4. Muut lainasaamiset	195	201	1. Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma		
5. Muut saamiset	6	7	2. Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	170	166
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	69	103	3. Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	12 200	10 500
C. VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 583	7 398	4. Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	1 444	1 364
I Vaihtoomaisuus	16	17			
II Saamiset	911	1 176			
Pitkäaikaiset saamiset	199	427			
Lyhytaikaiset saamiset	712	749			
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	4 677	3 164			
IV Rahat ja pankkisaamiset	979	3 041			
YHTEENSÄ	28 675	26 445		28 675	26 445
				2025	2024
			Omavaraisuusaste, %	51,3	54,1
			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	107,2	95,8
			Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	7 122	6 650
			Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/as	2 980	2 757
			Konsernin lainat, €/as	5 105	4 353
			Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	12 200	10 500
			Lainat ja vuokravastuut, 1000 €	12 265	10 595
			Lainat ja vuokravastuut, €/as	5132	4393
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	195	201
			Kunnan asukasmäärä	2 390	2 412

1.14 Talousarvion toteutuminen

KÄYTTÖTALOUSOSA

1.14.1 HALLINTOPALVELUT

Hallintopalvelujen vastuualueena ovat

- hallintopalvelut
- henkilöstöpalvelut

Vaalit

Vuonna 2025 järjestettiin kunta- ja aluevaalit 13.4.2025. Valtuuston asettama kunnan keskusvaalilautakunta hoitaa vaalilaissa sille säädetyt tehtävät.

Keskusvaalilautakunnan kokoonpano 31.5.2025 saakka

Eija Jutila, puheenjohtaja
Jouni Vähäkangas, varapuheenjohtaja
Sirpa Savukoski
Sanna Makkara
Juha Vähäkangas

Keskusvaalilautakunnan kokoonpano 1.6.2025 alkaen

Eija Jutila, puheenjohtaja
Jouni Vähäkangas, varapuheenjohtaja
Juhani Rahko
Sirpa Savukoski
Simo Pudas

Toimintamenot ja -tulot

Kunta- ja aluevaalit

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Tuet ja avustukset	0	2 577	2 700	95
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0	2 577	2 700	95
Henkilöstökulut	-1 150	-8 023	-9 846	81
Palvelujen ostot	-94	-2 134	-1 500	142
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-142	-50	284
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 244	-10 299	-11 396	90
TILIKAUDEN TULOS	-1 244	-7 722	-8 696	89

Tilintarkastus

Kunnan hallinnon ja talouden ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat valtuuston valitsema tarkastuslautakunta ja JHTT-tilintarkastaja. Tilintarkastuksesta on vastannut BDO Auditor Oy ja vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, HT Tuomas Peltoperä.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 31.5.2025 saakka

Sakari Siitonen, puheenjohtaja
Matti Luonuansuu, varapuheenjohtaja
Jaana Nyman
Eija Jutila 23.9.2024 alkaen
(Maarit Jutila 23.9.2024 asti)

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 1.6.2025 alkaen

Perttu Isotalus, puheenjohtaja
Antti Takalo, varapuheenjohtaja
Jaana Nyman
Eija Jutila

Suunnittelukauden tavoitteet ja toteuma

Tavoitteet	Toteuma
Talouden tarkastus suoritetaan tehokkaasti ja luotettavasti ja varmistetaan, että kunnan hallinto ja taloudenhoito on laillista ja tuloksellista.	Kunnan hallinnon ja talouden valvontaa on suoritettu vuoden aikana tilintarkastusyhteisön koordinoimana.
Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista. Valtuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan kuulemalla viranhaltijoita.	Tarkastuslautakunta on seurannut tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista. Johtavia viranhaltijoita on kuultu tarkastuslautakunnan kokouksissa.
Tavoitteena on viisi tarkastuslautakunnan kokousta v. 2025.	Tarkastuslautakunta kokoontui 6 kertaa vuoden 2025 aikana.

Toimintamenot ja -tulot

Tilintarkastus.

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Henkilöstökulut	-3 045	-3 151	-3 182	99
Palvelujen ostot	-20 497	-23 816	-24 506	97
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-23 542	-26 968	-27 688	97
TILIKAUDEN TULOS	-23 542	-26 968	-27 688	97

kana. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut sekä kulttuuritoimi ovat järjestäneet vuoden aikana lukuisia tapahtumia.

- lähipalvelut
 - sosiaali- ja terveystalvelut omassa kunnassa
 - perustalvelut (kauppa, koulu, päiväkotl)
 - seutuliikenne lähikuntiin
 - etätalvömahdollisuudet
 - digltalvelut

Toimenpiteet:

Kunnanhallitus hyväksyi joulukuussa 2022 Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa sosiaali- ja terveystalveluiden ja Omavieskan tiloista pidemmlt vuokrasopimuksen vuoden 2028 loppuun asti. Em. vuokrasopimukset saatiin allekirjoitettua vasta lokakuussa 2024. Vuoden 2024 joulukuussa saatiin tästäl huolimatta tieto sote-keskuksen toimitilojen vähenemisestä Alavieskassa. Paloaseman osalta Pohde hyväksyi toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen 12 k:n irtisanomisajalla.

Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus on kilpailuttanut osaltaan linja-autoliikennettä lähikuntiin. Tähän on pyritty myötävaikuttamaan. Yhtenäiskoulua ja päiväkoteja parannetaan ylläpito-
korjauksin joka vuosi.

- yrittäjyys ja elinkeinot
 - tonttitarjonta
 - vuokratiloja yrittäjille
 - yritysneuvonta ja rahoitus
 - maatalouden tukeminen
 - positiiviset yritystarinat
 - nuoret yrittäjät (4H)

Toimenpiteet:

Alavieskan Yrittäjien kanssa on tehty yhteistyötä. Yritysneuvoja on tavattavissa Alavieskassa kerran viikossa. Vuoden 2025 alusta kunta on mukana YKN- työllisyysalueella. Työvoimatalvelua on lähitalveluna kunnantalolla lähes päivittäin työnhakijoille ja yrittäjille. Maatalousyrittäjiä on tuettu mm. viljelysuunnitelmiin.

- brändäys
 - tavoitteellinen markkinointi
 - asukstarinat
 - uusien asukkaiden huomiointi
 - elävä maaseutu
 - luonto- ja ympäristöarvot
 - kunta mahdollistajana

Toimenpiteet:

Kunta on ollut mukana edesauttamassa tai järjestämässä tapahtumia; Alavieska-viikko, markkinat, Motor weekend ja muut tapahtumat.

Tavoitelukuja vuoteen 2025



Asukasluku 2600

v. 2021: 2491



Syntyneitä
30 lasta/vuosi

v.2021: 21 lasta



Työttömyys < 7%

v. 2021: 8,2% (31.12.)



Tonttimyynti
6 kpl/vuosi

v. 2021: 4 kpl
(myyntisopimukset)



Uusia yrityksiä 15 kpl/vuosi



Uusia vuokra-asuntoja
15 kpl

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2023	Tp 2024	Tp 2025	muutos
Kokousten lkm.	6	9	9	0
Muut tilaisuudet	5	4	6	2
Valtuustoasiat	49	71	96	25

Valtuuston kokousten lisäksi vuoden 2025 aikana pidettiin 6 iltakoulua.

Toimintamenot ja -tulot

Kunnanvaltuusto.

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Henkilöstökulut	-20 780	-26 163	-22 393	117
Palvelujen ostot	-22 487	-25 183	-23 993	105
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-780	-4 363	-5 690	77
Muut toimintakulut	-1 461	-1 763	-862	205
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-45 509	-57 471	-52 938	109
TILIKAUDEN TULOS	-45 509	-57 471	-52 938	109

Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen tehtäväalueet ovat

- kuntakehityksen hallinta
- palvelurakenteen ja -tuotannon ohjaus
- konsernin toiminnan ja talouden hallinta
- yritystoiminnan edistäminen
- kuntien välisen yhteistyön johtaminen

Toimintasuunnitelma

- Talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2025–2027
- Vuonna 2023–2025 koordinoidaan palveluista Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa
- Kuntastrategian 2022–2025 jalkauttaminen

Tavoitteiden toteutuminen

- Tasapainottamisohjelman mukaiset toimenpiteet on huomioitu vuoden 2025 toiminnassa ja vuoden 2026 talousarviosuunnittelussa.
- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa on tehty yhteistyötä erityisesti hyte verkoston kanssa.
- Vuoden 2025 alusta kunta on mukana YKN työllisyysalueella. (Ylivieska, Kalajoki, Nivala, Sievi, Alavieska ja Merijärvi)

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2023	Tp 2024	Tp 2025	muutos
Kokousten lkm.	13	15	15	0
Kh:n asiat	209	269	284	15

Toimintamenot ja – tulot

Kunnanhallitus.

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Maksutuotot	0	400	0	0
Muut toimintatuotot	240	240	240	100
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	240	640	240	267
Henkilöstökulut	-139 873	-140 913	-153 228	92
Palvelujen ostot	-44 420	-31 170	-33 985	92
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 372	-945	-2 235	42
Avustukset	-14 602	-14 650	-14 000	105
Muut toimintakulut	-6 645	-7 294	-3 330	219
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-207 912	-194 971	-206 779	94
Poistot ja arvonalentumiset	-48 191	-48 689	-48 689	100
TIILKAUDEN TULOS	-255 864	-243 020	-255 228	95

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut hoitavat keskitetysti kunnan toimistopalvelut. Hallintopalvelut osallistuu kunnanhallituksen ja valtuuston kokousten valmisteluun, vastaa kokousjärjestelyistä sekä neuvonta-, asiakaspalvelu- ja arkistointitehtävistä. Hallintopalvelut tuottaa tukipalveluja muille palvelualueille.

Palkanlaskenta, kirjanpito, raha- ja maksuliikenne hoidetaan ostopalveluna Kuntien Heta palvelut Oy:lta. Tietohallinnon tukipalvelut, tietoliikenne ja palvelimet on ulkoistettu kuntien omistamalle Joki ICT Oy:lle.

Toimintasuunnitelma

- valmistautuminen kirjanpito-ohjelmiston vaihtumiseen.
- osallistuminen hankkeisiin
- talouden raportointi säännöllisesti (osavuosikatsaukset kvartaaleittain)
- tiedonhallintamallin koostaminen
- ICT-laitteiden tukipalvelun kehittäminen

Tavoitteiden toteutuminen

- valmistautuminen kirjanpito-ohjelmiston vaihtumiseen 2027 vuoden alusta
- tiedonhallintamallin koostaminen
Tätä ei ole saatu vuoden aikana juurikaan edistettyä henkilöstövaihdosten vuoksi.
- talouden raportointi toteutettiin säännöllisesti (osavuosikatsaukset kvartaaleittain)
- ICT-laitteiden tukipalvelun kehittäminen
Vuoden 2025 aikana lisättiin yhteistyötä Joki ICT Oy:n kanssa keskittämällä laitehallintaa ja ottamalla heiltä käyttöön tukipalvelut.

Toimintamenot- ja tulot

Hallintopalvelut.

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	2 437	2 449	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	2 400	0
Muut toimintatuotot	423 308	423 376	428 610	99
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	425 745	425 826	431 010	99
Henkilöstökulut	-302 229	-324 280	-306 729	106
Palvelujen ostot	-345 675	-369 294	-399 679	92
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 773	-7 732	-14 224	54
Muut toimintakulut	-9 812	-12 914	-12 975	100
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-666 488	-714 221	-733 608	97
TILIKAUDEN TULOS	-240 743	-288 395	-302 598	95

Osallistava budjetointi

Osallistuvalla budjetoinnilla mahdollistetaan kuntalaisten ehdottamien kehittämissideoiden toteuttaminen. Tavoitteena on lisätä kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia oman kotikunnan kehittämiseen.

Toimintasuunnitelma

Kunnanhallitus päätti osallistavan budjetoinnin toteuttamisesta ensimmäistä kertaa vuonna 2024. Vuonna 2024 toteutettiin kuntalaisille kysely osallistavan budjetoinnin kohteista. Toteutettavaksi ideaksi valittiin ulkokuntosali. Asiaa käsiteltiin kunnanhallituksen kokouksessa 12.5.2025 § 101 ja asia palautettiin valmisteluun.

Toimintamenot- ja tulot

Osallistava Budjetointi

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	0	0	-10 000	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	0	0	-10 000	0
TILIKAUDEN TULOS	0	0	-10 000	0

Toimintamenot ja -tulot

Henkilöstöhallinto.

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Tuet ja avustukset	32 656	31 424	37 000	85
Muut toimintatuotot	12 768	23 300	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	45 424	54 724	37 000	148
Henkilöstökulut	-4 151	-613	-2 065	-30
Palvelujen ostot	-130 883	-129 526	-111 742	116
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-255	-559	46
Muut toimintakulut	-5 485	-7 513	-1 700	442
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-140 520	-136 681	-116 066	118
TILIKAUDEN TULOS	-95 095	-81 956	-79 066	104

Henkilöstötilinpäätös

Henkilöstön määrä palvelusuhteittain 31.12.2025 (suluissa 31.12.2024)

Henkilöstö palvelualueittain	Virka-suhde	Työ-suhde	Vakinaiset	Määrä-aikaiset	Sijaiset	Työllis-te-tyt/toimek-sianto	Kaikki yhteensä
Hallintopalvelut	2 (3)	5 (5)	6 (5)	1 (2)	0 (0)	0 (1)	7 (8)
Elinvoimapalvelut		1 (0)		1 (0)		0 (0)	1(0)
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	35 (37)	48 (48)	54 (58)	24 (23)	5 (4)	1 (0)	83 (85)
Tekniset palvelut	2 (2)	5 (5)	7 (6)	0 (1)	0 (0)	0 (0)	7 (7)
Yhteensä	39 (42)	59 (58)	67 (69)	26 (26)	5 (4)	1 (1)	99 (100)

Vakinaisen henkilöstön ikärakenne 31.12.2025

alle 20 v.	20-29 v.	30-39 v.	40-49 v.	50-59 v.	yli 60 v.	Yhteen-sä
-	0 (0)	14 (14)	14 (15)	26 (25)	13 (15)	67 (69)
-	0 % (0 %)	20,90 % (20,29 %)	20,90 % (21,74 %)	38,81 % (36,23 %)	19,40, % (21,74 %)	100 % (100 %)

Vakinaisesta henkilöstöstä miehiä oli 20,90 % (18,84 %) ja naisia 79,10 % (81,16 %).

Vuoden aikana alkaneet uudet eläkkeet

Eläkelaji	
Vanhuuseläke	4 (1)
Osa-aikaeläke	0 (0)
Muu eläke	0 (0)

Osaaminen ja sen kehittäminen

Koulutuspäiviin on laskettu TVR-koulutuskorvaukseen oikeuttavat työnantajan järjestämät koulutuspäivät.

Koulutuspäivät palvelualueittain	Yhteensä	Päivää/hlö
Hallintopalvelut	8 (9)	1,34 (1,8)
Elinvoimapalvelut		
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	87 (116)	1,62 (2,0)
Tekniset palvelut	12 (0)	1,72 (0)
Yhteensä	107 (125)	1,6 (1,81)

Terveydellinen toimintakyky ja työhyvinvointi

Sairauspoissaolot päivinä

Palvelualue	Sairauslomat									Muutos ed. vuoteen
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025		
Hallintopalvelut	25	7	71	24	57	244	158	69	-89	
Elinvoimapalvelut										
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	731	540	1047	2057	1678	1369	1170	1561	391	
Tekniset palvelut	251	138	236	267	321	89	87	40	-47	
Yhteensä	1007	685	1354	2348	2056	1702	1415	1670	255	

Palkattomat vapaat päivinä

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Muutos ed. vuoteen
Yhteensä	3210	3321	1165	2098	3880	1636	786	3533	2747

Palkattomiin vapaisiin kuuluvat opinto- ja vuorotteluvapaat, hoitovapaat ja muut palkattomat vapaat.

Palkalliset kuntoutusvapaat

Palvelualue	Päivää
Hallintopalvelut	0 (0)
Elinkeino- ja maaseutupalvelut	
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	13(5)
Tekniset palvelut	0 (0)
Yhteensä	13 (5)

Työkykyä ylläpitävä toiminta

Työkykyä ylläpitävä toiminta painottuu henkilöstön oman kunnan ylläpitämisen tukemiseen. Henkilöstölle pidetään vuosittain TYKY-päivä. EPassi-etu tarjotaan kaikille yli 5 kuukautta palvelussuhteessa toimiville henkilöille. Vuonna 2024 kesäkuussa otettiin käyttöön vakinaiselle henkilöstölle suunnattu työsuhdepolkupyöräetu.

Palkkaus ja henkilöstökustannukset

Henkilöstökustannukset (1000 €)

Palvelualue	Palkat	Sivukulut	Henkilöstökustannukset yhteensä					2025	Muutos edelliseen vuoteen
			2020	2021	2022	2023	2024		
Hallintopalvelut	415	87	417	481	474	460	479	502	4,8 (4,1%)
Elinvoimapalvelut	66	12			14	29	54	78	44,4 (86,2%)
Sosiaali- ja terveystoimi			190	177	194	-	-	-	-
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	3394	733	3109	3456	3559	3942	3948	4127	4,53 (0,15%)
Tekniset palvelut	345	74	851	876	822	405	396	419	5,8 (-2,2%)
Yhteensä	4220	906	4939	4990	5062	4835	4877	5126	5,11 (0,87%)

HALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	2 437	2 449	0	0
Maksutuotot	0	400	0	0
Tuet ja avustukset	45 935	34 002	42 100	81
Muut toimintatuotot	436 317	446 916	428 850	104
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	484 688	483 767	470 950	103
Henkilöstökulut	-478 753	-501 917	-501 831	100
Palvelujen ostot	-564 577	-581 123	-605 406	96
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 633	-13 437	-22 758	59
Avustukset	-14 602	-14 650	-14 000	105
Muut toimintakulut	-23 632	-29 484	-18 867	156
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 095 197	-1 140 610	-1 162 861	98
Poistot ja arvonalentumiset	-48 191	-48 689	-48 689	100
TILIKAUDEN TULOS	-658 700	-705 533	-740 600	95

1.14.2. ELINVOIMAPALVELUT

3071 Elinkeinopalvelut

Yleistavoite/tarkoitus

Keskeisiä tavoitteita ovat:

- Alavieskan vetovoimaisuuden ja elinvoimaisuuden kasvattaminen sekä yritteliäisyyden vahvistuminen
- Elinkeinojen kehittymistä jarruttavien tekijöiden tunnistaminen ja niiden vähentäminen.
- Kunta järjestää elinkeinopalveluja ostopalveluna ja omana palveluna.

Suunnittelukauden painopisteet

- Kaavoituksella lisätään omakotitontteja sekä yritystontteja ja siten edistetään asukasluvun kehittymistä ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä
- Yrityksille vuokrattavien tilojen mahdollisimman korkean käyttöasteen varmistaminen ja teollisuustilojen markkinoinnin tehostaminen.
- Osallistutaan elinkeinopoliittisiin toimenpiteisiin elinkeinopolitikan vuosille 2023–2025 mukaisesti
- Tapauskohtaisesti elinkeinopoliittisena toimenpiteenä on yritysrahoitus.
- Kunnan yritystilat, jotka on yhtiötetty, pyritään myymään yrittäjille.
- Vestia Oy:n lajittelupihan kanssa tehdään yhteistyötä
- Mahdollisen halliyhtiön rakentamisen edistäminen
- Kunnan vuokra-asuntojen lisärakentaminen sekä markkinoinnin tehostaminen ja asukasluvun lisääminen hyväksytyin kuntastrategian mukaisesti.
- Yritysten tukemiseen ja yritysten perustamiseen varataan rahaa 15.000 euroa vuodessa.

Kunta järjestää elinkeinopalveluja omana toimintana ja ostopalveluna.

Sopimus elinkeinopalvelujen tuottamisesta on tehty Kalajoen kaupungin kanssa. Sopimus on toistaiseksi voimassa oleva ja se antaa Alavieskassa toimiville yrityksille käyttöön hyvin kattavat elinkeinopalvelut. Lisäksi alueellisesti toteutetaan kuntien yhteistyönä erillisiä elinkeinojen kehittämishankkeita. Näiden hankkeiden avulla saadaan yritysten tarpeisiin sellaisia kohdennettuja erityispalveluja, joita ei kuntakohtaisesti ole tarkoituksenmukaista järjestää.

Yrityspalvelukeskuksen asiantuntijat tapasivat Alavieskan yritysasiakkaita myös kunnantalolla vuoden 2025 aikana.

Yritysneuvontatapahtumien aiheina olivat pääsääntöisesti seuraavat:

- yrityksen kasvu ja kehittäminen
- omistajanvaihdokset/yritysjärjestelyt
- muutostilanteet
- energianeuvonta
- alkavan yrittäjän palvelut
- toimitilakysymykset

Alavieskassa toimii 177 yritystä vuoden 2025 lopussa. Alavieskassa perustettiin vuoden 2025 aikana 24 uutta yritystä (25 kpl vuonna 2024). Tilastot perustuvat taloustutkan tietoihin.

Taloustutkan mukaan toiminnan lakkaamisilmoituksia 7 kpl (10 kpl vuonna 2024), joista yksi oli konkurssi.

Palveluna yrityksille Kalajoen seudun yrityspalvelukeskuksen vastaanotto Alavieskassa kunnantalolla toimi vuoden aikana. Tavoitteena oli perjantai aamupäivisin tarjota yrittäjille mahdollisuutta tulla tapaamaan yritysasiantuntijaa. Kalajoen elinkeinopalveluiden tuottama Yrittäjien uutiskirje ilmestyi kerran kuukaudessa lukuun ottamatta heinäkuuta. Uutiskirjeen kautta tiedotettiin ajankohtaisten asioiden lisäksi myös tarjolla olevista maksuttomista koulutuksista ja tapahtumista.

Yrityspalvelut yrityksille vuonna 2025:

- 201 kirjausta asiakasjärjestelmään Alavieskan osalta, joista
- 94 yrityksen tapaamista toimistolla, yrityksessä tai etänä
- 48 puhelinneuvontatilannetta
- 14 erillistä taustatyötä yrityspalveluun liittyen

Alavieska osallistui Kalajoen elinkeinopalveluiden vetämiin hankkeisiin. Alavieska osallistui Kalajoen yrittäjien vetämään Yrittäjyydestä elinvoimaa -hankkeeseen. Hankkeessa on mukana Kalajoen, Himangan, Alavieskan ja Merijärven yrittäjähdistykset sekä kuntien edustajia.

Tavoitteet	Toteutuma
Kaavoituksella lisätään omakotitontteja sekä yritystontteja.	Vuoden 2025 aikana omakotitontteja ei myyty.
Yrityksille vuokrattavien tilojen mahdollisimman korkean käyttöasteen varmistaminen ja teollisuustilojen markkinoinnin tehostaminen	Bianca – hallista vuokrausaste oli kohtuullinen. Alavieskan Kehityskeskus Oy:n omistaman säästötalon alakerran tilat olivat lyhytaikaisessa vuokrauksessa vuoden 2025 aikana yrityksille ja turisteille. Alavieskan kunnan nuorisotila toimi säästötalon yläkerran liiketiloissa vuoden 2025 aikana.
Kunnan yritystilojen yhtiöittäminen ja tilojen myynti yrittäjille	Koy Alavieskan Bianca perustettiin vuoden 2024 lopulla. Halliosuusia ei vielä myyty vuoden 2025 aikana. Halliosuudet valmisteltiin investoineilla parempaan myyntikuntoon vuoden 2025 aikana.

Kunnan vuokra-asuntojen lisärakentaminen	Vuoden 2026 talousarviossa on varauduttu uuden (viisi asuntoa) rivitalon rakentamiseen Alavieskan Asunnot Oy:n toimesta. Lisäksi Alavieskan Asunnot Oy osti vuoden 2025 lopulla 34 vanhaa rivitaloasuntoa.
Osallistutaan elinkeinopoliittisiin toimenpiteisiin elinkeinopolitiikan vuosille 2023–2025 mukaisesti.	Kunnan tytäryhtiö toteutti yritys kiinteistöjen oston 2,05 milj. eurolla vuoden 2025 lopulla, jolla varmistettiin yritystoimintaa kunnassa. Ostetut rakennukset vuokrattiin yrityksen tuotannon toimintaan. Lisäksi kunnan tytäryhtiö toteutti yritysten rahoitusta.
Yritysten tukemiseen ja markkinointiin varattiin 15.000 euroa.	Yritystukea myönnettiin vuoden aikana 5200 euroa.
Kuntastrategian tavoitteen toteuttaminen vähintään 15 uutta yritystä vuodessa.	Vuoden aikana perustettiin 24 yritystä. Tässä mukana myös maaseutuyrittäjät ja yhtiömuodon muutokset.

Toimintamenot ja -tulot

Elinkeinotoimi.

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	311	575	1 015	57
Muut toimintatuotot	0	0	25	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	311	575	1 040	55
Henkilöstökulut	0	-7 159	-3 900	184
Palvelujen ostot	-18 191	-16 586	-50 752	33
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 873	-1 814	-16 134	11
Avustukset	-5 702	-7 758	-16 000	48
Muut toimintakulut	-2 547	0	-3 530	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-28 314	-33 317	-90 316	37
TILIKAUDEN TULOS	-28 003	-32 742	-89 276	37

3072 Työllisyyspalvelut

Perustehtävä

Työllisyyspalveluihin kuuluvat kaikki työllistämiseen liittyvät palvelut ja työllistämistä edistävät hankkeet

- Vuoden 2025 alusta YKN-työllisyysalue (Kalajoki, Ylivieska ja Nivala) elinkeino- ja työllisyyspalveluja Ylivieskan, Kalajoen, Nivalan, Sievin, Alavieskan ja Merijärven kuntien alueilla.
- Vastataan Kelan kunnalle osoittamista työttömyysturvan kustannuksista
- Kesätyöllistäminen
- Työllisyys Hankkeet
- Palkkatuella työllistäminen
- Velvoitetäyttyminen

Toimenpiteet

- Ylivieska- Kalajoki-Nivala työllisyysalue (YKN) on vastannut palveluista Ylivieskan, Kalajoen, Nivalan, Sievin, Alavieskan ja Merijärven alueella. Työllisyysalueen Kalajoen kaupungin työntekijä on vastannut Alavieskan ja Merijärven lähipalveluista vuoden 2025 alkaen. Alavieskan menot YKN:n palveluista olivat 151.737 euroa vuonna 2025.
- YKN:n työntekijä on ollut työnhakijoiden käytettävissä ja suorittanut työttömien haastatteluja Alavieskan kunnantalolla noin 4 pvää viikossa. Lisäksi YKN:n yritysasiantuntija on ollut yritysten käytettävissä usein perjantaisin.
- Yhteistyötä Oulun eteläisen ja rannikon ja työllistymistä edistävästä yhteispalvelusta (TYM) on tehty ja osallistuttu TYM-johtoryhmän kokouksiin.
- Pitkäaikaistyöttömien määrän vähentämistä ja Kelan maksujen alentamista toteutettiin säännöllisillä kunnan sisäisillä kokouksilla, jossa käsiteltiin Kelan toimittaman työttömyyslistan toimenpiteitä. Vuoden aikana kunta maksoi Kelalle 228.000 euroa työttömyyskorvauksiin.
- Kunnat rahoittavat vuoden 2025 alusta alkaen osan Kelan maksamista työttömyystuista eli työmarkkinatuesta ja peruspäivärahasta sekä työttömyyskassojen maksamista ansiopäivärahasta. Kunnan rahoitusosuus on 10 % kun työttömyystukea on maksettu 101–200 päivää, 20 % kun työttömyystukea on maksettu 201–300 päivää, 30 % kun työttömyystukea on maksettu 301–400 päivää, 40 % kun työttömyystukea on maksettu yli 400 päivää ja 50 % kun työmarkkinatukea on maksettu yli 700 päivää. Työnhakijan osallistuessa aktivointitoimenpiteisiin, kunnan maksuvastuu ei katkea kuten ennen uudistusta. Maksupäivien kertymä nollautuu ja alkaa alusta vain, jos työssäoloehto täyttyy.
- Nuorten kesätyöllistäminen kuntaan toteutettiin koulunsa päättävälle.
- Kunta tarjosi kesätyöseteleitä alueen yrityksille nuorten työllistämiseen kesätyöpaikkoihin.
- Hyvinvointikoordinaattorin palveluja ostettiin Merijärven kunnalta 1 pv/viikossa kuntouttavan työtoiminnan ohjaamiseen ja Kelan listan työttömien työllistämiseen.
- Työpaja oli toiminnassa Bianca -hallilla vuoden 2025 keväästä alkaen.

Päätökset kuntouuttavasta työtoiminnasta on tehnyt Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue. Kuntouuttavassa työtoiminnassa oli vuoden aikana jatkuvasti 3–7 henkilöä. Työpajaan oli palkattu määräaikaisesti kiinteistöhoitaja, joka toimi työpajan ohjaajana ja osittain työskenteli teknisissä palveluissa.

Toimintamenot ja -tulot

Työllisyyspalvelut

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	0	1 585	0	0
Tuet ja avustukset	42 821	6 339	3 000	211
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	42 821	7 924	3 000	264
Henkilöstökulut	-54 075	-70 899	-73 123	97
Palvelujen ostot	-6 146	-172 522	-215 368	80
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-5 286	-610	867
Avustukset	-80 497	-228 425	-253 000	90
Muut toimintakulut	0	-894	-4 500	20
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-140 718	-478 026	-546 601	87
TILIKAUDEN TULOS	-97 897	-470 103	-543 601	86

3073 Joukkoliikenne

Perustehtävä

Joukkoliikenteen päätehtävä on kunnan sisäinen joukkoliikenne, joka tällä hetkellä on kutsutaksitoimintaa. Lisäksi osallistutaan seudullisiin joukkoliikennetyöryhmiin ja hankkeisiin. Lisäksi toimitaan joukkoliikenteen yhdyshenkilötehtävissä.

- kutsutaksitoiminta
- joukkoliikenteen työryhmät ja hankkeet
- seudullisen joukkoliikenteen yhdyshenkilötehtävät mm. POPELY:n osalta

Toimintasuunnitelma

- Pyritään parantamaan seudullista joukkoliikennettä mm. POPELYn yhteistyöllä
- Osallistutaan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen eli Pohteen kanssa yhteistyöhön

Toimintamenot ja -tulot

Joukkoliikenne.

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-12 560	-14 432	-13 208	109
Muut toimintakulut	0	0	-1 500	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-12 560	-14 432	-14 708	98
TILIKAUDEN TULOS	-12 560	-14 432	-14 708	98

3074 Kotouttaminen

Yleistavoite/tarkoitus

- Kotouttamisohjelman toteuttaminen
- Kotouttamisen koordinaattori on palkattu hallintopalveluiden kautta
- Yhteistyö kolmannen ja neljännen sektorin kanssa

Hankeyhteistyötä on tehty Nivalan kaupungin kanssa.

Toimintamenot ja - tulot

kotouttaminen

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Tuet ja avustukset	0	100 140	65 000	154
TOIMINTATUOTOYHTEENSÄ	0	100 140	65 000	154
Palvelujen ostot	-81	-19 398	-35 366	55
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-515	-3 000	17
Muut toimintakulut	0	0	-3 000	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-81	-19 913	-41 366	48
TILIKAUDEN TULOS	-81	80 227	23 634	339

3091 Maaseutupalvelut

Maaseutupalvelujen tärkein tehtävä on EU- ja kansallisten viljelijätukihakemusten vastaanotto, käsittely, päätöksenteko ja maksatus sekä viranomaisneuvonta. Tehtäviin kuuluu myös maaseudun kehittäminen yhdessä muiden toimijoiden ja yhteistoiminta-alue KaSi:n kanssa.

Maaseutupalvelujen tavoitteena on neuvoa ja opastaa myös yrittäjiä maaseudun investointeihin, sukupolvenvaihdoksiin, vapaaehtoiseen tilusjärjestelyihin ja muihin maaseutuyrittäjyyden kehittämishankkeisiin sekä Rieska- Leader- ja kylähankkeisiin.

Lomituspalveluista on vastannut Kalajoen kaupunki 2011–2022. Vuonna 2023 lomituspalveluiden vastuu on siirtynyt Kalajoen alueelta Toholammin isommalle vastuukunta-alueelle.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

- Yhteistoiminta-alueen maaseutustrategian mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen (tuotantoalakohtaiset tilaisuudet, viljelijätukikoulutukset, ajankohtaisinfot, hanke- ja valmiussuunnittelu).
- Yhteistyön kehittäminen neuvontajärjestön ym. sidosryhmien kanssa

Maaseudun yritystoiminnan edistämiseen käytettiin 18.790 euroa. Osa tästä meni Rieska-Leaderin Alavieskan kuntarahaosuuteen. Alavieskaan rahoitettiin Rieska-Leader-rahoituksella 4 kpl yritystukea ja 4 kpl hanketukea (yleishyödyllistä hanketta). Osa rahoista käytettiin maksullisen lomittaja-avun tukemiseen. Loppuosa käytettiin maatalouden suunnitelmiin ja esim. viljelyohjelmien päivityksiin, jolloin tuettava osuus on harkinnan mukaan enintään 50 % verottomista kustannuksista.

Kalajoen maaseutuhallinnon sopijakuntien maksuosuudet riippuu aktiivitulojen määrästä. Vuonna 2025 Alavieskan maksuosuus oli 62.155 euroa, joka oli 18,9 % yhteistoiminta-alueen kustannuksista (328.628 euroa) Tämä on myös maksuosuuden perusteena yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Tavoitteet

Toteutuma

Yhteistoiminta-alueen maaseutustrategian mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen (tuotantoalakohtaiset tilaisuudet, viljelijätukikoulutukset, ajankohtaisinfot, hanke- ja valmiussuunnittelu).	<p>KaSi järjesti naudantuotannon kehittämispäivän helmikuussa sekä kasvintuotannon päivän maaliskuussa alueen viljelijöille.</p> <p>Tukihakukoulutus pidettiin läsnä tilaisuutena keväällä.</p> <p>Viljelijöiden kahvitilaisuus pidettiin joulukuussa.</p>
Maaseudun yritystoiminnan edistäminen.	Kunta myönsi avustusta maatalousyrittäjille maksulliseen lomitukseen, viljelyohjelmien päivityksiin ja viljelysuunnitelmiin suunnitelman mukaisesti.
Yhteistyön kehittäminen neuvontajärjestön ym. sidosryhmien kanssa.	Tuotantoalakohtaiset tilaisuudet järjestettiin yhdessä neuvontajärjestön kanssa.

Toiminnalliset tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2025	Poikkeama
Tilojen lkm	108	105	101	105	-4
Sukupolven- vaihdot kpl	1	2	2	2	+0

Maksetut tuet M€	4,31	4,34	4,28	4,5	-0,22
Peltoalaa viljelyksessä ha	5 470	5 459	5 322	5459	-137
Tilojen keskikoko ha/tila	49,06	50,28	51,03	50,3	+0,73
Rahoitetut Leader-hankkeet kpl	2	5	4	3	+1

Toimintamenot ja -tulot

Maaseututoiminta.

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-54 947	-62 155	-67 000	93
Avustukset	-20 813	-18 790	-45 000	42
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-75 760	-80 945	-112 000	72
TILIKAUDEN TULOS	-75 760	-80 945	-112 000	72

ELINVOIMAPALVELUT YHTEENSÄ

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	311	2 159	1 015	213
Tuet ja avustukset	42 821	106 480	68 000	157
Muut toimintatuotot	0	0	25	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	43 132	108 639	69 040	157
Henkilöstökulut	-54 075	-78 058	-77 023	101
Palvelujen ostot	-91 926	-285 092	-381 694	75
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 873	-7 615	-19 744	39
Avustukset	-107 012	-254 973	-314 000	81
Muut toimintakulut	-3 704	-894	-12 530	7
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-258 591	-626 633	-804 991	78
TILIKAUDEN TULOS	-215 458	-517 994	-735 951	70

1.14.3. SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT

Kuntastrategian arvot ovat olleet lähtökohtamme toiminnassamme.

Kunnan arvot

- ▶ Turvallisuus - turvallinen asuinympäristö kaikille
- ▶ Lapsiystävällisyys - lasten ja lapsiperheiden huomiointi
- ▶ Perinteet - omien juurien ja maaseudun arvostus
- ▶ Ympäristö - ympäristöarvojen huomiointi ja luonnonläheisyys
- ▶ Hyvinvointi - jokaisen kuntalaisen hyvinvoinnista välittäminen

Päämääränä jokaisen oma kokemus siitä, että voi hyvin ja olen tyytyväinen elämään.
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimus 2019-2025

Perustehtävä ja palveluajatus sivistys- ja hyvinvointipalveluissa

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tehtävänä on tukea ja kannustaa ihmisen jatkuvaa henkistä kasvua, vastata kasvun tarpeisiin sekä mahdollistaa kuntalaiselle hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa sivistys- ja hyvinvointipalvelujen lainsäädännön vaatimusten ja eri toimintojen kautta.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen vastuualueet ovat

- varhaiskasvatus
- esi- ja perusopetus
- kirjastopalvelut
- kulttuuripalvelut
- kansalais- ja musiikkiopisto
- liikuntapalvelut
- nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut
- ennalta ehkäisevä päihdetyö
- terveyden- ja hyvinvoinnin edistäminen

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen kokonaistavoitteet

1. Laadukkaitten peruspalvelujen varmistaminen on kunnan vetovoimatekijä
2. Osaamisen arvostaminen ja kehittäminen
3. Tasa-arvoisuus, oikeudenmukaisuus, osallisuus
4. Pienen ja ison kuntalaisen arvostaminen
5. Sopeuttamisohjelman toteuttaminen

Olemme toteuttaneet toimintaa sivistys- ja hyvinvointipalveluissa kuntastrategian ja kunnan sopeuttamisohjelman mukaisesti. Henkilöstölle on teetetty työhyvinvointikysely joka toinen vuosi. Kouluttautumaan on päässyt määrärahojen puitteissa hyvin. Sairastavuus on edelleen suurta mm. useiden tarttuvien tautien vuoksi. Koko kunnan henkilöstö on sitoutunutta ja ansaitsee suuren kiitoksen vuodesta 2025.



3151 Hyvinvointia ja terveyttä edistävä toiminta

Perustehtävä

Mahdollistaa kuntalaisille hyvä arki. Hyvää arkea mahdollistavat kuntalaiset itse sekä kunnan toimihenkilöt omalla työllään kaikilla palvelualueilla. Terveyttä ja hyvinvointia tukevia

toimintoja tehtiin näkyväksi sekä kehitettiin toimintaa edelleen kuntalaisten tarpeista lähtien hyvinvointisuunnitelman mukaisesti.

Vahvistettiin kunnan palvelualueilla kuntalaisten ja työntekijöiden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä osallisuutta. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyössä teimme yhteistyötä yli kuntarajojen. Toimimme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti.

Työhyvinvointia edesautettiin työprosesseja kehittämällä ja esihenkilökoulutuksen kautta. **Alavieskan kunnassa tehtiin työtä ”Minä autan sinua. Autathan sinäkin minua?” -ajatuksella. Kunnan työntekijöiden lisäksi kunnan vaaleilla valitut luottamushenkilöt sitoutuivat tähän periaatteeseen. Luomme yhdessä hyvää työilmapiiriä kuntaan, olemme samassa veneessä. Jokainen henkilö ymmärtää vastuunsa työhyvinvoinnin luomisessa. Näemme työhyvinvoinnin osana koko kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä.**

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Kunnassa on tehty kuntastrategia 2022–2025 ja hyvinvointisuunnitelma 2023–2025 yhteistyössä kunnan luottamushenkilöiden, kuntalaisten, kunnan työntekijöiden sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Hyvinvointisuunnitelmaan kuuluu myös lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Peruspalvelukuntayhtymä Kallion kanssa on luotu ikääntyvien hyvinvointisuunnitelma vuosille 2021–2024.

Hyvinvointia ja terveyttä edistävä Hyte-työryhmä toimii hyvinvointisuunnitelmaa toteuttavana tahona sivistys- ja hyvinvointijohtajan sekä kunnan muun henkilöstön kanssa yhteistyössä. Hyte-työryhmään on sulautettu LAPE-toiminta, lapsiasianneuvosto, monialainen nuorisolain mukainen yhteistyöryhmä ja turvallisuustyöryhmä. Hyte-työryhmässä on edustus kaikilta kunnan palvelualueilta sekä työryhmistä, hyvinvointialueelta, työllisyyden kuntakokeilusta, poliisista sekä kolmannen sektorin toimijoista kunnastamme. Hyte-työryhmän puheenjohtajana toimi kunnan luottamushenkilö tai muu HYTE-työryhmän valitsema henkilö.

Hyte-työryhmän tehtäväksi on määritelty alavieskalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sekä nuorisolain 9 §:n tarkoittamana monialaisena nuorisoasioita käsittelevänä yhteistyöryhmänä toimiminen. Hyte-työryhmä huolehti osaltaan hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden saavuttamisesta. Hyte-työryhmä ideoi ja suunnitteli kunnassa tarjottavia palveluja yhteistyössä kaikkien kunnan toimijoiden kanssa. Hyte-työryhmän alaryhmänä kunnassa toimi Ilmiöt-ryhmä nuorten ilmiöiden äärellä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminnasta päätettiin Hyte-työryhmässä, nuorisovaltuustossa sekä vanhus- ja vammaisneuvostossa yhteisillä päätöksillä sekä palvelualuejohtajan päätöksillä.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut parantavat kuntalaisten elämänlaatua ja lisäävät hyvinvointia. Ne tarjoavat mahdollisuuden osallistua, tehdä itse, lisäävät yhteisöllisyyden kokemusta sekä vähentävät yksinäisyyttä. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut olivat näin merkittävä hyvinvoinnin ja terveyden edistävä vastuualue kunnassa.

Nuorisovaltuusto sekä vanhus- ja vammaisneuvosto toimivat hyvinvointia ja terveyttä edistävinä toimieliminä, tuottivat toimintaa kohderyhmilleen sekä lisäsivät näin kuntalaisten osallisuutta.

Kansalaisopisto ja musiikkiopisto toimivat aktiivisesti Alavieskassa ja omalta osaltaan luovat hyvinvointia ja terveyttä edistää toimintaa kuntaamme.

Huomioimme myös työntekijät hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. Siitä osoituksena muun muassa työhyvinvointiin liittyvät koulutukset, esihenkilöiden koulutukset sekä vaikkapa Ota lapsi mukaan töihin -päivä jota vietettiin nyt kolmatta kertaa.



Seurasimme valtakunnallista hyvinvointialueiden toiminnan kehittymistä sekä kehitimme kunnan toimintaa vastaamaan muuttuvaa kunnan palvelurakennetta. Edesautoimme hyvinvointi-indikaattorien toteutumista.

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista. Valittiin tarkastelun mittareiksi HYTE-kertoimen indikaattorit, joita tarkastellaan vuosittain hyvinvointiraportissa eli kunnan toimintakertomuksessa valtuustossa sekä laajassa hyvinvointikertomuksessa kerran valtuustokaudessa.

Pohjois-Pohjanmaan kunnista meillä on korkein HYTE-kerroin vuonna 2025. Olemme Suomessa sijalla 11 kaikista Suomen kunnista HYTE-rahoituksessa. Olemme tässä mielessä onnistuneet loistavasti työssämme kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suhteen. Tästä kiitos koko kunnan henkilöstölle, päättäjille, yhteistyökumppaneillemme sekä kaikille kuntalaisille. Teemme tätä työtä yhdessä!

Laaja hyvinvointikertomusta ei tehty vuonna 2024, koska Minun arkeni ja elämäni -kysely sekä nuorille suunnattu ZekkiPro-kysely tehtiin vasta loppuvuodesta 2024 yhteistyössä Pohteen ja kuntien kanssa. Tuloksia saimme vuoden 2025 aikana hyvin niukasti. Tuloksilla ei ole tilastollista yleistettävyyttä. Kuntavaalit olivat 13.4.2025. Tämän jälkeen uusi

kunnanvaltuusto koosti uuden kuntastrategian, jonka pohjalta teemme seuraavan hyvinvointisuunnitelman.

Hyte-kertoimen laskelma	2023	2024	2025
HYTE-kerroin euroa / asukas	17,3	20,2	23,6
HYTE-kerroin, 0 - 100	61	65	77
HYTE-kerroin, 1 000 euroa	42,4	49,3	56,8
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	73	80	87
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	50	51	67
© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2026			

Tulosindikaattorit skaalattuna	2023	2024	2025
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori	49	27	88
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori	55	55	66
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori	51	100	100
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori	27	13	37
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori	59	51	42
Ylipaino, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori	57	57	
© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2026			

Prosessi-indikaattorit		2023	2024	2025
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailuosoitusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä	Koko maa	7	7	
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailuosoitusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä	Alavieska	0	0	
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit	Koko maa	66	66	
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit	Alavieska	100	100	
Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus	Koko maa	91	91	
Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus	Alavieska	0	0	
Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja	Koko maa	86	86	91
Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja	Alavieska	100	100	100
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista	Koko maa	82	82	91
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista	Alavieska	100	100	100
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen	Koko maa	58	58	78
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen	Alavieska	100	100	100
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille	Koko maa	79	93	93
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille	Alavieska	100	100	100
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä	Koko maa	96	96	99
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä	Alavieska	100	100	100
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä	Koko maa	84	92	92
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä	Alavieska	100	100	100
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen	Koko maa	79	89	89
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen	Alavieska	100	100	100
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyistä	Koko maa	20	20	28
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyistä	Alavieska	0	0	100
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa	Koko maa	45	77	77
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa	Alavieska	0	100	100
Liikunnan edistämistä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin	Koko maa	53	60	60
Liikunnan edistämistä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin	Alavieska	100	100	100
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa	Koko maa	80	80	
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa	Alavieska	100	100	
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista	Koko maa	76	76	87
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista	Alavieska	100	100	100
© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2026				

HYTE-kerroin, 0 - 100	2023	2024	2025
Alavieska	61	65	77
Haapajärvi	59	52	56
Haapavesi	47	47	65
Hailuoto	60	66	63
Ii	57	51	61
Kalajoki	73	68	68
Kempele	74	64	70
Kuusamo	63	56	56
Kärsämäki	56	55	55
Liminka	75	73	73
Lumijoki	59	55	40
Merijärvi	43	57	52
Muhos	53	60	71
Nivala	68	60	62
Oulainen	55	56	66
Oulu	70	63	66
Pudasjärvi	51	48	55
Pyhäjoki	57	56	62
Pyhäjärvi	75	62	69
Pyhäntä	61	56	65
Raahe	65	62	69
Reisjärvi	58	56	73
Sievi	67	57	68
Siikajoki	55	58	58
Siikalatva	53	45	61
Taivalkoski	56	60	66
Tyrnävä	61	59	66
Utajärvi	65	62	67
Vaala	54	44	60
Ylivieska	65	65	70
© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2026			

HYTE-kerroin euroa / asukas koko maa, parhaimmat				
		2023	2024	2025
1	Vesilahti	22,4	22,2	26,1
2	Masku	20	20,8	25,7
3	Rusko	23	22,4	25
4	Järvenpää	19,7	22,5	24,3
5	Miehikkälä	13,6	19,4	24,2
6	Mustasaari	19,2	22,2	24
7	Pelkosenniemi	17,4	19,3	23,9
8	Muurame	15,4	21,7	23,8
9	Lempäälä	21,2	22,5	23,7
10	Nousiainen	15,3	19,8	23,7
11	Alavieska	17,3	20,2	23,6
12	Orivesi	18,7	20	23,4
13	Kruunupyy	17,8	19,9	23,3
14	Pedersören kunta	18,9	23	23,2
15	Porvoo	20,6	21	23,2
16	Pirkkala	22,2	23,1	23,1

Vuonna 2025 kunnan eri palvelualueiden yhteisiä hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen tavoitteita:

1. Tehtiin olemassa olevaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa näkyväksi somessa, Alavieska-lehdessä ja tapahtumissa.
2. Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet toteutuivat
3. Kallio ikääntyvien hyvinvointisuunnitelman tavoitteet toteutuivat
4. Osallisuuden vahvistettiin mm. ikääntyvien joulukahvien ja kahviparkin kautta.
5. Kulttuuripalveluiden kehitettiin palvelemaan yhä paremmin kaikkia kuntalaisia
6. Terveet elintavat tutuksi tapahtumissa, hankkeissa ja tiedottamisessa
7. Elintapaneuvonnan kehittäminen, aloitettiin yhteistyöhanketta Pohteen ja kuntien kanssa.
8. Omaishoitajien tukeminen erikseen maksettavalla palvelutuella (40e/hlö/vuosi).
9. Kuntalaisten olohuone, Pysäkki, on saatu kuntalaisten käyttöön.
10. Koulutien turvallisuuden parantamiseksi on tehty suunnitelmia ja riskiarviota. Koulutien turvallisuuden parantamiseksi on laadittu eri hallintokuntien edustajien kanssa yhteistyössä suunnitelma, joka on tarkoitus toteuttaa vuoden 2026 kesällä.
11. Yhtenäiskoulun piha-alueen kehittäminen yhdessä koulutien turvallisuuden parantamisen kanssa on viety eteenpäin kohti päätöksentekoa ja talousarvioon vuodelle 2026 ja suunnitelmavuosille.

Yhtenäiskoulun piha-alueen leikki- ja toimintavälinetoimittaja on valittu koulun henkilökunnan, oppilaiden ja sivistys- ja hyvinvointijohtajan muodostamassa hanketyöryhmässä. Leikkivälineet toteutetaan kesän 2026 aikana sekä optio mm. Pallokentän pinnoittamiselle on vuodelle 2027.
12. Harrastustoiminnan varmistaminen Harrastamisen Suomen mallin ja kerhotoiminnankehittämisrahoitusten kautta. 4H-yhteistyö aloitettiin Merijärven 4H-yhdistyksen kanssa.
13. Työllisyyspalvelujen siirtyminen kuntaan on tapahtunut. YKN-työllisyysalue (Ylivieska, Kalajoki, Nivala) vastaa alueen työllisyyspalveluista vuoden 2025 alusta. Lisäksi kunta edesauttaa työttömien työllistymistä.
14. Alavieskan brändäys on suunniteltu, mutta rahoitusta ei ole.
15. Tervetulokirjeen lähetettiin kuntaan muuttaville.
16. Lumikurun ulkoilualueen kehittäminen. Lumikurun ulkoilualueita kehitetään jatkossa kunnanhallituksen perustamalla Alavieskan kunnan liikunta-alue työryhmän koordinoimana.
17. Kunnan kiinteistöjen kunnossapidosta huolehtiminen. Kunnan kiinteistöjen kunnossapidosta huolehtii kaksi kiinteistöhoitajaa ja yksi kirvesmies. Tehtäviä seurataan kiinteistöhoito-ohjelman avulla. Isoimmat korjaustyöt tehdään lomien aikana.

Kunnan teknisen osaston henkilöstöstä kolme toimii jatkossa kiinteistöhoitotehtävissä. Alavieskan Asunnot Oy palkkasi kirvesmiehen. Kunta ostaa kirvesmiestyötä Alavieskan Asunnot Oy:ltä.
18. Tonttitarjonnan kehittäminen kaikki kylät huomioiden. Kunnan internet-sivuilla on kunnan vapaat tontit sekä myös yksityisten omistamat tontit sivukyliltä.
19. Senioriasumisen ratkaisut. Senioritalohankeselvitys on ollut valtuustosaloinne ja se on käsitelty valtuustossa loppuun. Alavieskan Asunnot Oy toimii uusien asuntojen

rakennuttajana ja mm. 2026-2027 rakennettavassa rivitalossa on huomioitu seniori-ikäisten asumisratkaisut.

20. Jokirannan hyödyntäminen asumiseen. Kunta on ostanut vuonna 2024 jokirannasta maa-alueita kaavoittamista varten. Kunnanhallitus toimii kaavoittajana Alavieskan kunnassa.
21. Kunnan yleisilmeen siisteyden ja istutuksien huomioiminen. Kunnan tekniset palvelut on tehnyt hoitosopimuksia paikallisten yrittäjien kanssa istutusten ja viheralueiden hoidosta.
22. Kevyen liikenteen väylien lisääminen. Kunta on kaavoittanut ja suunnitellut uuden kevyen liikenteen väylän Jokiniituntien varteen sekä aloittanut Rautiontie varteen suunnittelutyön. Kunnan talousarviossa vuodelle 2026 on Jokiniituntien kevyen liikenteen väylän rakentaminen. Elinvoimakeskus hoitaa rakennuttamisen ja kilpailutuksen.
Rautiontien kevyen liikenteen väylälle on haettu Ely-keskukselta suunnittelulupa. Vuonna 2026 toteutetaan väylän yleissuunnittelu.
23. Torialuetta on kehitetty. Torikojut on rakennettu ja niitä voi vuokrata kunnalta. Esiintymislavan suunnittelua ja toteutusta viedään eteenpäin.
24. Kuntoportaati. Mäki portaille on tehty Pappilanniemeen ja portaati ovat suunnitteilla. Kuntoportaati kuuluvat kunnanhallituksen perustamalle Alavieskan kunnan liikunta-alue työrhyhälle.
25. Motocross-rata ei ole vireillä mm. vastuukysymysten vuoksi.
26. Urheilukentän kunnostaminen. Urheilukentän kunnostus on aloitettu investoinnilla v. 2024 ja se valmistui v. 2025. Korjaukseen on saatu valtiolta rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Tuet ja avustukset	0	2 500	0	0
Muut toimintatuotot	102	0	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	102	2 500	0	0
Palvelujen ostot	-5 973	-7 915	-15 030	53
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 073	-3 180	-2 034	156
Muut toimintakulut	-69	-216	-100	216
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 115	-11 311	-17 163	66
TILIKAUDEN TULOS	-7 013	-8 811	-17 163	51

3100 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan jäsenet ovat toimineet 1.8.2021 alkaen. Uusi toimikausi alkoi 1.6.2025, jolloin sivistys- ja hyvinvointilautakunta vaihtui.

Osallistuminen kokouksiin vuonna 2025

Läsnäolot 2025	läsnä	poissa	kokoukset
Rinta-Jouppi Meeri	5		5
Huhtala Lauri	5		5
Härö Juha	5		5
Isokääntä Marja	5		5
Mäkelä Aki	5		5
Kivimaa Päivi	3	2	5
Rajaniemi Mika	4	1	5
Takkunen Anja	4	1	5

Varajäsenet	läsnä
Niskanen Vuokko	0
Laitala Ville	0
Marttila Tuomas	0
Kivimaa Eveliina	0
Isokääntä Risto	0
Nyman Jaana	1
Simonen Jani	0
Järvinen Noona	0

Läsnäolot 2025 1.6.-->	läsnä	poissa	kokoukset
Mäkelä Aki	5		5
Isokääntä Tiina	5		5
Verronen Laura	4	1	5
Isokääntä Risto	4	1	5
Jylli Marika	4	1	5
Nyman Jaana	5		5
Häkkinen Mika	5		5
Pudas Olli	4	1	5

Varajäsenet	läsnä
Niemi Mikko	0
Kauppi-Hanna Hanna	0
Takkunen Liisa	1
Luonuansuu Matti	1
Huhtala Hanna	0
Kivimaa Päivi	0
Kivimaa Matti	0
Nevalainen Pekka	0

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta kokoontui vuonna 2025 10 kertaa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
<p>Tehdään päätöksiä, joka kehittävät sivistys- ja hyvinvointipalvelujen toimialaa.</p> <p>Tavoitteena on hyvinvoinnin, terveyden edistäminen kunnassa sekä tuloksellisuuden ja laadun parantaminen sivistys- ja hyvinvointipalveluissa.</p>	<p>Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen tilikauden kokonaistuloksen ollessa 138 177 euroa parempi talousarvioon nähden, toiminta on ollut tuloksellista ja toimintaa on toteutettu sekä kehitetty talousarvion puitteissa.</p> <p>Sopeuttamisohjelma on osa talousarviota.</p> <p>Tuloksellisuus voitaneen nähdä myös hyvinvointitekijänä, jolloin sen määrällinen mittaaminen on haastavampaa. Mittareina tässä toimivat mm. HYTE-kertoimen indikaattorit sekä henkilöstön TYHY-kysely. Tässä olemme onnistuneet hyvin.</p>
<p>Tuetaan henkilöstön osaamista ja uudistumista.</p>	<p>Koulutussuunnitelma on tehty kunnassa. Koulutuksia on tarjottu ja henkilöstö on niihin osallistunut.</p> <p>Työnkiertoa on mahdollisuuksien mukaan tarjottu.</p> <p>TYHY-iltapäivä ja TYHY-prosessia on viety eteenpäin työpajojen ja yhteisen kehittämisen kautta. Tämä työ jatkuu edelleen.</p> <p>Esihenkilökoulutusta on järjestetty.</p>

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	0	6 200	0	0
Maksutuotot	0	60	0	0
Muut toimintatuotot	5	0	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5	6 260	0	0
Henkilöstökulut	-103 808	-114 436	-112 795	101
Palvelujen ostot	-10 854	-8 425	-11 520	73
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 922	-578	-1 300	44
Muut toimintakulut	-5 601	-6 133	-4 968	123
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-123 185	-129 571	-130 583	99
TIILKAUDEN TULOS	-123 180	-123 311	-130 583	94

Kokouksia oli vuonna 2025 ennakoitua enemmän, joka näkyy mm. henkilöstökuluissa.

3101–3104, 3108, 3114, 3154
Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen arvot

- Yhdenvertaisuus
- Lapsuuden itseisarvo
- Luottamuksellisuus
- Kiireettömyys
- Tasa-arvo



Varhaiskasvatuspalvelujen tarkoituksena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, kehitystä ja oppimista kasvatuskumppanuuteen perustuvassa yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatuksen palvelukokonaisuus sisältää

- varhaiskasvatuksen hallinnon
- perhepäivähoidon
- päiväkotihoidon, myös esioppilaiden iltapäivähoidon
- palvelusetelit yksityisessä hoidossa
- yksityisen toimijan valvonnan ja ohjauksen
- varhaiserityiskasvatuksen
- lastenhoidon tuet



Kunnassa olevia varhaiskasvatuspaikkoja käytetään tarkoituksenmukaisesti ja varhaiskasvatuslain säädöksiensä mukaisesti, lapsen edun ensisijaisuus huomioiden. Yksityiset palvelut täydentävät kunnallista tarjontaa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet

Toteuma

<p>Kunta järjestää varhaiskasvatuspalveluja tarvetta vastaavasti eri toimintamuodoissa.</p> <p>Päiväkodeissa toimii kuusi lapsiryhmää, joista yksi on Keltasirkun esiopetusryhmä. Keltasirkussa toimii neljä lapsiryhmää. Peukaloisen päiväkodissa toimii kaksi lapsiryhmää.</p> <p>Syksyllä 2025 esiopetusryhmää ei ole tulossa Keltasirkkuun ikäluokan koosta johtuen, ainoastaan täydentävää varhaiskasvatusta, jolla katetaan esioppilaiden hoidon tarve.</p>	<p>Varhaiskasvatuspalveluissa on tarjottu alle oppivelvollisuusikäisille lapsille varhaiskasvatusta kunnallisissa päiväkodeissa ja perhepäivähoitajilla sekä täydentävää varhaiskasvatusta esiopetuksen oppilaille.</p> <p>Vuonna 2025 varhaiskasvatuspalveluissa aloitti 25 uutta lasta, joista 19 oli uusia hakijoita.</p> <p>Keltasirkussa toimii neljä lapsiryhmää. Keltasirkussa toimi kokopäiväinen esiopetusryhmä kevätlukukauden 2025 loppuun saakka (10 lasta). Esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen ryhmä (13 lasta) toimi koulun tiloissa varhaiskasvatuspalveluiden alaisuudessa. Syyslukukaudella 2025 kaikki eskarit olivat koululla ja täydentävä varhaiskasvatus järjestettiin Keltasirkussa.</p> <p>Peukaloisessa toimi kaksi lapsiryhmää.</p>
---	---

Perhepäivähoitoa tarjoaa yksi tai kaksi kunnallista perhepäivähoitajaa.

Keltasirkun päiväkodissa on myös laajennettu aukioloaika lasten hoidon tarpeen mukaisesti maanantaista perjantaihin. Satunnaiseen tarpeeseen voimme ostaa viikonloppuhoitoa yksityiseltä palveluntuottajalta.

Koululaisten loma-aikoina yksikkö on kiinni ja lapsiryhmät ovat Keltasirkussa.

Yksityistä päiväkotia ei ole toiminnassa omassa kunnassa, mutta poikkeustapauksissa palveluseteli voidaan myöntää toisen kunnan yksityiselle palveluntuottajalle.

Varhaiskasvatuksen hallinnollisiin tehtäviin ja lähiesimiestehtävään suunnataan apulaisjohtajan työpanos varhaiskasvatusjohtajan lisäksi. Kumpikin tekee osa-aikatyötä, ja varhaiskasvatusjohtajan virka tulee täytettäväksi vuoden jälkipuoliskolla.

Varhaiskasvatuksen sosionomin palkkaukseen on saatu valtiovastus vuoteen 2027 saakka, hänen tehtäviin kuuluu moniammatillisen yhteistyön koordinointi, huoltajien ja vanhemmuuden

Vuonna 2025 päiväkotia Peukaloisen remontti tehtiin loppuun.

Perhepäivähoitajia on työssä kaksi.

Keltasirkun päiväkodissa oli laajennettu aukioloaika, hoitoa tarjottiin maanantaista perjantaihin klo 5.30–21.30 välillä. Viikonloppuhoidolle ei ollut tarvetta vuonna 2025.

Keltasirkku päivysti koululaisten loma-ajat.

Yksityistä palveluntuotantoa ei ollut oman kunnan alueella vuonna 2025 ollenkaan, eikä palveluseleitä myönnetty myöskään muiden kuntien yksityisille palveluntuottajille.

S2-kielen opetusta annetaan molemmissa päiväkodeissa. Maahanmuuttajalapsia on ollut palvelun piirissä 5, kaikki ukrainalaisia.

Kevätkaudella 2025 sekä varhaiskasvatusjohtaja että apulaisjohtaja työskentelivät osa-aikaisesti. Varhaiskasvatusjohtaja eläköityi 1.11.2025 alkaen ja virka täytettiin 1.8.2025 alkaen uudella henkilöllä. Syyskaudella apulaisjohtajan työaika oli 40%. Varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelmää kehitettiin edelleen ja varhaiskasvatusjohtaja ja apulaisjohtaja osallistuivat erilaisiin johtamiseen liittyviin koulutuksiin.

Varhaiskasvatuksen sosionomi oli palkattuna hankerahoituksella. Sosionomin työpanos toteutui ryhmissä lisäresurssina sekä joka viikkoisena perheparkin pitämisenä yhteistyössä kunnan vapaa-aikaohjaajan kanssa. Lisäksi monialaiset yhteistyöpalaverit lasten ja perheiden tukeen liittyvissä

tuki (esim. perheparkkitoiminta) ja normaali kasvatustyö ryhmissä lisäresurssina.

Varhaiskasvatuksen kokonaishenkilöstömäärä on 27 henkilöä, joista 7 on määräaikaista tai sijaisia.

Vuonna 2025 vakinaistamisia ei ehdoteta, vaan seurataan lapsimäärän ja syntyvyyden kehitystä.

Mikäli jatkossa alle 3-vuotiaiden määrä laskee, paikkaluku pienenee Peukaloisen päiväkodissa, ja henkilöstö vähenee luonnollisen poistuman kautta mm. määräaikaisista työntekijöistä luopumalla.

Todennäköistä on, että suunnitelmavuosien 2025–2027 aikana hoidossa olevien lasten määrä kuitenkin vähenee niin, että Peukaloisen lapsiryhmät voivat yhdistyä Keltasirkun ryhmiin.

Lapsiryhmissä huomioidaan lasten tehostetun tai erityisen tuen tarpeet henkilöstörakenteessa ja mitoituksessa, sekä koulutuksessa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävä aukaistaan jälleen haettavaksi. Ellei varhaiskasvatuksen erityisopettajaa saada, jatketaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan resurssin järjestämistä edelleen hyväksi havaittuna ostopalveluhankintana. Kevätkaudella 2025 erityisen tai tehostetun tuen tarpeessa olevia lapsia on 9:

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot pienenevät edelleen, koska tulorajat on nostettu asiakasmaksulaisissa korkealle. Maksupäätökset ja tulokset tehdään silti kaikille perheille, ja tarkistuksiakin useasti vuodessa. Vuodelle 2024 odotetaan enää n 46 000 e asiakasmaksutuloja.

asioissa sisältyivät työhön. Koulujen loma-ajat sosionomi työskenteli varhaiskasvatuksen opettajana.

Varhaiskasvatuksen kokonaishenkilöstömäärä oli 27 henkilöä, joista 10 määräaikaista tai sijaisia.

Vakinaisia

varhaiskasvatuksen opettajia 6, lastenhoitajia 7, ryhmäavustajia 1 ja perhepäivähoitajia 1.

Määräaikaista

1 opettaja,
7 lastenhoitajaa,
1 erityisavustaja sekä
1 perhepäivähoitaja.

Yksi vakituinen opettaja toimi varhaiskasvatuksen sosionomina vuonna 2027 päättyvässä hankkeessa, sekä hoiti osa-aikaisesti apulaisjohtajan tehtävää osan vuodesta.

Lapsiryhmät täyttyivät nopeasti syksyllä 2025 ja määräaikaista henkilöstöä jouduttiin palkkaamaan lisää lasten lisääntyneiden tuen tarpeiden vuoksi.

Lapsiryhmissä oli tehostetun tai erityisen tuen päätös 11 lapsella.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävää ei saatu täytettyä, jatkettiin ostopalveluhankintaa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja saatiin vuonna 2025 noin 36 000€ ja myyntituotot muille kunnille myytävistä paikoista ylittyivät ollen noin 52 000€. Toisaalta ostimme paikkoja muilta kunnilta lähes 29 000 eurolla.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksukertymä pieneni edelleen.

Köökin kustannukset ateriapalveluissa nousevat, ja elintarvikkeissa varataan myös ksylitolipastillien hankintaan n 2500 e.

Vuoden 2025 kertymä oli 36 507 e. Varhaiskasvatuksen budjetoidut määrärahat riittivät kokonaisuutena, vaikka palkkamenot ylittyivät. Vastaavasti palvelusetelimäärärahaa kului vähemmän.

Asiakasmaksukertymät:

v. 2025	36 507 euroa
v. 2024	37 900 euroa
v. 2023,	44 610 euroa
v. 2022,	75 739 euroa
v. 2021,	93 827 euroa
v. 2020,	98 100 euroa
v. 2019,	138 000 euroa

Sijaismäärärahat ylittyivät Keltasirkun päiväkodissa, mutta palkkakertymässä pysyttiin varhaiskasvatuksen osalta talousarvion sisällä.

Lapsia on ollut Peukaloisessa 31.12.2025 24 ja Keltasirkussa 61 sekä perhepäivähoidossa 7. Yhteensä lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa 92.

Täydennyskoulutusta on ollut neurokirjon lapsesta ja varhaiskasvatusmessut Ylivieskassa syyskuussa. Valssi-arvioinnissa on ollut Alavieskan osalta välivuosi, olemme mukana valtakunnallisessa kyselyssä syksyllä 2026.

Perustehtävä

Yhtenäiskoulun opetusta ohjaa perusopetuslaki, asetukset sekä valtakunnallinen että kuntakohtainen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma ja johtokunnan tarkistama, sivistys- ja hyvinvointilautakunnan hyväksymä työsuunnitelma.

Keskeisinä opetustyön suunnittelun periaatteina ovat oppilaan vastuu omasta oppimisestaan, oppilaskeskeisten opetusmenetelmien käyttö, oppilaiden ja vanhempien vaikutusmahdollisuus opiskeluun liittyvissä asioissa sekä tuloksellisuus.

Esiopetuksen tavoitteena on lasten oppimisvalmiuksien sekä sosiaalisten taitojen kehittäminen ja ryhmässä toimimisen oppiminen.

Alavieskan kunnan esi- ja perusopetussuunnitelmien tavoitteiden mukaisesti oppilaasta kehittyä aktiivinen toimija kouluyhteisössä ja oppilaat otetaan yhä enemmän mukaan koulun toiminnan suunnitteluun. Oppilasta ohjataan ikä ja kehitystaso huomioiden itsenäiseen tiedon hankintaan tarjoamalla heille erilaisia kiinnostuksen kohteita, kokemuksia ja elämyksiä. Oppilaita kannustetaan käyttämään erilaisia työtapoja. Opettajan suorittaman jatkuvan formatiivisen ja summatiivisen arvioinnin lisäksi oppilaat tekevät itsearviointia.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään yhtenäiskoulun vieressä ala-asteen vanhassa asuntolassa. Toimintaan voivat osallistua 1.–2.-luokkien oppilaat ja erityiseen tukeen/oppilaskohtaiseen tukeen siirretyt oppilaat vuosiluokilta 3–9.

1.8.2022 tuli voimaa Peruopetuslain uusi pykälä §3 a Lapsen edun ensisijaisuus. ”Perusopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu (POL §3a).” Taustalla on YK:n lasten oikeuksien sopimus, jossa lapsella tarkoitetaan kaikkia alle 18-vuotiaita.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki uudistui valtakunnallisesti lakiuudistuksen myötä 1.8.2025 lukien. Uudistuksessa perusopetuslakiin lisättiin luku 4a, jossa säädetään oppimisen ja koulunkäynnin tuesta ja perusopetuksen oppimäärästä poikkeamisesta. Oppilaalla, jolla on vaikeuksia osallistua opetukseen tai suoriutua opinnoistaan, on oikeus saada ensisijaisesti ryhmäkohtaisia tukimuotoja. Jos ryhmäkohtainen tuki ei riitä, oppilas voidaan siirtää oppilaskohtaiseen tukeen.

1.8.2025 alkaen tuli voimaan perusopetuslain 29 §, joka velvoittaa opetuksen järjestäjän määräämään järjestyssäännöissä puhelinten ja muiden mobiililaitteiden säilytyksestä oppituntien aikana sekä niiden käytöstä ja säilytyksestä koulupäivän aikana muulloin kuin oppitunnilla. Järjestyssääntöjen muutoksesta on tiedotettu oppilaiden vanhemmille Wilmassa julkaistulla tiedotteella 26.11.2025. Mobiililaitteiden (puhelimet, tabletit, älykellot) käyttö on kielletty koko koulupäivän, paitsi, jos oppilaalla on terveydellinen peruste puhelimen käyttöön koulupäivän aikana.

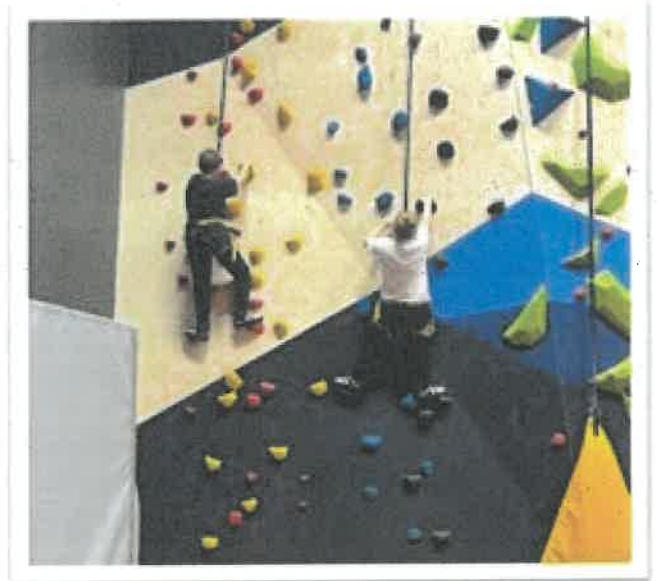
Toimintasuunnitelman toteutuminen

Kehitetään iltapäivätoiminnan järjestämistä ja toimintaa.

- Iltapäivätoimintaa järjestetään iltapäivisin 1.-2.-luokkalaisille ja erityisen tuen oppilaille 9.-luokkaan asti. Iltapäivätoiminnan ohjaajina toimivat koulunkäynninohjaajat ja se näkyy iltapäivällä resurssivajeena koulun puolella.

Liikkuva koulu –hankkeen toteuttaminen koulupäivän liikunnallisuuden lisäämiseksi sekä koulupäivän rytmittäminen oppimista tukeväksi, kunnan omarahoitteista toimintaa sekä mahdollisesti erillisellä hankerahoituksella.

- Liikkuva koulu -tiimi organisoii koululla erilaisia tapahtumia, mm. super-välkkiä, välituntimaratonin ja pingisturnauksia. Uutena toimintana keväällä 2025 alkoi PT –toiminta, joka kannusti vähän liikkuvia lapsia liikkumaan. Opettajia on kannustettu pitämään pitkä välitunti (30 min) viikoittain. Välituntilainaat, joista oppilaat voivat lainata liikuntavälineitä välituntien aikana, toimivat sekä ylä- että alakoulun puolella.



KiVa-koulu –toiminnan tehostaminen ja toiminnan painopisteen suuntaaminen ennaltaehkäisevään työhön.

- Koulumme KiVa-tiimiin kuuluu kolme opettajaa, jotka vaihtuvat kahden vuoden välein.
- Yhtenäiskoulussa noudatettiin vuonna 2024 laadittua koulun omaa kiusaamisen vastaista toimintamallia, jota henkilöstö on sitoutunut noudattamaan.



Koulukohtaisten kehittämis- ja arviointikohteiden tavoitteiden toteuttaminen koulussa konkreettisesti. Kehittämiskohteet valitaan vuosittain ja niiden toteuttamisesta vastaa erikseen valittu henkilöstötiimi.

- Syksyllä 2025 koulukohtaisiksi kehittämis- ja arviointikohteiksi valittiin yhdessä henkilökunnan kanssa hyvät käytöstavat ja lukeminen.
- Koulussa pidettiin esillä kehittämisikohteita muun muassa erilaisten tapahtumien, esim. lukuhaasteen ja vierailuiden avulla. Aiemmin koulussa oli tiimi, joka huolehti kehittämis- arviointikohteiden edistämisestä ja esillä pitämisestä lukuvuoden aikana. Tähän käytäntöön kannattaisi palata sekä varata budjettiin varoja kehittämisikohteiden edistämiseen.

Kerhotoiminnan toteuttaminen Kerhotoiminnan kehittämisen ja Harrastamisen Suomen mallin rahoitusten turvin.

- Harrastamisen Suomen mallin ilmaisia erilaisia kerhoja järjestettiin luokille 1–9. Yhteensä 24 eri kerhoa, joiden kesto oli 1–2 h/kerho. Kerhotoiveita kartoitettiin kyselyn avulla ja jokaiselle oppilaalle pyrittiin mahdollistamaan ainakin yksi mieluinen kerho. Kerhot ovat olleet suosittuja.
- Kerhotoiminnan kehittämisen rahoitus mahdollisti lyhyiden kerhojen pitämisen ja erilaisia koulupäivän aikana toteutettavia lyhyitä koulutuksia vuosiluokille 0–9. Tällä hankerahalla toteutettiin myös oppilaiden uintiretket kerhojen päättäjaisissä toukokuussa 2025 sekä joulukuussa 2025.

Tukioppilaat ja oppilaskuntien hallitukset pyrkivät edistämään oppilaiden osallisuutta, hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä.

- Koululla toimi opettajan ohjaama tukioppilaskerho.
- Koulussa on oppilaskunnan hallitus sekä ylä- että alaluokilla, joihin oppilaat valitsevat edustajat jokaisesta luokasta vuosittain.
- Sekä tukioppilaat että oppilaskunnan hallitukset järjestivät tapahtumia kouluviihtyvyyden lisäämiseksi.

Koulussa toteutetaan uuden oppilashuoltolain mukaista toimintaa. Koulussa toimii yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä sekä koulun oppilashuollon alainen ruokatoimikunta.

- YHR kokoontui kerran kuukaudessa pohtimaan koko koulua koskevia asioita.
- Ruokatoimikunta kokoontui vuonna 2025 kaksi kertaa. Uudet kouluruokasuositukset ja kouluruoan laatu puhuttivat, minkä johdosta kunnanvaltuuston edustajia kävi syksyllä 2025 tutustumassa kouluruokailuun. Kunnanvaltuuston edustajat totesivat, että kouluruoka on hyvää.

Käytämme yhdessä kehitettyjä ja sovittuja yhteistyö- ja yhdyspintaprosesseja lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien toimijoiden kanssa sekä kehitämme niitä edelleen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.

- Sivistys- ja hyvinvointijohtaja on Eteläisen alueen kuntaedustajana Pohteen ja kuntien välisessä, lain vaatimassa, alueellisen opiskelijahuollon yhteistyötyöryhmässä sekä alueellisessa yhteisövaikuttavuuden työryhmässä yhdessä Pohteen opiskelijahuollon ja kuntien sivistysjohtajan kanssa.
- Kunnassamme on Alavieskan Perhekeskusverkosto, jossa kunnan perhepalveluita koordinoidaan ja kehitetään yhdessä Pohteen toimijoiden kanssa yhteisövaikuttavuuden eli yhteistyön hengessä. Perhekeskusverkostoa johtaa varhaiskasvatusjohtaja.

Kunnalla on valvonta ja ohjausvelvollisuus toisen asteen oppivelvollisista. Oppivelvollisuuden laajennettua toisen asteen opinnot ovat maksuttomia laajennetun

oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Toisen asteen kuluvähennys tehdään osana valtio-osuuksien maksua.

- Perusopetuksen oppilaanohjauksen lehtori on toteuttanut kunnan 2. asteen oppivelvollisuuden valvonta- ja ohjausvelvollisuutta.

Koulussa jatketaan koulunuorisotyön toteuttamista ensisijaisesti hankerahoitteisesti yhteistyössä Merijärven kunnan kanssa. Talousarviovarauksena on varautuminen hankerahoitus pohjaiseen toimintaan. Talousarviovaraus on sovittu yhdessä Merijärven kunnan kanssa. Toiminnan kehittäminen ei aina tuo mukanaan suuria kuluja ja tämä on siitä hyvä esimerkki.

Yhteistyö Merijärven kanssa koulunuorisotyöntekijän sekä Jelppiverkon etsivän nuorisotyöntekijän osalta on ollut toiminnan kehittämisen kannalta antoisaa ja mikä tärkeintä, nuorille erittäin merkittävää toimintaa.

- Saimme koulunuorisotyöhön hankerahoitusta. Sopimus toiminnan järjestämisestä yhteistyössä Merijärven kanssa on tehty ajalle 9.10.2025-30.9.2027.
- Sopimukseen nojaten ostimme koulunuorisotyöntekijän työaikaa Merijärveltä 50%.
- Koulunuorisotyöntekijä on järjestänyt välituntitoimintaa ja ollut mukana koulun tapahtumissa.
- Koulunuorisotyöntekijä on ollut koulullamme kahtena päivänä viikossa. Tehtävä on Merijärven kunnan kanssa yhteinen.

Koulussamme työskentelee valtion erillisrahoituksella resurssiopettaja lukuvuonna 2025–2026 ja rahoitus on saatu myös vielä kolmannelle lukuvuodelle 2026–2027. Resurssiopettajan tehtävät ovat rahoittajan edellyttämällä tavalla järjestetty, yhtenäiskoulun ylimääräisenä resurssina oppilaiden tukena oppimisen edellytyksiä ja yhdenvertaisuutta lisäävästi.

- Koulussamme työskenteli resurssiopettaja koko vuoden 2025.

Kielen aineenopettajan virka täytetään määräaikaisesti vähenevän oppilasmäärän vuoksi lukuvuosille 2025–2028. Tästä eteenpäin kielen aineenopettajan viran täyttöä harkitaan lukuvuosittain oppilaiden tarvitseman tuntimäärän mukaisesti oppilasmäärän vähentyessä.

- Kielen aineenopettajan virka täytettiin määräaikaisesti kolmeksi vuodeksi 1.8.2025 lähtien.

Erityisopetus- ja ohjaajaresurssin tarve on suurempi, mitä pystymme tällä hetkellä tarjoamaan ja kyseisten resurssien tarve tulee tulevina vuosina todennäköisesti vain kasvamaan. Tämä johtuu oppilaiden henkilökohtaisten ohjaajien tarpeen kasvusta, yleistyvistä oppimisvaikeuksista ja oppilaiden neuropsykiatrisista häiriöistä. Myös yhteiskunnan muutoksen tuoma pahoinvointi on oppimisen este, jolloin tarvitaan tukea oppimisessa. Tämä suunta on valtakunnallinen eikä Alavieska poikkeaa muista kunnista tässä asiassa.

- Tuen tarpeen lisääntymiseen ja hallintaan sekä hallinnollisen kirjaamisen vähentämiseen tähtäävä perusopetuslain muutos tuli asteittain voimaan 1.8.2025 alkaen. Uusi laki pitää sisällään kaksi tuen tasoa nykyisen kolmen sijaan ja edellyttää, että tukea annetaan 0,122 tuntia per oppilas. Tuntikehykseen varattiin 20 lisätuntia tuen uudistukseen 1.8.2025 alkaen.

- Henkilöstöä koulutettiin syyslukukaudella 2025 uuden lain vaatimuksiin kahdessa koulutuksessa (veso -koulutuksia eli virkaehtosopimus-koulutuksia).
- Erityisluokanopettajan virka tulo avoimeksi, eläköitymisen johdosta 31.7.2025. Virka täytettiin määräaikaisesti ajalle 1.8.2025-31.7.2026, koska virkaan ei saatu pätevää erityisluokanopettajaa.
- Oppilaiden tuen tarpeen takaamiseksi lain vaatimalla tasolla koululle valittiin määräaikaiseen erityisopetuksen laaja-alaiseen virkaan pätevien hakijoiden puuttuessa luokanopettaja ajalle 1.8.2025-31.7.2026. Tehtävässä on myös ryhmänä annettavaa opetusta luokilla 4-6.
- Laaja-alaisen erityisopetuksen viranhaltija irtisanoutui keväällä 2025 ja virka laitettiin auki vakinaisesti. Tehtävään valittu pätevä erityisopettaja ei ottanut virkaa vastaan ja virka avattiin uudestaan loppukesästä 2025. Virka täytettiin määräaikaisesti 1.9.2025 lähtien.
- Kähtävän erityisyksikön opetusryhmän erityisluokanopettajan virka avattiin vakinaisesti täytettäväksi erityisyksikön toiminnan jatkuessa. Virka oli auki 1.8.2025 alkaen, mutta pätevien hakijoiden puuttuessa se täytettiin määräaikaisesti 1.8.2025-31.7.2026.
- Vuonna 2025 kunnassa oli seitsemän vakinaista koulunkäynninohjaa ja kuusi määräaikaista koulukäynninohjaajaa. Määräaikaisista koulunkäynninohjaajista yksi oli yhteinen varhaiskasvatuspalvelujen täydentävän varhaiskasvatuksen kanssa. Ohjaajia oli myös lastensuojelulain mukaan sijoitettujen lasten tukena. Yhden koulunkäynninohjaajan palkka maksettiin kunnan työllistämispalveluista. Syksyllä saimme yhden määräaikaisen koulunkäynninohjaajan lisää, kun koululle tuli työpalveluun siviilipalvelustaan suorittava nuori.

Kehitetään koulun pihoja lapsiystävällisemmiksi ja liikkumaan kannustaviksi. Samalla suunnitellaan koulun liikennejärjestelyt turvallisemmiksi.

- Syksyllä 2024 käynnistetty prosessi piha-alueen kehittämiseksi jatkui edelleen vuonna 2025.

Seurataan verkostoperuskoulun kehittymistä ja liitytään toimintaan mukaan tarvittaessa.

- Asiaa on seurattu, mutta mahdollisuutta liittyä toimintaa ei ole ollut.

Arvostetaan osaavaa henkilöstöä sekä mahdollistetaan täydennyskoulutus.

- Henkilöstöä on käynyt kouluttautumassa erilaisissa ammatillisuutta tukevissa koulutuksissa. Henkilökuntaa kannustettiin kouluttautumaan ja osa koulutuksesta tapahtui omassa kunnassa.

Varaudutaan tulevaan oppilasmäärän vähenemiseen hyvällä henkilöstösuunnittelulla. Henkilöstön määrää määrittää vähenevän oppilasmäärän lisäksi muun muassa perusopetuksen lain 3§a sekä 16–17 § mukaiset oppilaan edun ensisijaisuus sekä oikeus tarvittavaan tukeen. Pyritään oppilasmyönteiseen, optimaaliseen, kustannustehokkaaseen ja työntekijäystävälliseen henkilöstösuunnitteluun oppilasmäärän vähentyessä.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2024	Ta 2025	Tot 2025	Poikkeama
Perusopetuksen oppilasmäärä	310	312	310	-2
Esiopetuksen oppilasmäärä	35	23	26	+3
Henkilöstö lkm.	44	41	44	+3
Kokonaisviikkotuntien määrä	762,9	766,9	774,9	+8
Jatko-opintoihin päässeet/ päästötodistuksen saaneet	45/46	33/33	34/34	+1

*) Keskiarvo kevään (762,9 h) ja syksyn (786,9 h) tuntikehyksestä. Toteuma vuonna 2025 on syyslukukauden ja laskentapäivän 20.9.2025 toteuma. Vuonna 2024 esikoululaisten määrässä on myös varhaiskasvatuksen ryhmän oppilaat.

Familiarin Jussilan lastensuojelun erityisyksikön opetusluokka toimi vuonna 2024 kevätlukukaudella Kähtävällä sopimuspohjaisesti, johon sisältyi koulunkäynninohjaajan palkkio, tilat sekä ruokailu Familiarilta. Syyslukukaudella 2024 siirsimme luokan yhtenäiskoulun yhteyteen pedagogisista syistä, jonka vuoksi kustannusrakenne muuttui. Palkkasimme kaksi koulunkäynninohjaajaa tähän luokkaan. Muun muassa tämä sekä oppilaiden tuen tarve lisäsi henkilöstön määrää.

Olemme saaneet erillisrahoituksia ja valtion avustuksia useista eri rahoitushauista. Rahoitusten turvin on saatu yhtenäiskoululle koulunuorisotyöntekijä ja resurssiopettaja vuonna 2025. Rahoituksella on tarjottu kerhoja oppilaille ja järjestetty koulutusta yhtenäiskoulun opetushenkilöstölle. Hanke- ja erillisrahoitukset on selvitetty erikseen.

	Kokonais- kustannukset €/oppilas
2009 tilinpäätös	6 378
2010 tilinpäätös	6 820
2011 tilinpäätös	7 125
2012 tilinpäätös	8 035
2013 tilinpäätös	8 686
2014 tilinpäätös	8 732
2015 tilinpäätös	8 335
2016 tilinpäätös	8 550
2017 tilinpäätös	8 638
2018 tilinpäätös	7 496
2019 tilinpäätös	7 802
2020 tilinpäätös	7 820
2021 tilinpäätös *)	7575
2022 tilinpäätös *)	7792
2023 talousarvio *)	9873
2023 tilinpäätös *)	9875
2024 talousarvio *)	10119

2024 tilinpäätös *)	10 668
2025 talousarvio *)	10 465
2025 tilinpäätös *)	10 680

*) Kokonaiskustannukset ilman sisäisiä vuokria, sisäisiä eriä, poistoja, hankkeita ja valtion erityisavustuksia muodostuvat toimintakuluista jaettuna perusopetuksen oppilasmäärällä. (KP 3120, 3121, 3128)

Perusopetuksen käyttökustannusten mediaani on 12 735 euroa/ oppilas. Alakvartaali on 11 950 euroa/oppilas tai alle. Yläkvartaali on 14 888 euroa/oppilas ja yli, aina noin 41 000 euroa/oppilas kustannuksiin saakka. (Kuntaliitto: perusopetuksen käyttökustannusten vaihtelu kunnittain vuonna 2024). Alavieska tarjoaa perusopetuksen palvelut alimmassa 25% kustannusosuudessa koko maassa.

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	216 319	169 105	185 000	91
Maksutuotot	18 060	20 814	20 250	103
Tuet ja avustukset	3 432	0	0	0
Muut toimintatuotot	29 145	29 488	21 800	135
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	266 956	219 408	227 050	97
Henkilöstökulut	-2 541 378	-2 569 911	-2 590 452	99
Palvelujen ostot	-944 633	-906 735	-891 225	102
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-106 904	-104 954	-121 900	86
Avustukset	0	0	-400	0
Muut toimintakulut	-417 868	-393 242	-401 908	98
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 010 783	-3 974 842	-4 005 885	99
Poistot ja arvonalentumiset	-195 165	-187 971	-183 533	102
TILIKAUDEN TULOS	-3 938 993	-3 943 405	-3 962 368	100

Palvelujen ostoissa kuljetuskustannukset ylittivät 25 981 eurolla talousarviovarauksen.

Tilikauden tulos tässä osa-alueessa on parempi 18 963 talousarviovaraukseen nähden.



Kansalaisopiston arvot

Kansalaisopiston toimintaa ohjaavat arvot ovat laatu, luotettavuus, asiakaslähtöisyys ja suvaitsevaisuus.

Perustehtävä ja palveluajatus

Kansalaisopisto on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle, kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi ja työelämän tarpeisiin. Kansalaisopiston tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Kansalaisopisto-opinnoissa korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Ylivieskan seudun kansalaisopisto järjestää koulutusta, jonka tavoitteena on edistää sivistyksellistä tasa-arvoa vapaan sivistystyön arvojen ja ihanteiden pohjalta. Koulutuksessa painottuvat kielet, taito- ja taideaineet, musiikki, tietotekniikka sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävät aineet. Opisto järjestää suomen kielen ja kulttuurin koulutusta maahanmuuttajille. Lisäksi opisto järjestää lapsille ja nuorille kuvataiteen, teatteri-ilmäisun, sanataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaisesti. Kansalaisopisto voi järjestää myös koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa.

Opiston omistaa Ylivieskan kaupunki ja sopimuskuntina ovat Alavieskan ja Sievin kunnat.

Toimintasuunnitelma vuosille 2023–2026

Kansalaisopiston toimenpiteiden pohjana on Ylivieska - Kasvun kaupunki -strategiasta osiot Koulutuksesta osaamista ja Palveluista hyvinvointia.

Toiminnan painopiste on alueen asukkaiden tarpeista lähtevä laadukas ja monipuolinen opetus ja tavoitteena on turvata toiminta-alueen asukkaille mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen ja sen avulla lisätä ja ylläpitää kuntalaisten terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta. Kuntalaiskuuleminen, yhteistyö eri hallintokuntien ja laajan sidosryhmäverkoston kanssa ovat tärkeitä opetustoiminnan kehittämistyössä ja kurssisuunnittelussa. Ylivieskan kaupungin strategian mukaisesti kiinnitetään huomioita aktiiviseen opiston toiminnan ja kurssien markkinointiin, sekä monikanavaisen viestintään siten, että kaikki ikä- ja kohderyhmät otetaan mahdollisimman hyvin huomioon.

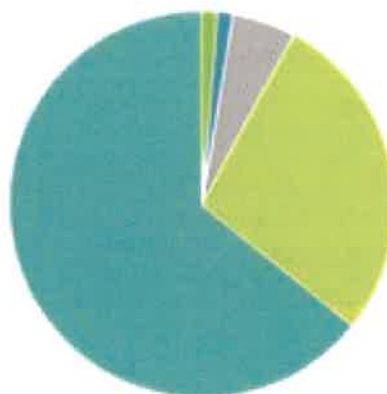
- Hyvinvointivaikutuksista kysyttiin henkisen hyvinvoinnin lisääntymisestä/parantumisesta ja fyysisen hyvinvoinnin lisääntymisestä. Näyttäisi

siltä, että henkiset hyvinvointivaikutukset ovat mittavia. Fyysisen hyvinvoinnin osalta on enemmän hajontaa, mutta se johtunee osin myös siitä, että nämä kysymykset on olleet kaikissa palautekyselyissä riippumatta siitä, mikä on ollut kurssin sisältö, eli voinee olettaa, että neulekurssilaiset tai muut vastaavan sisällön omaavat kurssilaiset eivät välttämättä koe samalla tavoin fyysisiä hyvinvointivaikutuksia kuten esim. liikunnan kursseilla olleet.

Kurssipalautteista

"Kurssi on lisännyt henkistä hyvinvointiani"

1. Täysin eri mieltä 1 %
2. Jokseenkin eri mieltä 1 %
3. En osaa sanoa 5 %
4. Jokseenkin samaa mieltä 28 %
5. Täysin samaa mieltä 64 %



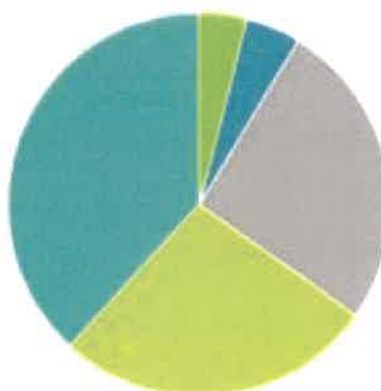
Vastaajia (n) 671

1. Täysin eri mieltä 2. Jokseenkin eri mieltä 3. En osaa sanoa 4. Jokseenkin samaa mieltä 5. Täysin samaa mieltä

Kurssipalautteista

"Kurssi on lisännyt fyysistä hyvinvointiani"

1. Täysin eri mieltä 4 %
2. Jokseenkin eri mieltä 5 %
3. En osaa sanoa 26 %
4. Jokseenkin samaa mieltä 27 %
5. Täysin samaa mieltä 38 %



Vastaajia (n) 671

1. Täysin eri mieltä 2. Jokseenkin eri mieltä 3. En osaa sanoa 4. Jokseenkin samaa mieltä 5. Täysin samaa mieltä

- Opetustarjonta on perustunut vanhojen toimivien kurssien jatkamiseen, sekä kyselyjen ja eri kanavista saatujen yhteydenottojen avulla saatuihin toiveisiin, joita olemme pyrkineet mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan. Helmikuussa 2025 avasimme nettikyselyn, jonka avulla kartoitimme kuntalaisten kurssitoiveita. Lisäksi toiveita oli mahdollista esittää soittamalla, käymällä paikan päällä toimistolla sekä lähettämällä tekstiviesti tai sähköposti opiston toimistoon. Saimme kyselyjen ja

muiden kanavien kautta lähes 150 kurssitoivetta. Uusista, kesken lukuvuoden perustetuista kursseista tiedotimme myös Facebook- ja Instagram -sivuillamme.

Laadukkaan opetuksen varmistamiseksi kansalaisopistolla tulee olla riittävät henkilöstö- ja talousresurssit. Edellisen lisäksi opetustilojen tulee täyttää ainekohtaiset vaatimukset niin turvallisuuden kuin välineiden osalta, jotta voidaan varmistaa mahdollisuus toiminnan ylläpitämiseen ja edelleen kehittämiseen. Henkilöstölle suunnattujen säännöllisten palaverien tavoitteena on kehittää avointa ja osallistavaa päätöksentekoa sekä lisätä työhyvinvointia. Täydennyskoulutusten avulla turvataan henkilöstön ammatillinen osaaminen muuttuvissa olosuhteissa.

- Vuonna 2025 tila- ja opetusresursseihin tuli jonkin verran muutoksia, kun Ylivieskan kaupunki myi omistuksessaan olleet Sorviston ja Pylvään kylätalot yksityisille toimijoille. Tämän johdosta kansalaisopiston toiminta kyseisillä toimipaikoilla päättyi keväällä 2025. Opettajaresurssia on ollut koronavuosien jälkeen tyydyttävästi tarjolla, joissakin aineissa jopa yli tarpeen (liikunta- ja hyvinvointikurssit). Henkilöstölle on annettu mahdollisuus osallistua täydennyskoulutukseen ja henkilöstöpalaverit ovat toteutuneet suunnitellusti vähintään kahden viikon välein.

Kansalaisopisto verkostoituu aktiivisesti toiminta-alueellaan kaupungin eri hallintokuntien, kolmannen sektorin, seurojen ja yhteisöjen kanssa ja näin vaikuttaa osaltaan opetustoiminnan lisäksi paikalliskulttuurin ylläpitämiseen, alueen kulttuurielämän monipuolistamiseen sekä kuntalaisten yhteisöllisyyden, osallisuuden ja hyvinvoinnin lisäämiseen.

- Kansalaisopiston eri ryhmät ovat esiintyneet aktiivisesti läpi vuoden niin opiston toiminta-alueella kuin muuallakin maakunnassa. Teatteri- ja näyttämötaiteen esityksiä on ollut kaikkiaan 43 ja katsojia näissä on käynyt yhteensä noin 3000 henkilöä. Kuorot, yhtyeet ja eri soitinkokoonpanot ovat vuoden 2025 aikana esiintyneet eri tilaisuuksissa 40 kertaa ja osallistujia näissä on ollut osallistujia arviolta n. 8 500 henkilöä. Lisäksi instrumentti- ja laulun yksilöopetuksessa opiskelevat ovat pitäneet omia matineoita ja konserteja. Kansalaisopisto on alueellaan varsin merkittävä kulttuuritapahtumien tuottaja ja kulttuurielämän toimija. Kansalaisopiston työnäyttely pidettiin Alavieskan yhtenäiskoululla su 6.4.2025 klo 12–15. Näyttelyvieraita oli arviolta 350.
- Edellisten lisäksi musiikkiopiston opiskelijat ja kansalaisopiston kuvataiteen taiteen perusopetuksen opiskelijat toteuttivat yhteistyöhankkeen, jossa kuvataide ja musiikki yhdistyivät vuorovaikutteiseksi kokonaisuudeksi. Kuvataideryhmän opiskelijat loivat taideteoksia, joihin musiikkiopiston opiskelijat improvisoivat teokseen sopivan sävellyksen tai äänimaiseman. Vastaavasti musiikkiopiston opiskelijat esittivät improvisaatioita, joiden pohjalta kuvataiteen opiskelijat loivat musiikin tunnelmaa tulkitsevia teoksia. Hanke tarjosi opiskelijoille mahdollisuuden kokeilla taiteidenvälistä yhteistyötä, syventää omaa ilmaisuaan ja kokea uudenlaista luovaa vuorovaikutusta.
- Hankkeen päätöskonsertti pidettiin kulttuurikeskus Akustiikassa marraskuussa 2025. Hankkeen aikana tehdyt taideteokset olivat esillä näyttelyssä galleria Oivassa marraskuun 2025 ajan.

Merkittävimpänä lähitulevaisuuden kehittämiskohteena opistossa on osaamisperusteisuus. Osaamisperusteisuuden käyttöönottoa on valmisteltu osallistamalla aihetta käsitteleviin webinaareihin. Osaamisperusteisten kurssien suoritukset voidaan opiskelijan

suostumuksella viedä kansalliseen Koski-tietovarantoon. Näin kansalaisopistossa saavutettu osaaminen on aiempaa helpommin opiskelijan hyödynnettävissä.

Ylivieskan seudun kansalaisopisto on mukana Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa "LATUA!" laatu- ja kehittämishankkeessa, jonka tavoitteena on kansalaisopistojen toiminnan ja tunnettuuden lisääminen laatutyön tulosten kautta muuttuvassa toimintaympäristössä. Hankkeessa kerätään tietoa toiminnan nykytilasta, itsearvioidaan ja nostetaan esiin kehittämiskohteita. Hankkeessa osallistetaan laadun arviointiin koko opiston henkilöstö, asiakkaat, sidosryhmät ja ylläpitäjät. Lopputuloksena tuotetaan digitaalinen ideakirja hyvistä käytännöistä sekä malleja laatutyön tulosten raportoimiseen ja esittämiseen henkilöstölle, asiakkaille ja sidosryhmille.

- LATUA! -hankkeen ohjausryhmä on kokoontunut vuoden 2025 aikana 4 kertaa. Lisäksi hankkeen myötä on järjestetty 5 kahden tunnin työpajaa, joihin henkilöstö on osallistunut. Lisäksi mukana olevat opistot ovat arvioineet toimintaansa opiston omissa laadunarviointityöpajoissa, joiden tarkoituksena on ollut nostaa esille opiston keskeisimmät kehittämiskohteet. Hanke jatkuu vielä vuoden 2026 syyskuuhun saakka, jolloin ideakirja hyvistä käytännteistä julkistetaan.

Opetustunnit, opetusryhmät ja opiskelijamäärät:

Vuonna 2025 Alavieskassa opetusta toteutui 690,31 + verkkokurssit 18,48 (v. 2022/ 658,43 h ja vuonna 2023/764,70h). Vuonna 2024 812,70 tuntia

Brutto-opiskelijat 253, joista 87 miestä ja 166 naista.
(v.2022/308, 2023/361) Vuonna 2024 358, joista 90 miestä ja 268 naista

Netto-opiskelijat 178, joista 71 miestä ja 107 naista.
(v. 2023/209, v.2022/178). Vuonna 2024 228, joista 70 miestä ja 158 naista

Suunniteltuja opintoryhmiä oli kaikkiaan 34, joista toteutui 24.

Suosituimpia ryhmiä olivat:

- Chorus Vallis -kuoro 38
- Pilateksen alkeet 26 (uusi kurssi)
- Metsästäjätkuntoon valmentava kurssi 18 (uusi kurssi)
- Ryhtiä ja niveliä säästävä kuntojumppa 15
- Saaristolaivurikurssi 10
- Rannikkolaivurikurssi 6
- Rakennetaan sähkökitara 8 (täysi ryhmä)
- Puu- ja metallityö 8
- Neuloosiin hurahaneille 8 (uusi kurssi)
- Kahvipusseista tuotteeksi 8
- Pianonsoiton yksilöopetus 10 (täysi ryhmä)
- Yksinlaulun viikonloppukurssi 6 (täysi ryhmä)

Kuten aiempinakin vuosina, alavieskalaisia osallistui myös Ylivieskassa järjestetyille kursseille sekä etä- ja verkkokursseille. Sopimuksemme mukaan etä-/verkkokurssit jaetaan

kuntien kesken asukasluvun mukaisessa suhteessa. Kun ne lisätään yhteistuntimääränä olevaan lukemaan niin Alavieskan kokonaisuudeksi saadaan 708,79 oppituntia.

Alavieskan osuus etä- ja verkkokursseista asukasmäärän mukaisessa suhteessa on 18,48 oppituntia ja 10,83 % kokonaistuntimäärästä, joka on 170,67 oppituntia.

Opiskelijoita etä- ja verkkokursseille osallistui kaikkiaan 141 opiskelijaa, josta asukasluvun mukaisessa suhteessa Alavieskan osuus verkkokurssien opiskelijoista on 15 opiskelijaa.

Alavieskassa toimi kevätlukukaudella 2025 "Hahtuvat" Lasten käsityön taiteen perusopetuksen ryhmä. Keväällä tunteja oli 29,34. Syksyllä 2025 ryhmä ei käynnistynyt koska ilmoittautuneita oli vain 1.

Alavieskan kunta sai maksupalautusta 10 253,79 euroa vuonna 2025.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2024	Ta 2025	Tot 2025
Kansalaisopiston tuntimäärä Alavieskassa	812,70	1200	690,31 +18.48 (verkkokurssit) yhteensä 708,79
Oppilasmäärä	228	400	Brutto 253, Netto 178
Menot €/h	30,16*)	26	Oppitunnin nettohinta 31,39 € *)

*) nettohinta, jossa on verkkokurssit mukana.

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-25 424	-22 250	-32 500	68
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 424	-22 250	-32 500	68
TILIKAUDEN TULOS	-25 424	-22 250	-32 500	68

3141 Musiikkiopisto

Musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä on sovittu yhteistyössä Ylivieskan kaupungin, Kalajoen, Pyhäjoen, Reisjärven ja Sievin kuntien kanssa. Kustannukset jaetaan pidettyjen opetustuntien suhteessa. Ylivieskan seudun musiikkiopisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa musiikin perusopetusta sekä lisäksi järjestää konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin edistämiseen ja kehittämiseen liittyvää toimintaa.

Musiikkiopistossa opiskeli vuonna 2025 yhteensä 659 oppilasta, joista musiikin perus- ja syventävissä opinnoissa 371 oppilasta ja varhaisiän musiikkikasvatuksessa 288 oppilasta (musiikkileikkikoulu ja soitinvalmennus).

Musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta annettiin yhteensä 16 835 tuntia. Viikkotuntimäärä oli 481 ja opetusviikkoja 35.

Musiikkiopiston kirjanpidon vuoden 2025 toteutumisraportin menojen mukaan oppilashinnaksi muodostuu 2 460 € bruttomeno /oppilas. Vuosiviikkotunnin nettohinnaksi muodostuu 1 145 €.

Vuoden aikana toteutettiin kaksi hanketta opetushallituksen erillisvaltionavun turvin: tammihelmikuussa Matka barokin maailmaan ja Musiikillinen postikortti. Barokkihankkeeseen osallistui n. 20 opettajaa ja 130 oppilasta eri toimipisteistä. Musiikillinen postikortti -hanke toteutettiin yhteistyössä kansalaisopiston taiteen perusopetuksen kuvataideryhmien kanssa.

Mukana oli seitsemän opettajaa ja n. 40 oppilasta.

Alavieskan oppilas- ja tuntimäärä v. 2025

Alavieskan opetuspisteessä opiskeli kevätlukukaudella 2025 yhteensä 42 oppilasta, joista varsinaisia oppilaita 26 ja varhaisiän musiikkikasvatuksen oppilaita 16. Syyslukukaudella oppilaita oli yhteensä 43, varsinaisia oppilaita 26 ja loput 17 musiikkileikkikoulussa ja valmennusoppilaina.

Musiikkiopiston keskimääräinen viikkotuntimäärä vuonna 2025 Alavieskassa oli 31,60 tuntia/vko (TA 33 t/vko). Alavieskan kunnalle tulee maksupalautusta tilinpäätöksen 2025 mukaan 1 027 €.

Alavieskassa pidettiin neljä konserttia. Lisäksi Alavieskassa on ollut pienimuotoisia oppilaiden esiintymisiä ja muskariesityksiä. Alavieskan toimipisteen johtajana toimi pianonsoitonopettaja Johanna Tilus.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Toimintasuunnitelma toteutunut vuonna 2025

- Oppilasmäärän ylläpitäminen sekä varhaisiän musiikkikasvatuksessa että varsinaisten oppilaiden osalta -> tiivis yhteistyö koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa
 - varhaisiän musiikkikasvatuksen oppilasmäärä pysynyt samana: 15 muskarilaista ja 2 soitinvalmennusoppilasta

- Opetussuunnitelman kehitystyössä erityishuomio oppilaiden sitouttamiseen pitkäjänteiseen harrastukseen oppilaan vahvuudet huomioiden
 - opetussuunnitelman toteuttamisessa pyritään ottamaan yksilölliset vahvuudet huomioon; yhteisten hankkeiden kautta tarjotaan mahdollisuuksia erilaisiin kokemuksiin ja elämyksiin, jotka voivat osaltaan lisätä oppilaan motivaatiota ja sitoutumista harrastukseen
- Monipuolisten yhteistyökonserttien järjestäminen erilaisille kohderyhmille (palvelukodit, päiväkodit, kirjasto, seurakunta jne.)
 - oppilaskonserttien lisäksi toteutettiin vierailukonsertti Oma Vieskassa sekä Vieska Sinfonietan koululaiskonsertti
- Asianmukaiset toimintatilat
 - toimintatilat opetuskäyttöön ovat järjestyneet kohtuullisen hyvin yhtenäiskoululla ja seurakuntatalolla

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Opetustuntimäärä 33 h/vko	Opetustuntimäärä 31,60h/vko
Musiikkileikkikoulutoiminta jatkuu Alavieskassa	Toteutui olosuhteisiin nähden hyvin.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2024	Ta 2025	Tot 2025
Tuntimäärä Alavieskassa	1012,2	1155	1106
Oppilasmäärä	23	25	26
Menot €/h	26,84	31,52	32,71

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-27 169	-35 555	-36 411	98
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-27 169	-35 555	-36 411	98
TILIKAUDEN TULOS	-27 169	-35 555	-36 411	98

Kirjastotoimen arvot

- **Yhdenvertaisuus**
- **Yhteisöllisyys**
- **Kestävä kehitys**
- **Sananvapaus**
- **Ennakkoluulottomuus**
- **Avoimuus**
- **Rohkeus**
- **Luotettavuus UUSI:**

Kirjaston toiminta perustuu kirjastolakiin (29.12.2016/1492). Kirjasto on kunnan peruspalvelu. Kirjastopalveluiden tulee edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia perinteisten sivistykseen liitettyjen asioiden, kuten kirjallisuuden ja taiteen harrastuksen ja jatkuvan tietojen ja taitojen kehittämisen lisäksi tietoyhteiskunnan edellyttämien kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Kirjastolaissa korostetaan asiakkaan tasavertaisuutta kirjastopalvelujen käyttäjänä. Tämä näkyy mm. siten, että kirjastot eivät peri varausmaksuja. Kirjasto tarjoaa myös entistä laajemmat e-aineistopalvelut asiakkailleen.

Lisäksi laki edellyttää virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen sisällöllistä kehittämistä. Kirjaston toimintoja arvioidaan jatkuvasti ja systemaattisesti laadun ja tuloksellisuuden pohjalta. Kirjasto on myös tila, jossa kuntalaiset voivat oppia, harrastaa, kokoontua, tehdä töitä ja viihtyä.



Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Kirjasto on palvelualtis ja laadukas lähipalvelu.	<p>Alavieskan kirjasto toimii keskeisellä paikalla kunnassa ja kirjaston henkilökunta on asiakkaiden käytävissä viitenä päivänä viikossa. Lisäksi keväällä 2025 avattu omatoimikirjastopalvelu on käytävissä iltaisin, viikonloppuisin ja pyhäpäivinä. Kirjasto tarjoaa myös e-kirjastopalveluja eli sähköisiä kirjoja, elokuvia, musiikkia ja aikakauslehtiä ympäri vuorokauden. Kirjasto järjestää kotipalvelua asiakkaille, jotka eivät voi vierailla kirjastossa.</p> <p>Tapahtumatarjonta ja kuukausittain vaihtuvat taidenäyttelyt tuovat lisänsä kunnan kulttuuripalveluihin. Kirjasto tarjoaa myös tiloja, tietokoneita ja tulostusmahdollisuuden asiakkailleen.</p> <p>Kirjastossa asioi 30 433 kävijää vuonna 2026. Kasvu edellisvuoteen verrattuna oli noin 5 %. Lainojen määrä oli 44 348 vuoden aikana eli 18,4 lainaa/asukas.</p>
Kirjastoaineisto on ajantasaista (hankinnat, poistot)	Kirjastoon hankittiin 2 031 uutta teosta. Lisäksi käytävissä on seutukuljetusten kautta muiden Joki-kirjastojen kokoelmat ja kaukopalvelun kautta rajattomat aineistovarannot. Kirjaston kokoelmasta poistettiin 7 733 teosta. Kokoelman laajuus on 55 859 teosta.
Pohjoisen eKirjaston rinnalla aloittaa valtakunnallinen eKirjasto 1.1.2025	Alavieskalaiset saivat valtakunnallisen eKirjaston käyttöönsä vuoden 2025 alussa. Sähköistä kokoelmaa täydentävät Pohjoisen eKirjaston aineistot.
Kirjastossa on riittävästi ammattitaitoista ja pätevää henkilökuntaa.	Kirjaston henkilökunta on ammattitaitoista ja koulutautuu vuosittain mm. Ake:n ja Avin koulutustarjonnan avulla. Teams-koulutukset lisäävät mahdollisuuksia osallistua lyhytkestoisiiin koulutuksiin. Sairaus- ja vuosilomat aiheuttavat omat haasteensa kolmen työntekijän yksikössä. Opiskelijat ja muu määräaikainen henkilökunta ovat merkittävä lisäresurssi kirjaston toiminnassa.
Yhtenäiskoulun oppilaiden luokkakäynnit jatkuvat ja koulukirjastotoiminta siirtyy kirjastoon.	Koulukirjastotoiminta päättyi joulukuussa 2024. Luokille on tarjottu mahdollisuus asioida kirjastossa saman aikataulun mukaisesti kuin koulukirjastossa. Lisäksi luokat käyvät muina aikoina ahkerasti kirjastossa lainaamassa aineistoa.

Lukuharrastuksen edistäminen (satutunnit, kirjailijavierailut, kirjavinkkaus)	Kirjasto on järjestänyt erilaisia tapahtumia, aineistonäyttelyitä, kirjailijavierailuja, satutunteja, lukuponi- ja lukukoiravierailuja ja kirjavinkkausta. Lukuviikon toteutus yhtenäiskoulun kanssa yhteistyössä (noin 550 osallistujaa). Kirjailijavieraina kävivät Päivi Alasalmi, Maija Kajanto, Matti Laine ja Ilkka Mattila.
Terveyttä edistävien asioiden toteuttaminen tavoitteiden mukaisesti – kirjasto lisää kuntalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä.	Kirjasto tarjoaa kaikille yhteisen, matalan kynnyksen tilan ja vapaasti käytettävät aineistot, jotka tukevat hyvinvointia. Kirjasto osallistui Hyte-viikkoon. Kirjasto toimi myös harrastuspiirien ja yhdistysten tilana.
Kirjaston tapahtumat ja taidenäyttelyt	Kirjasto järjesti vuoden aikana 89 omaa tapahtumaa, joihin osallistui 1255 henkilöä. Kirjasto osallistui toimijana myös muiden järjestämiin tapahtumiin. Muut toimijat järjestivät 22 tapahtumaa kirjastossa. Kirjaston tiloja käyttivät mm. musiikkiopisto, harrasteryhmät, yhdistykset ja yrittäjät. Kirjaston näyttelytilassa oli koko vuoden ajan kuukausittain vaihtuva taidenäyttely.
Kirjasto kaikkien kuntalaisten tilana (harrastaminen, opiskelu, etätyö, kokoontuminen)	Kirjaston kokoushuone ja joskus myös lukusali toimivat kokous- ja harrastustilana.
Omin nokin: omatoimikirjasto Alavieskaan – hankkeen toteuttaminen	Vuonna 2024 aloitettu AVI:n rahoittama omatoimikirjastohanke jatkui vuoden 2025 ajan. Kirjastoon asennettiin omatoimikirjaston vaatimaa teknologiaa, kuten valvontakameroita. Omatoimikirjasto otettiin käyttöön 29.3.2025 viikonloppuaukioloin. Aukioloaikaa laajennettiin 1.9.2025 alkaen.
Muut hankkeet	Joki-kirjastojen Game on! -hankkeessa kehitetään yhteistyössä Haapajärven Jedun kanssa pelillinen lukudiplomi peruskouluille sekä käynnistetään vertaisvinkkaustoiminta, jonka tavoitteena on luoda sisältöjä lukudiplomiin. Hanke on AVI:n rahoittama ja sitä hallinnoi Ylivieskan kaupunginkirjasto. Hankeaika: 2025–2026. Joki-kirjastojen hankkeessa perustetaan Oulun Eteläisen lausujat -ryhmä, joka tuottaa koulutuksen ja työpajan avulla ohjelmiston Oulun2026 Avajaisfestareille. Ryhmä tekee lisäksi ohjelmakiertueen Joki-kirjastojen alueella. Esitysten (18 kpl) lähtökohtana on pohjoinen näkökulma ja

paikallisuus. Hanke on saanut Oulun Kulttuurisäätiön avustuksen ja ohjelma on hyväksytty Oulu2026-ohjelmistoon. Hanketta hallinnoi Oulaisten kaupunginkirjasto. Hankeaika: 2025–2026.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2025	Ta 2026	Su 2027	Su 2028	Su 2029
Lainojen lukumäärä	44 348	44 400	44 400	44 400	44 400
Lainat/asukas	18,40	18,40	18,40	18,40	18,40
Lainat/aukiolotunti	19,24/ 2 305h	14,60/ 3 040h	14,45/ 3 072h	14,45/ 3 072h	14,45/ 3 072h
Kustannukset €/laina	6,18	6,5	6,5	6,5	6,5
Henkilöstö lkm.	3	3	3	3	3



Toiminta tulot ja -menot

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	545	761	400	190
Maksutuotot	386	232	200	116
Muut toimintatuotot	1 588	1 413	740	191
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 519	2 407	1 340	180
Henkilöstökulut	-125 399	-146 723	-145 484	101
Palvelujen ostot	-22 350	-25 327	-30 201	84
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50 652	-48 979	-52 219	94
Muut toimintakulut	-45 305	-53 040	-53 258	100
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-243 705	-274 069	-281 162	97
Poistot ja arvonalentumiset	-7 487	-3 949	-4 449	89
TILIKAUDEN TULOS	-248 673	-275 612	-284 271	97

Henkilöstömenot olivat arvioitua suuremmat työntekijämuutosten vuoksi, mutta kokonaistulos pysyi talousarvion sisällä.

3221 Nuorisopalvelut

Nuorisotoimen arvot

- Samanvertaisuus
- Toisen ihmisen kunnioittaminen
- Lapset ja nuoret ensin

Nuorisolain mukaan kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot.

Sivistys- ja hyvinvointiautakunta jakoi nuorisotoimen avustuksia yhteensä 5000 euroa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet

Toteutuma

<p>Koulunuorisotyön vakiinnuttaminen ja kehittäminen yhdessä yhtenäiskoulun ja muiden paikallisten sekä alueellisten toimijoiden kanssa niin normaali- kuin poikkeusoloissakin.</p>	<p>Vapaa-aikaohjaaja koordinoi ja järjesti vuoden aikana yhteistyöpalavereita yhtenäiskoulun ja paikallisten toimijoiden kanssa. Palavereissa käytiin läpi ja päivitettiin koulunuorisotyön vuosikelloa, keskusteltiin koulunuorisotyön painopisteistä ja -tarpeista sekä kirjattiin suunnitelmat osaksi vuosikelloa. Vuosikelloon on kirjattu lisäksi myös koulun teemat ja koulunuorisotyössä huomioitavat tapahtumat.</p> <p>Tehostetun nuorisotyön suunnitelma saatiin valmiiksi.</p> <p>Koulunuoristyöhön kuuluivat säännölliset välituntikohtaamiset, tietoiskut ja haasteet pitkillä välitunneilla. Ysien päivä keväällä 2025 ja ryhmäytystunteja seiskaluokille. Ehkäisevän päihdetyön Selvis toimintaa järjestettiin 5–6 luokkalaisille. Vapaa-aikaohjaaja ja koulunuorisotyöntekijä piti ehkäisevän päihdetyön tunnit 6-luokkalaisille syksyllä.</p>
<p>Osallistuminen Ysipykälä - hankkeeseen, nuorten monialaisen ohjaus- ja palveluverkostojen toiminnan kehittäminen.</p>	<p>Ysipykälä-hankkeen kummikunta toiminta jatkui. Tavoitteena vahvistaa kuntien monialaisten ohjaus ja palveluverkostojen toimintaa, sekä varmistaa niiden tehtävien toteutuminen muuttuvissa yhteiskunnallisissa rakenteissa (nuorisolain 9 §). Ysipykälä-hankkeen kummikunnaksi haki 31 kuntaa, joista lopulta valinta kohdistui 17 kuntaan. Mukaan valikoituneet kunnat ovat ympäri Suomen ja edustettuna ovat pienet kunnat, kaksikieliset kunnat sekä kehyskunnat.</p> <p>Hankkeesta jäi Ilmiöt -työryhmän selkeytynyt rooli alatyöryhmänä suhteessa HYTE-työryhmään ja monialaisen nuorisotyön asioiden systemaattinen kehittäminen sekä</p>

	<p>raportointi HYTE-työryhmälle osana kunnan terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.</p> <p>Hankkeen toteuttamisaika oli 1.5.2023-30.4.2025.</p>
<p>Koulunuorisotyönhankkeen toteuttaminen yhteistyössä Merijärven kunnan kanssa.</p> 	<p>Alavieskan ja Merijärven yhteinen koulunuorisotyön hanke on jatkunut läpi vuoden 2025. Yhteen hiilen! - kehittämishankkeelle myönnettiin jatkorahoitus 1.10.2025-30.09.2027 aikavälille. Vuonna 2025 koulunuorisotyöntekijänä on toiminut yhteensä kaksi eri henkilöä.</p> <p>Koulunuorisotyön ohjausverkosto järjestettiin 1–2 kertaa lukukaudessa yhteistyössä Merijärven kanssa.</p> <p>Hankkeen avulla koululla oli kahtena päivänä viikossa koulunuorisotyöntekijä kohtaamassa nuoria. Koulunuorisotyöntekijä toimi kasvatuskumppanina yhden luokan arjessa yhteistyössä luokan opettajan kanssa. Syksyllä valittiin pilottiluokka, jolle koulunuorisotyöntekijä piti viikoittain tunteja. Vapaa-aikaohjaaja ja koulunuorisotyöntekijä yhdessä pitivät myös läpi syyslukukauden yhtenäiskoulun oppilaille ruokavälituntiaktiviteettia torstaisin. Lisäksi järjestettiin ysikahveja välillä maanantaisin.</p> <p>Selvis-toimintaa pidettiin keväällä 2025 5–6-luokkalaisille.</p>
<p>Nuorisovaltuuston toiminnan toteuttaminen ja kehittäminen.</p>	<p>Nuorisovaltuusto kokoontui 5 kertaa vuoden 2025 aikana. Uudella nuorisovaltuustokaudella 2025–2027 on mukana 9 nuorta.</p> <p>Vuoden aikana nuorisovaltuusto järjesti ikärajattoman Sara B:n keikan elokuussa, esittelivät nuvan toimintaa 6–9-luokkalaisille sekä kirjoittivat ja pitivät puheen itsenäisyyspäivän juhlassa.</p> <p>Nuorisovaltuuston jäsenet edustivat kunnan eri työryhmissä ja toivat näin</p>

nuorten ääntä kuuluviin. Alavieskan nuorisovaltuuston edustaja osallistui myös Pohjois-Suomen Nuorisovaltuuston kokouksiin.

Nuorisovaltuuston toimintaa on tuotu esiin sosiaalisen median kautta. Nuorisovaltuustoa ohjaava vapaa-aikaohjaaja oli mukana aina kokouksissa läsnäolo-oikeudella. Rooli kokouksissa oli tukea ja yhdessä jäsenten kanssa kehittää nuorisovaltuuston toimintaa.

Digitaalisen nuorisotyön kehittäminen, sekä paikallisen nuorisotyön toimintakulttuurin ajanmukaistaminen suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti.

Paikallista nuorisotyötä toteutettiin vapaa-aikaohjaajan, nuorisotilan ohjaajien, koulunuorisotyö hanketyöntekijän sekä etsivän nuorisotyöntekijän toimesta nuorisotilalla, koululla sekä jalkautuen eri tapahtumiin.

Lisäksi tehtiin yhteistyötä mm. retki, leiri ja tapahtumatoiminnassa paikallisten toimijoiden sekä lähikuntien kanssa. Nuorisotyön suunnittelussa huomioitiin eri ikäryhmiä ja eri toimintaympäristöissä tapahtuva toiminta.

Nuorisotilatoiminnan suunnittelussa painotettiin erityisesti keväällä toiminnallisuuteen 5. ja 6. luokkalaisille suunnatussa mininuoppis toiminnassa sekä yläkoululaisille ja vanhemmille suunnatussa avoimissa nuorisoiiloissa. Monipuolisella toiminnallisuudella tavoiteltiin nuorten toiveiden toteuttamista sekä mielekkään tekemisen tarjoamista, niin että jokainen nuori voisi löytää jotain mielekäästä toimintaa itselleen. Teemaviikkoja on ollut mm. hyvinvointiin, taiteeseen, turvallisuuteen ja päihteisiin liittyen sekä muuta toimintaa on ollut mm. skabojen, peliturnausten ja askartelun merkeissä. Kaiken tapahtuneen toiminnan ohessa tärkeimpänä työtä on kuitenkin tehty aidosti kohdaten, kuunnellen ja keskustellen nuorten kanssa.

Digitaalista nuorisotyötä tehtiin sosiaalisen median kautta sekä hyödyntäen erilaisia digitaalisia välineitä.



	<p>tekemisen ohella. Vapaa-aikaohjaaja ja nuorisovaltuuston edustaja osallistuu HYTE-työryhmän toimintaan. Nuorisopalvelut järjestävät nuorille HYTE-viikolla kohdennettua ohjelmaa nuorisotilalla.</p> <p>Nuorisotoiminnassa on painotettu yhä enemmän nuorten osallisuutta ja huomioitu heidän toiveitaan toiminnan suunnittelussa. Myös nuorisovaltuusto on toiminut aktiivisesti tuoden omaa näkemystään päätöksentekoon ja yhteiskunnallisiin asioihin. Yhteistyötä perheiden kanssa on pyritty vahvistamaan mm. nuorisotilalla järjestettyihin kaikille avoimilla päivillä. Lisäksi nuorisotilalta viestitään pienellä kynnyksellä huoltajille ongelma ja huoltilanteissa.</p> <p>Nuorisotilaa kehitetään edelleen nuorten toiveita huomioiden.</p>
<p>Jelppiverkon ja starttivalmennuksen toteuttaminen Alavieskassa.</p>	<p>Jelppiverkko tarjoaa yksilöllistä tukea ja ohjausta Alavieskan 15–28-vuotiaille tuen tarpeessa oleville nuorille. Jelppiverkko toimii kahdeksan kunnan alueella: Kalajoki, Merijärvi, Alavieska, Ylivieska, Reisjärvi, Oulainen, Sievi ja Haapavesi. Etsivää nuorisotyötä tehdään kaikissa kahdeksassa kunnassa sekä yksilö- ja starttivalmennusta Reisjärveä, Merijärveä ja Alavieskaa lukuun ottamatta muissa kunnissa.</p> <p>Jelppiverkon rahoitus muodostuu etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan valtion avustuksista ja kuntien rahoituksesta. Kunnassamme toimi Jelppiverkon etsivän nuorisotyön Jelppietsivä Alavieskan ja Merijärven kuntayhteistyönä. Alavieskan kunta myi Jelppietsivän työaikaa 30 % viikossa Merijärven kunnalle.</p> <p>Starttivalmennusavustuksen kieltopäätös esti meitä hakemasta rahoitusta starttivalmennukseen. Kielto</p>

	<p>koski myös ostopalvelua, joten starttivalmennusta ei järjestetty.</p> <p>Jelppiverkon taloudellinen selvitys on Hankkeet ja erillisavustukset kohdassa.</p>
Osallistuminen Oulun eteläisen NUPS –hankkeeseen	<p>Oulun eteläistä NUPS-hanketta koordinoi Haapajärven kaupunki ja hanketyöntekijä. Mukana hankkeessa ovat Alavieska, Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki, Nivala Oulainen, Pyhäjärvi, Pyhääntä, Sievi, Siikalatva ja Ylivieska Hanke on vuoden 2023 aikana kartoittanut kunnissa tehtävää nuorisotyötä.</p> <p>Hankkeen tavoitteena on Oulun eteläisen nuorisotyön perussuunnitelma, joka määrittelee alueella toteutettavan nuorisotyön arvopohjan, päämäärät sekä käytössä olevat työmuodot, niiden tavoitteet ja arviointimenetelmät. Oulun eteläisen nuorisotyön perussuunnitelman myötä nuorisotyön sekä muun palvelujärjestelmän osalta voidaan yhä paremmin tehdä yhteistyötä, jonka avulla tuetaan nuorten kasvua, itsenäistymistä, kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Yhteistyönmerkitystä tulevaisuudessa tullaan korostamaan vähenevien resurssien myötä.</p> <p>Hanke on vuoden 2024 aikana kartoittanut kunnissa tehtävää nuorisotyötä, sekä laatinut alueelliset yhteisen nuorisotyön sanaston. Alavieskaan laadittiin oma nuorisotyön perussuunnitelma; missä määritellään ja kuvataan Alavieskassa tehtävää nuorisotyötä.</p>
Retki-, leiri-, ja muun vapaa-aikatoiminnan toteuttaminen ja kehittäminen.	<p>Leiritoimintaa järjestettiin hiihto-, kesä- ja syyslomalla monipuolisesti alakoulu ikäisille lapsille. Lisäksi järjestettiin keväällä hiihtolomaviikolla lasketteluretki Vuokattiin yhdessä Merijärven kunnan kanssa ja yhteinen kesäretki Powerparkkiin.</p> <p>Loppusyksyn suunniteltu</p>

	<p>retki Kuopion Matkukseen ei toteutunut vähäisen osallistujamäärän vuoksi.</p> <p>Elokuussa nuorisopalvelut olivat mukana järjestämässä Sara B artistin konserttia. Alavieska-päivien aikaan nuorisopalvelut järjestivät nuorille graffitipajan sekä grillausta.</p> <p>Syksyn aikana nuorisotilalla järjestettiin erilaisia teemailtoja, kuten Halloween juhlat ja pikkujoulut. Nuorisotilalla järjestettiin myös 1–4-luokkalaisille suunnattu joulupaja, minne osallistui 11 lasta.</p> <p>Yhtenäiskoulun pihalla pidettiin myös marraskuussa heijastinratsia, jossa toteuttajina olivat vapaa-aikaohjaaja, koulunuorisotyöntekijä sekä Jelppiverkon etsivät nuorisotyöntekijä.</p>
<p>4H toiminta Alavieskassa</p>	<p>Kunta teki sopimuksen Merijärven 4H-yhdistyksen kanssa palvelun tuottamisesta Alavieskassa 1.9.2024 alkaen.</p> <p>4H:n toimintatuki maksetaan erillistä selvitystä vastaan sopimuksen mukaan.</p> <p>Olemme saaneet hankerahoitusta kunnan leireihin ja kerhoihin, josta kerhojen osan toteuttaa Merijärven 4H-yhdistys Alavieskassa.</p>

Muuta:

Hanke- tai erillisavustukset on kuvattu toteuman mukaisilla talousluvuilla erikseen.

Nuopparin ja mininuoppiksen kävijätilasto vuonna 2025

Mininuoppis kävijä keskiarvot

	2022	2023	2024	2025
Tammikuu	15,7	17	14,5	20,75
Helmikuu	14	20,5	14,8	21
Maaliskuu	23,3	18	12,67	19
Huhtikuu	18	16,8	19,25	18,75
Toukokuu	26	17,3	25,5	8,66
Kesäkuu	-	-	-	-
Heinäkuu	-	-	-	-
Elokuu	-	18	-	-
Syyskuu	34,3	22,5	-	-
Lokakuu	20,8	23	22	22,66
Marraskuu	24,8	15,8	17,5	27,5
Joulukuu	19	20	11,67	12
Koko vuosi	22,1	18,88	17,23	18,8

K13 nuopparin kävijä keskiarvot				
	2022	2023	2024	2025
Tammikuu	37,13	25,1	28,7	31,1
Helmikuu	29	30,8	36,5	33,6
Maaliskuu	24,63	28	40,2	31,2
Huhtikuu	32,9	32	45,8	36,2
Toukokuu	26,3	31,7	36,3	30,3
Kesäkuu	15,42	31,2	16,8	23,3
Heinäkuu	-	-	-	-
Elokuu	27,6	30,4	30,3	25,6
Syyskuu	37,35	38,6	44	40,6
Lokakuu	33,6	33,2	42,6	39,8
Marraskuu	34,54	30,6	39	38,6
Joulukuu	31	39,7	38,9	35,1
Koko vuosi	31,1	31,6	36,3	33,2

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	0	160	0	0
Maksutuotot	360	0	1 500	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	360	160	1 500	11
Henkilöstökulut	-60 081	-65 025	-68 825	94
Palvelujen ostot	-21 596	-34 461	-34 575	100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 446	-4 689	-8 382	56
Avustukset	-816	-6 300	-18 300	34
Muut toimintakulut	-33 280	-29 415	-29 542	100
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-123 219	-139 891	-159 624	88
Poistot ja arvonalentumiset	-3 633	-3 633	-3 633	100
TILIKAUDEN TULOS	-126 492	-143 363	-161 757	89

3231 Museo

Museolaissa (314/2019) säädetään museotoiminnan tavoitteena olevan väestön ymmärryksen ylläpitäminen ja vahvistaminen kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee edistää kulttuuri- ja luonnonperinnöstä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä aineellista ja visuaalista kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisu-toimintaa.



Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Museo avoinna heinäkuussa ja myös tarvittaessa yksittäisiä vierailuja tai tapahtumia varten	Museo oli avoinna suunnitelman mukaisesti, ja siellä vieraili 231 kävijää.
Kotiseutumuseon toiminnan kehittäminen (tapahtumat ja näyttelyt)	Keväällä järjestettiin nuorten museopäivät yhteistyössä nuorisopalvelujen ja kulttuuripalvelujen kanssa. Tarjolla oli museoesittely, museobingo ja pihapelejä. Kesän aikana järjestettiin tupatanssit, tarinaniskentäkisa ja Riikka Ylikotilan kantelekonsertti. Joulunavaus oli museon pihapiirissä. Museon näyttelyssä oli esillä Finnasta poimittuja vanhoja Alavieskan nuoriseuran valokuvia. Museo-oppaana toimi Eemeli Takkunen.
Hannulan talo toimintaa pyörittää yhdistys, mutta kunta vastaa rakennuksen ylläpidosta (tekniset palvelut)	Hannulan talon ylläpitokustannukset hoitaa Alavieskan kunta. Myös kiinteistön vuosisiivouksista vastaa kunta. Hannulan talo kotiseutuyhdistys saa avustusta kulttuuripalveluilta tapahtumatuotantoon.
Yhteistyö alueellisen museoverkoston kanssa	Kirjastotoimenjohtaja on osallistunut alueellisiin paikallismuseoiden etäpalavereihin, joissa on käyty ajankohtaisia asioita ja esitelty eri paikallismuseoiden toimintaa. Lisäksi kirjastotoimenjohtaja vastasi alueellisen taidemuseotyön kyselyyn.

Toimintatulot ja -menot

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Henkilöstökulut	-1 780	-1 915	-3 230	59
Palvelujen ostot	-142	-685	-1 352	51
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11	-21	-206	10
Avustukset	-3 000	-3 000	-3 069	98
Muut toimintakulut	-6 176	-5 397	-5 028	107
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-11 109	-11 019	-12 885	86
Poistot ja arvonalentumiset	-742	-742	-742	100
TILIKAUDEN TULOS	-11 851	-11 761	-13 627	86

	Alavieskan kulttuuripalvelut on tässä mukana.
Perinnetoimikunnan tapahtumatuotanto yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	Kulttuuripalvelut on mukana perinnetoimikunnan tapahtumasuunnittelussa ja -toteutuksissa mm. itsenäisyyspäivä.
Alavieska-päivien järjestäminen yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa	Kulttuuripalvelut koordinoi ja markkinoi Alavieska-päivät, jonka sisällöntuotannosta vastasivat pääasiassa yhdistykset ja muut toimijat.
Siirtolaisuus-hankkeessa mukana mm. tiedontallentajana	Tiedontallennusta on tehty aiempina vuosina ja tehdään edelleen kuntalaisten toimittaessa aineistoa kirjastoon.
Avustukset ja stipendit kulttuuritoimijoille	Kulttuuripalvelut jakoivat avustuksia eri kulttuuritoimijoille 1500 euroa ja stipendejä kulttuurityössä ansioituneille alavieskalaisille 200 euroa. Lisäksi avustusta annettiin Hannulan talon tapahtumatuotantoon.
Atla-kulttuurireittikartaston päivittäminen ja hyödyntäminen kuntamarkkinoinnissa.	Kartastoon lisättiin uutena reittinä Ryökönkankaan luontopolku LuMaKu-hankkeen puitteissa.
Hanketoiminta	<p>Luovaa matkailua ja kulttuurihyvinvointia -hanke (LuMaKu, 2025-2027) jatkaa alueellisen kulttuurimatkailuverkoston vahvistamista siitä mihin KUMA-hanke jäi. Hankkeen osatoteuttajia ovat Kalajoen kaupunki (hallinnoija) ja Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU. Hankkeessa ovat mukana Alavieskan, Haapajärven, Haapaveden, Kalajoen, Kempeleen, Kärsämäen, Merijärven, Nivalan, Oulaisten, Pyhäjoen, Pyhäjärven, Reisjärven, Sievin ja Ylivieskan kunnat ja kaupungit.</p> <p>Alavieska on Oulun kulttuuripääkaupunkivuoden kumppanikunta. Kulttuuripalvelut suunnitteli yhteistyössä paikallisen työryhmän kanssa Alavieskan Oulu2026-ohjelmaa.</p> <p>Kaipo-hanke: Kulttuurin vahvistuvat verkostot Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla 2024–2025. Kainuun liitto hallinnoi. Hanke päättyi 31.12.2025.</p>



Toimintatulot ja -menot

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	630	252	406	62
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	630	252	406	62
Palvelujen ostot	-12 202	-12 772	-16 562	77
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-48	-43	-437	10
Avustukset	-1 500	-1 500	-1 500	100
Muut toimintakulut	-16	-224	-300	75
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-13 766	-14 539	-18 798	77
TIUKAUDEN TULOS	-13 136	-14 286	-18 392	78

3311 Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut luovat edellytykset yleiseen liikunnan omaehtoiseen tai kansalaisjärjestöjen ohjaamaan harrastamiseen huolehtimalla liikunta-alueiden kunnostamisesta ja hoidosta sekä tukemalla seuratoimintaa, joka mahdollistaa monipuolisen nuorisoliikunnan järjestämisen. Liikuntatoimen palveluiden tuottamisessa korostuu yhteistyön periaate eri järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Liikuntapalvelut Alavieskan kunnassa on tuottanut Alavieskan Viri vuodesta 1993 alkaen.

Liikuntasopimuksen hinta määritetään seuraavaa vuotta varten yhteisellä sopimuksella heinäkuun indeksin mukaan. Vuoden 2025 korotus on 0,99%. Indeksikorotuksen tarkoituksena on pitää liikuntasopimus elinkustannusten kehityksessä mukana ja näin mahdollistaa laadukkaiden liikuntapalvelujen kustannustehokas tuottaminen myös jatkossa vastaavanlaisina, kuin ne on sopimusta tehtäessä tarkoitettu.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta jakaa stipendit vuoden alussa edellisen vuoden ansioituneille urheilijoille.

Vuoden 2025 osalta stipendin sai 5 urheilijaa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Alavieskan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman toteuttamiseen osallistuminen liikuntatoimen osalta tavoitteena, että asukkaat liikkuvat/kuntoilevat aktiivisemmin. Maksuttoman liikuntatoiminnan lisääminen alle kouluikäisille ja perheille.	Toteutunut seuran järjestämän toiminnan osalta. Uusia osallistujia on saatu toimintaan. Maksuttomat ryhmät ovat toteutuneet suunnitellusti. Ryhmiä on muokattu vuosittain syksyllä osallistujamäärän mukaan.
Kävijämäärien seuranta liikuntaryhmissä	Raparyhmä v.2021, ka 7 hlöä, v.2022, ka 15 hlöä v.2023 ka 19 hlöä v.2024 ka 20 hlöä v.2025 ka 23 hlö Eläkeläisten kuntosaliryhmä v. 2021, ka 10 hlöä v. 2022, ka 20 hlöä v, 2023 20 hlöä v.2024 20 hlöä v.2025 22 hlö

Alavieskassa toimivien yhdistysten ja hyvinvointialue Pohteen kanssa.	
Yhteistyön kehittäminen hyvinvointialue Pohteen kanssa liikuntapalveluketjun mukaisesti.	Ei toteutunut.
Tietoisuuden lisääminen paikallisista luontoliikuntamahdollisuuksista sekä ohjatut retket luonnossa.	Polut ja Laavut tutuksi - toimintaa Ylivieskan liikuntapalveluiden kautta myös Alavieskassa.
Voimaa vanhuuteen tutuksi ja tavaksi –kärkihankkeessa aloitettujen toimintatapojen jatkaminen: ohjatut voima- ja tasapainoharjoitteluryhmät.	Toteutui.
Työikäisten liikuntaryhmien ja testauspäivien jatkaminen.	Toteutui mm. InBody -mittaus järjestettiin kuntalaisille ja kunnan työntekijöille.
Liikuntapalveluiden suunnitelmallisuuden lisääminen yhteistyössä sivistys- ja hyvinvointipalveluiden kanssa ja markkinoinnin tehostaminen	Vuosittain keskustelemme tarpeista, kartoitamme liikunta-alueet ja kehitämme yhdessä toimintaa. Markkinointi tapahtuu kunkin toimijan toimesta.
Lähiliikunta-alueen kartoittaminen Pappilanniemeen	Suunnittelu jatkuu mm kuntoportaiden osalta.
Pyöräilyreitistöjen kehittäminen	Yhdysreitit suunnittelu keskustasta Lumikuruun aloitettiin. Hanke tarkoituksena toteuttaa vuonna 2026.

Kokonaisuutena vuosi 2025 oli liikuntapalveluiden osalta onnistunut. Ryhmissä ja tapahtumissa oli runsaasti osallistujia, myös uudet osallistujat löysivät toimintaamme mukaan. Toimintaa olisi mahdollista lisätä edelleen, mikäli resurssit (uudet ohjaajat ja tilat) sen sallisivat.

Urheilukentän perusparannushanke on suuri kunnan eri palvelualueiden yhteisponnistus. Kenttä valmistui vuonna 2025. Avajaisia pidetään keväällä 2026 Virin 80-vuotispäivien yhteydessä kisojen merkeissä.

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-101 250	-102 258	-103 632	99
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 880	-132	0	0
Avustukset	-12 766	-14 448	-15 000	96
Muut toimintakulut	-2 260	-7 477	-5 347	140
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-118 155	-124 315	-123 979	100
Poistot ja arvonalentumiset	-19 195	-20 104	-34 970	57
TILIKAUDEN TULOS	-137 351	-144 419	-158 949	91

Tilikauden menot jäivät poistojen osalta arvioitua pienemmiksi. Muissa toimintakuluissa sisäiset vuokrat olivat 3 865 euroa arvioitua suuremmat.

3321 Ehkäisevä päihdetyö

Ehkäisevän päihdetyön lain mukaan ehkäisevän päihdetyön tarkoituksena on vähentää päihteiden käyttöä ja päihteiden käytöstä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja.

Kunnan tulee ehkäisevän päihdetyön yhteydessä edistää asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia päihteiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi viranomaisyhteistyöllä, viranomaisille annettavilla lausunnoilla sekä kunnan omilla toimilla.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet

Lapsiin ja nuoriin kohdistuva ehkäisevä päihdetyö

Toteutuma

Kaikki nuorisotoiminta on täysin päihteetöntä ja päihteiden käyttöön puututaan. Nuorisotilalla ehkäisevä päihdetyö on osa arkityötä, päihteistä keskustellaan sekä teemaa nostetaan esille eri teemaviikkoina nuorisotyössä ja sosiaalisessa mediassa.

Koulunuoristyön puolesta järjestettiin kaikille 5.–9. luokkalaisille ehkäisevän päihdetyön oppitunteja, jossa tuotiin esiin tietoa eri päihteistä sekä niiden haitoista toiminnallisesti ja keskustellen. Lisäksi koulunuorisotyö -hanke on

	kehittänyt Selvis -toimintamallia sitouttamaan päihteettömyyteen. Toimintamallin kehittämisvaiheessa on mukana 6. luokkalaiset oppilaat. Myös välituntitoiminnassa ehkäisevän päihdetyön teemaa tuotiin esille.
Ehkäisevän päihdetyön kehittäminen ja toteuttaminen kaikenikäisille.	Kunnan, järjestöjen ja yhdistysten monipuolisella avoimella toiminnalla sekä harrastustoiminnalla ehkäistään päihteiden käyttöä. Lisäksi tietoa kaikille kuntalaisille päihteistä on jaettu sosiaalisessa mediassa eri teemaviikkojen aikaan.
Alueellinen yhteistyö ehkäisevässä päihdetyössä ja eri toimijoiden kanssa yhteistyössä toteutettava ehkäisevän päihdetyön tapahtuma	Ehkäisevän päihdetyön viikolla teemaa käsiteltiin koululla välituntitoiminnan muodossa ja nuorisotilalla toiminnallisesti. Seudullinen yhteistyö etsivän nuorisotyön ja HYTE-työn kautta, sekä alueellisen nuoriso-ohjaajien verkoston kautta. Alueellinen yhteistyö Pohjois-pohjanmaan hyvinvointialueella ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilöiden kanssa. Alavieskan kunnan ehkäisevän päihdetyön tavoitteena on laatia ehkäisevän päihdetyön suunnitelma osaksi hyvinvointisuunnitelmaa vuonna 2026. Alavieskassa on käytössä myös ehkäisevän päihdetyön vuosikello.

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-1 315	-326	-1 230	26
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-163	0	-152	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 478	-326	-1 382	24
TILIKAUDEN TULOS	-1 478	-326	-1 382	24

**Hankkeet ja valtion erityisavustukset
3106,3127,3139,3160,3211,3222**

Sivistys- ja hyvinvointipalveluissa on saatu useisiin hankkeisiin erillisrahoitusta ja valtion erityisavustuksia. Hankkeiden hakeminen, toteuttaminen ja raportointi lisäävät työtä kunnassamme, mutta ne tuovat mukaan paljon arvokasta toimintaa sekä haastavat meitä muuttamaan ja kehittämään toimintaamme edelleen.

Voimme todeta, että erillisrahoitukset ovat kunnallemme todella merkityksellisiä ja tärkeitä tästä syystä. Rahoituksen turvin voimme antaa enemmän tukea lapsille ja nuorille, rikastaa toimintaamme sekä palkata lisää työntekijöitä. Myös haasteiden ennaltaehkäisy ja aikuisten läsnäolo lasten ja nuorten elämässä on vahvistunut. Voittajana on aina kuntalainen. Voimme todeta, että tässä olemme onnistuneet hyvin.

Olemme saaneet eri erillisrahoituksin kuntaan huomattavasti toiminnan kehittämistä, neljä palkattua henkilöä sekä yhdeksän hankekoordinaattorin palveluja, monipuolisen, oppilaiden toiveista lähtevän kerhotarjottimen, 26 kerhoa, leirejä loma-ajoille, aloitettu omatoimikirjaston rakentaminen sekä jäsenelty nuorisopalveluiden vastuualuetta hankkeiden kautta toimintaan, koska toiminta tuo hyvinvointia ja vähentää elämän haasteita mm. ahdistusta.

Olemme tehneet paljon kuntayhteistyötä, jolloin maksamme vain omarahoitusosuuden tai tuotamme hankkeelle omalla väellä työtunteja, saamme näin mm. lasten kulttuuria Lykkyä-hankkeesta, Euroopan kulttuuripääkaupunki Oulu2026 -hanke, Virkeästi Arjessa -, Terveysteksti (Muutosvoima) ja Kohde- hankkeet sekä vahvistettua kulttuurimatkailusta hyvinvointia LuKuMa-hankeella. Nämä hankkeet eivät näy meille tullessa erillisrahoituksena, mutta saamme siitä huolimatta toimintaa kuntaan.

Saatua rahoitusta on yhteensä 131 709 euroa. Omarahoitusta kului lähes ennakoidusti 42 252 euroa. Osa rahoituksista oli tiedossa talousarviossa 2025. Näin ollen myös omarahoitusosuutta oli varattu tiedossa oleviin hankkeisiin. Osa rahoituksista tuli haettavaksi ja saatiin vasta vuoden 2025 aikana. Näihin ei ole talousarviossa voitu varautua. Osa vuoden 2025 hankkeista jatkuu vuodelle 2026.

Erillisrahoituksista ja -avustuksista vuodelta 2025

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen hankkeet 2025	
Vorhaiskasvatys ja esi- ja perusopetus yhteishankkeet	Hankeaika
Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetukseen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävien toimenpiteisiin vuosille 2024-2027	17.4.2024-31.12.2027
Esi- ja perusopetus	
Erityisavustukset kunnille harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen määrärahaa. Harrastamisen Alavieskan malli	01.10.2024 – 31.08.2025
Harrastamisen malli 25-26 Erityisavustukset kunnille harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen	01.09.2025 - 31.07.2026
Alavieskassa liikutaan! Valtionavustusta Suomi liikkeelle -ohjelman Liikkuva koulu ja Move!-kehittämisavustukset määrärahaa.	01.08.2024 – 30.06.2025
Koko koulu liikkuu! Valtionavustusta Suomi liikkeelle -ohjelman Liikkuva koulu ja Move!-kehittämisavustukset määrärahaa	01.08.2025 – 31.07.2026
Kerhotoiminnan tukeminen ja kehittäminen Alavieskassa harrastetaan	20.5.2024-31.12.2026
Nuorisopalvelut	
Erityisavustukset lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan - määrärahoista. Päiväleiritoiminta 2024 ja kerhot 24-25	01.05.2024 – 31.05.2025
Päiväleiritoiminta 2025 ja kerhot 25-26, Päiväleirit ja kerhot 25-26	1.6.2025 – 31.05.2026
Jalppiverkko etsivä nuorisotyöntekijä, yhteinen työntekijä Merijärven kanssa	19.1.25- 31.12.2025
Koulunuorisotyöhanke Merijärvi hallinnot, vuosikellot ikäryhmittäin	1.10.2024-30.9.2025
Koulunuorisotyöhanke Merijärvi hallinnot, vuosikellot ikäryhmittäin	1.10.2025 – 30.09.2027
MUPS - perusnuorisotyön kehittäminen kunnissa jatkohanke	1.8.2024-31.7.2025
Ysiykkälä - nuorisolain mukaisen monilajisen yhteistyön kehittäminen kunnassa	1.5.2023-30.6.2025
Kirjasto ja kulttuuri	
Omin nokin kirjastoissa : omatoimikirjasto Alavieskaan	06.05.2024 - 31.12.2025
Kaipo -kulttuurin vahvistavat verkostot Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla (OKM)	27.11.2023 – 31.12.2025
Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunki	2024-2026
LuKuMa: Luovaa matkailua ja kulttuurihyvinvointia	2025- 31.3.2027
Lykkä Pohjois-Pohjanmaalle!	18.2.2025-30.4.2027
Hyvinvointi	
KONDE-hanke Pohjois-Pohjanmaan kuntien ammattilaisten sekä seurakuntien ja järjestöjen työntekijöiden osaamisen vahvistaminen lapsiperheiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi	1.11.2023-31.10.2025
Virkeästi Arjessa THL terveyden edistämisen määräraha ikäikäiden hyvinvoinnin ja terveyden tukeminen lisäämällä ja uudistamalla ryhmämuotoista toimintaa	02/2025-08/2027
Terveydeksi, liikuntaneuvonta hanke	kevät 2025-kevät 2027

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	0	7 269	4 500	162
Maksutuotot	182	0	200	0
Tuet ja avustukset	97 425	123 543	89 916	137
Muut toimintatuotot	755	898	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	98 362	131 709	94 616	139
Henkilöstökulut	-117 358	-144 457	-97 766	148
Palvelujen ostot	-17 976	-16 784	-14 424	116
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 842	-12 122	-21 817	56
Muut toimintakulut	-970	-599	-2 673	22
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-142 147	-173 962	-136 680	127
TILIKAUDEN TULOS	-43 785	-42 252	-42 064	100

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ

Tilikauden tulos on 138 177 euroa parempi talousarvioon nähden.

Varhaiskasvatuksen myyntituotot ja muut kunnilta saatavat muut myyntituotot olivat 26 014 euroa talousarviovarausta suuremmat. Avustuksia ja erillisrahoituksia haimme ja saimme 36 127 enemmän kuin talousarviossa oli ennakoitu. Toimintakulujen avustuksissa lasten kotihoidon tukea maksettiin 29 670 euroa talousarviovarausta enemmän.

Talousarvion toteutumista haastoivat ennalta arvaamattomat toiminnan lisäystarpeet varhaiskasvatus- ja opetuspalveluissa sekä yleinen hintojen nousu.

Kuudes poikkeuksellinen vuosi on saatu haasteista huolimatta hoidettua hyvin, siitä erityinen kiitos sivistys- ja hyvinvointipalvelujen henkilöstölle, joka mahdollisti kaiken tämän kerrotun ja paljon muuta.

Myös kunnan muut palvelualueet ovat tehneet loistavaa yhteistyötä sivistys- ja hyvinvointipalvelujen kanssa, mikä mahdollisti toimintamme ja toimintakauden tuloksen, siitä iso kiitos muiden palvelualueiden henkilöstölle. On hienoa huomata, että koko kunnan henkilöstö on sisäistänyt tekevänsä oman työnsä lisäksi hyvinvointia ja terveyttä edistävää työtä, kukin tavallaan.

Kunnan toiminnan ydin ovat kuntalaisille tarjottavat palvelut. Kunnan toiminta luo turvaa maailman velloessa ja luodessa toimintaan haasteita. Kunnan toiminnan saavat aikaa ihmiset. Teemme tätä työtä kuntalaisten, yhteistyöverkostojemme, kolmannen sektorin sekä vapaaehtoisten kanssa, kaikkien meidän parhaaksi. Arkista elämää rakentaen, hyvinvointia ja terveyttä edistäen - yhdessä.

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	270 891	236 458	225 306	105
Maksutuotot	56 892	57 613	68 750	84
Tuet ja avustukset	185 914	126 043	89 916	140
Muut toimintatuotot	39 855	40 478	29 240	138
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	553 552	460 591	413 212	111
Henkilöstökulut	-3 948 422	-4 127 556	-4 140 561	100
Palvelujen ostot	-1 533 706	-1 526 419	-1 543 615	99
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-193 408	-196 118	-225 904	87
Avustukset	-221 953	-154 918	-150 769	103
Muut toimintakulut	-606 792	-597 107	-621 131	96
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 504 281	-6 602 118	-6 681 980	99
Poistot ja arvonalentumiset	-281 084	-275 300	-286 236	96
TILIKAUDEN TULOS	-6 231 813	-6 416 826	-6 555 003	98

1.14.4. TEKNISET PALVELUT 50

Perustehtävä ja palveluajatus teknisissä palveluissa

Teknisten palvelujen tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää kuntalaisille viihtyisä, turvallinen ja virikkeellinen työ- ja elinympäristö, tiiviissä yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.

Teknisten palvelujen vastuualueet ovat

- teknisen toimen hallinto
- kuntatekniikan palvelut
- liikenneväylät
- viranomaispalvelut
- ympäristönsuojelu
- ympäristöterveydenhuolto
- tilapalvelut
- vesihuolto

Tekninen lautakunta

Jäsenet 2025		Läsnä
Jääskelä Lauri	puheenjohtaja	4
Marjakangas Mauri	varapuheenjohtaja	4
Auno Hannele		3
Hannula Kaija		3
Kähtävä Simo		0
Nyman Jaana		4
Simi Olavi		3
Toukoniemi Sariina	8.4.2025 saakka	0
Pudas Katja	8.4.2025 alkaen	2
Varajäsenet		
Kivimaa Lea	(Auno Hannele)	1
Pehkonen Jarkko	(Kähtävä Simo)	4
Pudas Katja	(Toukoniemi Sariina)	2
Pudas Olli	(Simi Olavi)	1
Sipilä Annikki	(Hannula Kaija)	1

Valtuustokausi vaihtui 1.6.2025

Läsnä

Jääskelä Lauri	puheenjohtaja	4
Hintsala Heikki	varapuheenjohtaja	4
Auno Hannele		3
Koutonen-Simonen Karita		4
Malinen Heikki		4
Malinen Mikko		4
Pudas Katja		4
Simonen Niina		3

Varajäsenet

Tuomainen Eija	(Auno Hannele)	1
----------------	----------------	---

Tekninen lautakunta toimi 13.4.2025 pidettyihin kuntavaaleihin saakka edellisen vuoden kokoonpanolla. Kuntavaalien jälkeen lautakunnan kokoonpano vaihtui. Lautakunta kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa ja käsiteltäviä pykäläitä oli yhteensä 93.

5011–5051 Teknisen toimen hallinto

Perustehtävä

Teknisen hallinnon tehtävänä on pitää tekninen toimi toimintakykyisenä.

Asemakaavoituksen tavoitteena on alueen historian ja erityispiirteiden huomioiminen rakentamisessa, turvallisten ja viihtyisien asuinalueiden luominen sekä ylläpitäminen.

Tapahtumien tarkoitus on lisätä viihtyisyyttä ja virikkeellisyttä kuntalaisille.

Toimintasuunnitelma

Tavoitteet

Toteutus

Hallintosäännön uudistaminen uuden rakentamislain ja rakennusjärjestyksen johdosta.	Hallintosääntöä uudistettiin ja valtuusto hyväksyi sen voimaantulon 1.5.2025 alkaen.
Huolehditaan siitä, että teknisiä palveluita tuottava yksikkö on toimintakykyinen. Seurataan työssä jaksamista ja koulutustarpeita.	Tekniset palvelut on suoritunut vuosittaisista tehtävistään hyvin vuonna 2025. Työtehtäviä on edelleen roolitettu ja jaettu työntekijöiden kesken. Kesäkaudelle palkattiin määräaikaista työvoimaa puistoalueiden kunnossapitoon. Määrävälein pidettiin tilannepalavereja koko teknisen osaston ja sihteerien kanssa.

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	306	0	0	0
Maksutuotot	6 200	0	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 506	0	0	0
Henkilöstökulut	-38 230	-34 419	-38 417	90
Palvelujen ostot	-36 888	-33 267	-37 526	89
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-506	-2 994	-800	374
Muut toimintakulut	-5 763	-7 269	-6 500	112
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-81 387	-77 948	-83 243	94
Poistot ja arvonalentumiset	-9 331	-9 331	-9 330	100
TILIKAUDEN TULOS	-84 211	-87 279	-92 573	94

5111 - 5153 Kuntatekniikan palvelut

Perustehtävä

Kuntatekniikan palvelut vastaavat kunnan yleisten alueiden kunnossapidosta sekä huolehtii viihtyisän, virikkeellisen ja turvallisen asuin- ja elinympäristön ylläpidosta ja luomisesta.

Menokohta sisältää:

- Puistot ja yleiset alueet
- Jätehuollon
- Maa- ja metsätilat

Toimintasuunnitelma

Tavoitteet

Toteutuma

Metsäomaisuuden hoito laaditun metsätaloussuunnitelman mukaisesti ja ottamalla huomioon talouden sopeuttamisohjelma.	Hakkuutuloja ei kertynyt vuonna 2025. Metsänhoitoyhdistys Pyhä-Kala laati loppuvuodesta uuden metsäsuunnitelman vuosille 2026–2036.
Puistojen, yleisten alueiden ja kunnan omistamien kiinteistöjen osalta haittakasvien poistoa jatketaan, pääpaino edelleen kurturuusuilla. Lisäksi puistojen hoitoa tehostetaan ostopalveluilla.	Oltiin mukana haittakasvien torjuntahankkeen toteutuksessa (VIUHKA), ja toteutettiin torin alueella kurturuusun hävitystä kuumavesikäsitteilyllä sekä tukahduttamalla. Samalla hävitettiin viitapihlaja-angervoja leikkaamalla sekä poistamalla kaivinkoneella

	juurineen. Haittakasvien hävitystä jatketaan 2026.
Edistetään kierrätystä tarjoamalla kuntalaisille muovinkeräystä.	Muovinkeräys jatkuu Ringin toimesta.
Säästösuunnitelman seuraaminen	Säästösuunnitelman toteutumista seurattiin ja sen toteutumisesta raportoitiin lautakunnalle.

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	13 673	853	7 000	12
Muut toimintatuotot	4 228	7 268	2 000	363
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	17 901	8 121	9 000	90
Henkilöstökulut	-4 760	-11 056	-19 020	58
Palvelujen ostot	-58 455	-61 883	-59 153	105
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 664	-147 200	-149 085	99
Muut toimintakulut	-994	-1 967	-450	437
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-72 873	-222 106	-227 707	98
Poistot ja arvonalentumiset	-14 913	-24 034	-30 835	78
TILIKAUDEN TULOS	-69 886	-238 019	-249 542	95

5211 - 5212 Liikenneväylät

Perustehtävä

Huolehtia, että kaavatiet ovat asianmukaisessa kunnossa ja turvallisia käyttää. Avustaa yksityisiä tiekuntia kunnanalueella olevan tieverkoston ylläpidossa.

Menokohta sisältää:

- Kaavateiden hoidon
- Yksityistiet

Toimintasuunnitelma

Tavoitteet

Osallistuminen alueelliseen liikenneturvallisuustyön toimijamalliin ja asioiden täytäntöönpano

Toteutuma

Alavieskan liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontui keväällä etäyhteydellä ja syksyllä valtuustosalissa 1.10. Olemme mukana Viisaan liikkumisen suunnitelma

Toiminnalliset tunnusluvut

	TP 2024	TA 2025	TOT 2025
Myönnetyt rakennus- ja toimenpideluvat/rakentamisluvat.	46	50	39
Ilmoitukset	2	10	-

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelupalvelut ostettiin Ylivieskan kaupungin ympäristöpalveluilta, ajallisesti yhtenä päivänä viikossa, jolloin työntekijä on paikalla Alavieskassa. Ostopalveluun kuuluu oleellisesti ympäristö- ja maa-aineslupa-asioiden valmistelua ja valvontaa.

Ympäristötekijöissä ei vuoden 2025 aikana ollut sellaisia poikkeavia tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet kunnan taloudelliseen tulokseen, asemaan tai toiminnan kehitykseen.

Vuonna 2025 käsiteltiin/myönnettiin:

- 1 kpl maa-aines- ja ympäristönsuojelulakien mukaisia yhteiskäsittelylupia
- 1 kpl ilmoituspäätöksiä eläinsuojatoiminnan laajentamisesta
- 3 kpl meluilmoituksia

Ympäristönsuojelumääräykset tulivat voimaan 1.6.2025 (kvalt 8.4.2025 § 12).

Luvanvaraisten toimintojen valvontasuunnitelma hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 6.5.2025 § 26.

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Maksutuotot	20 755	200 376	14 150	1 416
Muut toimintatuotot	831	0	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	21 586	200 376	14 150	1 416
Henkilöstökulut	-23 051	-24 316	-22 201	110
Palvelujen ostot	-195 953	-191 342	-189 725	101
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 949	-1 356	-3 838	35
Muut toimintakulut	-3 118	-1 135	-508	223
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-227 072	-218 149	-216 272	101
Poistot ja arvonalentumiset	-3 818	-3 943	-3 817	103
TILIKAUDEN TULOS	-209 303	-21 716	-205 939	11

Perustehtävä

Tilapalvelujen tehtävänä on huolehtia kunnan hallinnassa olevasta rakennusomaisuudesta sekä tarjota asiakkailleen rakennuttajapalveluja kustannustehokkaasti.

Asiakkaina ovat kunnan vuokra-asunnoissa asuvat, vuokrasuhteessa olevat yrittäjät, kunnan hallintokunnat sekä hyvinvointialue.

Menokohta sisältää:

- Kiinteistönhoidon
- Puhtaanapalvelut (mm. piha-alueiden lumen auraus, hiekoitus ja harjaus)

Toimintasuunnitelma

Tavoitteet	Toteutuma
Kiinteistöjen kunnossapitoa tehostetaan ajastetuilla tehtävillä sähköisellä huoltokirjalla. Kehitetään kiinteistöhoito-ohjelmaa ko. tarkoitukseen.	Päätettiin toteuttaa kiinteistöjen kunnossapitotehtäviä yhden ohjelman kautta, johon keskitetään useita eri tehtäviä.
Kiinteistöstrategian mukaiset korjaukset ja investoinnit sekä muut toimenpiteet rakennuksiin.	Toteutettiin kiinteistöstrategian mukaisesti vuokra-asuntojen yhtiöittämistä.
Sisäilman laadun aktiivinen seuranta yhtenäiskoululla ja kunnantalolla. Vaihdetaan seurantaohjelma samaan kiinteistöhoito-ohjelman kanssa.	Päätettiin lakkauttaa Freesi-sisäilmapalvelu ja ottaa sisäilman seuranta Flatco- ohjelmaan.
Laidunpuiston E-talon poistaminen asuinkäytöstä ja sähköjen sekä lämmityksen irtikytkentä.	Laidunpuiston E-taloa ei poistettu käytöstä, vaan vuokrattiin se edelleen asuinkäyttöön.
Vuokra-asuntojen käyttöasteen nostaminen korkeammaksi kuin v.2024.	Kiinteistöjen vuokrausaste pysyi samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna.
Osasta Mönkönvainion rivitalojen ulkopuolen puuosien uusiminen.	Uusittiin Mönkönvainion rivitalojen puuosia Koulutie 27- ja Puustellintie 18C- talojen osalta.

Säästösuunnitelman seuraaminen.	Säästösuunnitelman toteutumista seurattiin ja sen toteutumisesta raportoitiin lautakunnalle.
Jukumajan sekä Putaanrannan kiinteistöjen jatkokehitys.	Siirtyi vuodelle 2026.

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	43 895	38 840	36 804	106
Maksutuotot	2 941	4 741	3 817	124
Muut toimintatuotot	1 828 594	1 845 759	1 819 883	101
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 875 430	1 889 340	1 860 504	102
Henkilöstökulut	-219 995	-215 338	-212 040	102
Palvelujen ostot	-621 968	-624 334	-567 162	110
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-543 369	-489 441	-524 320	93
Muut toimintakulut	-60 870	-182 617	-149 439	122
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 446 202	-1 511 730	-1 452 961	104
Poistot ja arvonalentumiset	-398 697	-381 303	-380 506	100
TILIKAUDEN TULOS	30 531	-3 693	27 037	-14

6501 – 6502 Vesihuolto

Perustehtävä

Turvata kuluttajien tarvitsema vesihuolto laadullisesti ja määrällisesti.

Menokohta sisältää:

- Vesilaitoksen
- Viemärlaitoksen

Toimintasuunnitelma

Tavoitteet

Turvata kuntalaisten vesihuoltopalvelut.

Toteutuma

Vesilaitoksella oli kiireinen vuosi mm. suurien vuotomäärien vuoksi. Katkot veden toimituksessa jäivät kuitenkin hyvin pieniksi, koska suurin osa vuodoista saatiin korjattua paineellisina.

Seurannan ja raportoinnin kehittäminen.	Vesilaitosten automaatiopäivitystä jatketaan vuonna 2026. Etämittareita vaihdettiin ja hankittiin varastoon. Etämittareita on nyt käytössä 917 kpl.
Vesi- ja viemärlaitoksen talouden tasapainotus.	Menokohdat rakennusmateriaali (käyttöprosentti 257 %) ja raken. al. kunnossapito (käyttöprosentti 194 %) ylittivät TA-luvuista. Nämä selittää suurelta osin vesijohtoverkoston suuri vuotomäärä (17 kpl) ja niiden korjauksista aiheutuneet kustannukset.
Talousveden ja jäteveden toiminta-alueiden määrittämisen loppuun saattaminen.	Tavoitteena on saada valmiiksi vuonna 2026. Henkilöstö vaihdoksien vuoksi tämä asia ei edennyt 2025 aikana.
Vuotovesien vähentäminen yhteistyössä alueen muiden viemärlaitosten kanssa.	Aktiivista keskustelua alueen muiden toimijoiden kanssa jatkettiin ja kokemuksia jaettiin. VUOVE-tutkimuksen tulosten perusteella korjattiin vuotavia kaivoja sekä vuotavia kohtia viemäriverkostossa.
Osallistua aktiivisesti alan tapahtumiin ja koulutustilaisuuksiin.	Osallistuttiin vesihuoltolaitosten johdon päiville 17-18.9. Oulussa sekä mm. Vesiviisas kuntapäätjä webinaariin 1.10.
Nostaa vesihuoltolaitoksen osaamistasoa kouluttautumalla.	Infrapäällikkö suoritti vesityökortin sekä osallistui alan webinaareihin. Vesilaitoksen työntekijöillä kortit ovat voimassa.
Säästösuunnitelman seuraaminen	Toteumaa seurattiin säännöllisesti
Hulevesien laskutus aloitetaan sisäisesti tekniseltä puolelta ja luodaan uusi kustannuspaikka, jolla pystytään seuraamaan hulevesien kehitystä.	Sisäinen laskutus otettiin käyttöön.

Toiminta

Toimintavuoden aikana uusia liittymiä tuli seuraavasti:

Talovesiliittymää:	4
Jätevesiliittymä:	0
Siirtoviemäri liittymä:	0

1. TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT

Talousvesi	Tot 2025
Veden osto m ³	285 030
Veden myynti Merijärvelle	15 989
Veden myynti Vesiosuuskunta Valkeavedelle	35 120
Veden myynti kunnan alueella m ³	173 868
Vuotovesiprosentti %	25,7
Jätevesi	
Käsittelyyn toimitettu jätevesi m ³	180 130
Laskutettu jätevesi m ³	43 008
Vuotovesiprosentti %	76,1
Henkilöstön lukumäärä	2

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	559 513	735 692	697 500	105
Muut toimintatuotot	2 341	1 746	340	514
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	561 854	737 438	697 840	106
Henkilöstökulut	-91 029	-115 181	-101 427	114
Palvelujen ostot	-364 047	-422 046	-299 376	141
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-211 231	-224 293	-183 650	122
Muut toimintakulut	-4 956	-4 815	-5 732	84
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-671 263	-766 334	-590 184	130
Poistot ja arvonalentumiset	-38 053	-38 766	-39 464	98
TILIKAUDEN TULOS	-146 719	-67 212	68 192	-99

Viemäriverkoston saneeraus vuonna 2025 eteni VUOVE- tutkimusten tuloksiin perustuneilla kohdennetuilla korjauksilla. Korjauksista huolimatta verkostossa on vielä vuotoja, jotka tulevat esille sadeiden ja sulamisvesien sekä korkean joen pinnan korkeuden aikaan. Nämä vuodot johtuvat sekaviemäroinnistä tai muista hulevesien johtamisista jätevesiverkostoon.

Menopuolella merkittävimpiä alituksia talousarvioon nähden olivat:

- Sähkökustannukset ~45 171 €
- Lämmityskustannukset ~7 900 €
- Poistot ~11 228 €

Menopuolella merkittävimpiä ylityksiä talousarvioon nähden olivat:

- Puhtaanapito- ja pesulapalvelut ~114 167 €
- Rakennusten aluerakenteet ja kunnossapito ~69 506 €
- Toimisto- ja pankkipalvelut ~17 248 €
- Veden osto (vesilaitos) ~29 977 €
- Yhtiövastikkeet ~17 352 €

Tulopuolella merkittävimmät ylitykset talousarvioon nähden olivat:

- Vesi- ja jätevesimaksut ~38 014 €
- Rakennusvalvonta ja tarkastusmaksut ~177 206 €
- Vuokratuotot rakennuksista ~22 360 €

- Kaikki tuotot yhteensä ~262 571 €

Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston tuulivoimaloiden rakennuslupamaksuista saadut tulot kirjattiin rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksut -tilille.

1.14.5. INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 2025

Hanke	Kust. arvio	Edellisvuoden käyttö	Kust. arvio-muutos	Talousarvio	Tilinpäätös Menot	Tulot	Netto	Poikkeama	Kust. arvlosta käytetty
Maanhankinta Tonttien / maan myynti				me 200 000 tu -25 000 ne 175 000	176 250		176 250	-1 250	
Kaavoitus				15 000				15 000	
Koulukeskuksen lähiliikunta-alue				10 000	5 205		5 205	4 795	
Liikuntapaikkojen investointiavustukset				30 000				30 000	
Urheilukentän peruserustus -Avustus		304 310		me 797 400 tu -88 044 ne 709 356	653 486		653 486	55 870	977 380 (2021-25)
Lumikurun kunnostus					8 175		8 175	-8 175	
Osakehankinnat				500 000 kvalt +1 000 000 1 500 000	1 500 000 khall -1 850 1 498 150		1 498 150	1 850	
Kunnanhallitus yhteensä netto				2 439 356	2 341 266		2 341 266	98 090	

Maanhankinta:

Kunta osti elokuussa kuolinpesältä kiinteistön Saimila 19:110. Kiinteistön pinta-ala on yhteensä 1116 m².

Kunta osti marraskuussa Alavieskan seurakunnalta määräalan kiinteistöstä Laurinniemi 23:25, jonka pinta-ala on 9 ha.

Kunta osti joulukuussa Alavieskan LVI Oy:ltä määräalan kiinteistöstä Tiensivu 21:115, jonka pinta-ala on 1155 m².

Kunta osti joulukuussa yksityiseltä kaksi määräalaa kiinteistöstä Puutio 21:156. Määräalojen pinta-ala on yhteensä 6,8 ha.

Tonttien / maan myynti:

Uusia omakotitontteja ei myyty vuonna 2025.

Alavieskan Asunnot Oy myi Ylivieskan Rakennustoimi Oy:lle Kivirannasta kiinteistön Vilhola, missä on asemakaavan mukaiset kaksi tonttia. Ylivieskan Rakennustoimi Oy haki rakentamisluvat yhdelle paritalolle.

Koulun alueen asemakaavamuutokset:

Koulun piha-alueelle Koulutien turvallisuutta parantavaksi laadittiin Koulutien muutos. Muutoksen kustannusarvio laadittiin ja se osoittautui liian kalliiksi, joten päätettiin luopua ko. suunnitelmasta. Uusi suunnitelma laadittiin poikkihallinnollisen ohjausryhmän mukaan. Suunnittelu saatiin lähes valmiiksi ja siihen yhdistettiin yhtenäiskoulun leikkipihan suunnitelma. Muutokset toteutetaan pääosin vuonna 2026. Koulutien asemakaavamuutosta ei tarvita alkuperäisen suunnitelman laajuudessa, vaan se on lähes nykyisen asemakaavan mukainen.

Koulukeskuksen lähiliikunta-alue:

Yhtenäiskoulun ja päiväkoti Keltasirkun alueen liikenneturvallisuuden kehittäminen sekä koulun piha-alueen kehittäminen jatkui. Alueelle laadittiin suunnitelmaa vuoden aikana. Keltasirkun paikoitusalue ja koulun liikennejärjestelyjen sekä leikki- ja toimintapaikkojen suunnitelma valmistui. Lähtökohtana muutokselle oli liikenneturvallisuuden parantaminen sekä viihtyisä ja virikkeellinen koulun piha. Muutokset toteutetaan vuonna 2026. Aluesuunnitelma laadittiin kokonaisvaltaisena koulun, päiväkodin ja kunnan eri hallintokuntien kesken. Yhtenäiskoulun leikki- ja toimintavälineet kilpailutettiin. Tarjousten perusteella valittiin leikkivälinetoimittajaksi Kompan Suomi Oy.

Lähiliikunta-alueiden kunnostus ja kehittäminen erillisen suunnitelman mukaisesti. Ulkokuntosali sekä led-valaistuksen uusinta Pappilanniemeen varataan vuodelle 2027.

Liikunta-paikkojen investointiavustukset:

Liikuntapaikkojen investointiavustuksissa keskityttiin Virin urheilutalon avustamiseen korjausrakentamisessa vuonna 2025. Virin johtokunta päätti, ettei toteuta korjausta. Hanke ei toteutunut.

Urheilukentän perusparannus

Urheilukentän peruskunnostuksen työt jatkuivat keväällä ja perusparannus valmistui marraskuussa. Kustannukset alittuivat kustannusarvioon nähden. Aluehallintovirasto hyväksyi hankkeen lopputarkastuksessa ja loppuosa avustuksesta haettiin opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Viimeinen avustuserä maksetaan vuoden 2026 alussa.

Lumikurun kunnostus:

Lumikurussa levitettiin hake kuntoradalle ja ojalinjoja raivattiin.

Hanke	Kust. arvio	Edellisvuoden käyttö	Kust. arvio muutos	Talousarvio	Tilinpäätös Menot	Tulot	Netto	Poikkeama	Kust. arviosta käytetty
Yhtenäiskoulu		67 658		40 000	39 035		39 035	965	
Peukaloinen		96 920			18 902		18 902	-18 902	
Kirjasto				15 000	13 184		13 184	1 816	
Paloasema				10 000	14 736		14 736	-4 736	
Mönkönvainio				20 000	11 027		11 027	8 973	
Laidunpuisto				20 000	3 181		3 181	16 819	
Pääskyrinne					6 510		6 510	-6 510	
Senioritalo		438		10 000	14 643		14 643	-4 643	
Kirkonkylän vanha ala-aste				20 000	35 875		35 875	-15 875	
Omaovieska				10 000	10 610		10 610	-610	
Toimintakeskus				10 000	19 828		19 828	-9 828	
Teknisen varasto				20 000	43 511		43 511	-23 511	
Kaavatiet -Avustus				me 778 400 tu -270 000 ne 508 400	142 520		142 520	365 880	
Liikenneväylätyöt				20 000				20 000	
Tievalaistus				25 000	18 724		18 724	6 276	
Hulevesi		64 861			41 452		41 452	-41 452	
Teknisen toimen kalusto				10 000	8 438		8 438	1 562	
Puistot ja muut alueet				me 175 000 tu -22 000 ne 153 000	256 828	47 641	209 187	-56 187	
Vesijohtoverkosto		25 112		25 000	15 644		15 644	9 356	
Viemäriverkosto		34 199		35 000	27 429		27 429	7 571	
Tekninen ltk. yhteensä netto				951 400	742 077	-47 641	694 436	256 964	
Kaikki yhteensä				Me 3 795 800 Tu -405 044 Ne 3 390 756	3 083 343	-47 641	3 035 701	355 055	

Kirkonkylän vanha ala-aste:

Kirkonkylän ala-asteen rakennuksen julkisivu peruskorjattiin ja sadevesijärjestelmä uusittiin. Rakennuksen ympäristöä kunnostettiin.

Omavieska:

Omavieskan pihan viheristutukset uusittiin investointimäärärahojen puitteissa.

Toimintakeskus:

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle vuokrattuun Toimintakeskukseen tehtiin salaoja- ja sadevesiremontti ja samalla uusittiin patolevy rakennuksen perustuksen ulkopuolelle. Myös kasvillisuutta poistettiin rakennuksen läheltä ja maanpinnan kallistukset korjattiin pois viettäväksi.

Teknisen varasto:

Teknisen varaston varastokatos rakennettiin.

Kaavatiet:

Jokiniituntien kevyen liikenteen väylään laadittiin rakennussuunnitelmat ja hankkeen toteutus siirtyi vuodelle 2026. Lunastustoimitus haettiin Maanmittauslaitokselta asemakaava-alueen osalle. Lupa- ja valvontavirasto toimii hankkeen rakennuttajana, kunta vastaa kustannuksista.

Kallenpolku asfaltoitiin perusparannettavalta osalta ja viimeistelytyöt tehtiin valmiiksi.

Vanhakujalle laadittiin perusparannussuunnitelma ja hanke kilpailutettiin. Perusparannus saatiin valmiiksi marraskuussa ja asfaltointityöt tehdään v. 2026. Perusparannuksessa tien kuivatus ja hulevesijärjestelmä kunnostettiin ja tien rakennekerrokset uusittiin routimisen estämiseksi. Lisäksi uusitaan katuvalaistus.

Savelantien peruskorjaus ja hulevesijärjestelmän kunnostus tehtiin valmiiksi.

Liikenneväylätyöt:

Liikenneväylätöitä ei tehty vuonna 2025, kuitenkin suunnitelmia uudesta teollisuusalueesta jatkettiin ja tehtiin maahankintoja. Vuonna 2026 on tarkoitus jatkaa teollisuusalueen teiden suunnittelua.

Tievalaistus:

Kaavateiden katuvaloja vaihdettiin loppuvuodesta. Vaihdetut valot olivat led-valoja. Valoja vaihdettiin yht. 53 kpl. Lisäksi myrskyn vaurioittamat valot ja pylvääät korjattiin.

1.15	Sitovuus N/B*)	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
hallintopalvelut	N	1 162 861,00	0,00	1 162 861,00	1 140 610,00	-22 251,00	470 950,00	0,00	470 950,00	490 521,00	19 571,00
elinvoimapalvelut	N	804 990,00	0,00	804 990,00	626 633,00	-178 357,00	69 040,00	0,00	69 040,00	108 639,00	39 599,00
sivistys- ja hyvinvointipalvelut	N	6 557 700,00	124 280,00	6 681 980,00	6 602 118,00	-79 862,00	413 212,00	0,00	413 212,00	460 591,00	47 379,00
tekniset palvelut	N	2 730 942,00		2 730 942,00	2 938 546,00	-207 604,00	2 581 494,00		2 581 494,00	2 844 064,00	262 570,00
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	N						4 937 000,00			4 914 416,00	-22 584,00
Valtionosuudet	N						3 822 764,00			3 815 071,00	-7 693,00
Korkotulot	N						96 000,00			93 583,00	2 417,00
Muut rahoitustulot	N						2 500,00			40 151,00	37 651,00
Korkomenot	N	250 000,00	-124 280,00	125 720,00	182 348,00	-67 652,00					
Muut rahoitusmenot	N	1 110,00			2 425,00	1 315,00					
Satunnaiset erät	N										
INVESTOINTIOSA											
Kunnanhallitus		1 552 400,00	1 000 000,00	2 552 400,00	2 341 266,00	211 134,00	113 044,00	0,00	113 044,00	0,00	-113 044,00
Maanhankinta Tonttien / maan myynti	N	200 000,00		200 000,00	176 250,00	23 750,00	25 000,00		25 000,00	0,00	-25 000,00
Kaavoitus	N	15 000,00		15 000,00	0,00	15 000,00					
Koulukeskuksen lähiliikunta-alue	N	10 000,00		10 000,00	5 205,00	4 795,00					
Liikunta-alueiden investointiavustukset	N	30 000,00		30 000,00	0,00	30 000,00					
Urheilukenttä	N	797 400,00		797 400,00	653 486,00	143 914,00	88 044,00		88 044,00		-88 044,00
Lumikurun kunnostus	N	0,00		0,00	8 175,00	-8 175,00					
Osakehankinnat	N	500 000,00	1 000 000,00	1 500 000,00	1 498 150,00	1 850,00					
Tekninen lautakunta		1 243 400,00	0,00	1 243 400,00	742 077,00	501 323,00	292 000,00	0,00	0,00	47 641,00	244 359,00
Yhtenäiskoulu	N	40 000,00		40 000,00	39 035,00	965,00					
Peukaloinen	N	0,00		0,00	18 902,00	-18 902,00					
Kirjasto	N	15 000,00		15 000,00	13 184,00	1 816,00					
Paloasema	N	10 000,00		10 000,00	14 736,00	-4 736,00					
Mönkönvainio	N	20 000,00		20 000,00	11 027,00	8 973,00					
Laidunpuisto	N	20 000,00		20 000,00	3 181,00	16 819,00					
Pääskyrinne	N	0,00		0,00	6 510,00	-6 510,00					

2. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

2.1. Tuloslaskelma

	2025	2024
	€	€
Toimintatuotot		
Myyntituotot	880 521,90	887 428,33
Maksutuotot	263 129,63	86 787,30
Tuet ja avustukset	266 523,55	274 670,25
Vuokratuotot	1 278 770,47	1 216 219,61
Muut toimintatuotot	36 280,23	63 659,34
Toimintatuotot yhteensä	2 725 225,78	2 528 764,83
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-5 063 204,89	-4 825 890,94
Palkat ja palkkiot	-4 093 999,00	-3 893 784,02
Henkilöstösivukulut	-969 205,89	-932 106,92
Eläkekulut	-824 680,69	-821 462,69
Muut henkilöstösivukulut	-144 525,20	-110 644,23
Palvelujen ostot	-3 368 133,10	-3 109 316,31
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-968 171,72	-1 001 741,26
Avustukset	-459 850,65	-383 381,34
Vuokratulut	-219 875,96	-84 765,29
Muut toimintakulut	-50 780,37	-67 494,62
Toimintakulut yhteensä	-10 130 016,69	-9 472 589,76
Toimintakate	-7 404 790,91	-6 943 824,93
Verotulot	4 914 416,43	4 866 774,75
Valtionosuudet	3 815 071,00	3 662 097,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-51 039,50	28 966,33
Korkotuotot	93 582,83	65 519,29
Muut rahoitustuotot	40 150,58	288 122,26
Korkokulut	-182 347,86	-322 438,69
Muut rahoituskulut	-2 425,05	-2 236,53
Vuosikate	1 273 657,02	1 614 013,15
Poistot ja arvonalentumiset	-857 834,51	-876 429,23
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot	0	0
Tilikauden tulos	415 822,51	737 583,92
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	415 822,51	737 583,92

2.3. Tase

VASTAAVAA	2025	2024
	€	€
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	22 448 789,31	19 453 773,12
I Aineettomat hyödykkeet	324 199,41	359 838,69
1. Aineettomat oikeudet		
2. Muut pitkävaikutteiset menot	324 199,41	359 838,69
3. Ennakkomaksut		
II Aineelliset hyödykkeet	14 341 730,52	13 626 374,98
1. Maa- ja vesialueet	1 647 994,00	1 465 234,00
2. Rakennukset	8 510 563,07	8 928 020,17
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 804 469,22	2 388 168,47
4. Koneet ja kalusto	61 525,09	124 903,94
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 317 179,14	720 048,40
III SIJOITUKSET	7 782 859,38	5 467 559,45
1. Osakkeet ja osuudet	3 954 284,38	2 456 134,45
3. Muut lainasaamiset	3 828 575,00	3 011 425,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,00	0,00
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
C. VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 582 660,60	6 208 107,37
I Vaihto-omaisuus	3 900,36	3 454,22
1. Aineet ja tarvikkeet	3 900,36	3 454,22
II Saamiset	590 168,13	873 004,76
Lyhytaikaiset saamiset	590 168,13	873 004,76
1. Myyntisaamiset	324 233,13	419 685,37
2. Muut saamiset	81 291,82	243 676,52
3. Siirtosaamiset	184 643,18	209 642,87
III Rahoitusarvopaperit	4 676 685,03	3 164 329,27
IV Rahat ja pankkisaamiset	311 907,08	2 167 319,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	28 031 449,91	25 661 880,49

VASTATTAVAA	2025	2024
	€	€
A OMA PÄÄOMA	14 105 230,28	13 689 407,77
I Peruspääoma	7 452 068,77	7 452 068,77
IV Edellisten tilikausien yli/-alijäämä	6 237 339,00	5 499 755,08
V Tilikauden yli/-alijäämä	415 822,51	737 583,92
C PAKOLLISET VARAUKSET	48 559,00	48 559,00
2. Muut pakolliset varaukset	48 559,00	48 559,00
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	69 916,77	71 178,65
1. Lahjoitusrahastojen pääomat	53 310,51	53 612,22
2. Muut toimeksiantojen pääomat	16 606,26	17 566,43
E VIERAS PÄÄOMA	13 807 743,67	11 852 735,07
I Pitkäaikainen	169 592,37	165 992,37
3. Liitymismaksut ja muut velat	169 592,37	165 992,37
II Lyhytaikainen	13 638 151,30	11 686 742,70
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
3. Lainat muilta luotonantajilta	12 462 615,00	10 500 000,00
4. Saadut ennakot	94 322,63	253 687,36
5. Ostovelat	354 305,13	320 653,13
6. Muut velat	92 926,83	84 547,27
7. Siirtovelat	633 981,71	527 854,94
VASTATTAVAA	28 031 449,72	25 661 880,49

Lainamäärä EUR	12 462 615,00	10 500 000,00
Asukasmäärä 31.12.	2390	2 412
Lainamäärä EUR/asukas	5214	4 353

2.5. Konsernirahoituslaskelma	2025	2024
	€	€
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 503 527,29	1 809 627,70
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	4,72	-388,50
Tulorahoituksen korjaukset	-47 454,50	-12 216,34
	1 456 077,51	1 797 022,86
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 036 534,98	-2 299 409
Rahoitusosuudet investointimenoihin	58 865,58	423 644
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustu	1 366,04	63 787
Pysyvien vast.hyöd.luovutusvoitto/tappio	0,00	0,00
	-3 976 303,36	-1 811 978,40
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 520 225,85	-14 955,54
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	201,45	
	201,45	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	306 300,00	-2 450,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 260 898,63	1 440 939,66
	1 567 198,63	1 438 489,66
Oman pääoman muutokset	-9375	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-1 261,88	918,39
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 003,06	1 859,09
Saamisten muutos	449 315,06	-453 503,31
Korottomien velkojen muutos	45 602,32	-83 713,44
	492 652,44	-534 439,27
Rahoituksen rahavirta	2 050 677,52	904 050,39
Rahavarojen muutos	-469 548,33	889 094,85
Rahavarat 31.12.	5 655 559,58	6 205 321,99
Rahavarat 1.1.	6 125 107,91	5 316 227,05
Rahavarojen muutos	-469 548,33	889 094,94

VASTATTAVAA	2025	2024
	€	€
A OMA PÄÄOMA	14 646 584,88	14 181 646,83
I Peruspääoma	7 452 068,77	7 452 068,78
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
V Muut omat rahastot	72 112,64	80 203,49
VI Edellisten tilikausien yli/-alijäämä	6 659 089,90	5 934 691,89
VII Tilikauden yli/-alijäämä	463 313,57	714 682,67
B VÄHEMMISTÖOSUUDET	12 146,22	10 366,35
E PAKOLLISET VARAUKSET	63 994,81	48 559,00
2. Muut pakolliset varaukset	63 994,81	48 559,00
F TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	138 568,82	173 806,96
Valtion toimeksiannot	27 501,01	60 676,64
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	53 986,82	54 412,65
Muut toimeksiantojen varat	57 080,99	58 717,67
G VIERAS PÄÄOMA	13 813 674,45	12 031 211,23
Pitkäaikainen	169 592,37	166 505,59
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	513,22
Ostovelat	0,00	0
Liittymismaksut ja muut velat	169 592,37	165 992,37
Siirtovelat	0,00	0,00
Lyhytaikainen	13 644 082,08	11 864 705,64
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 200 000,00	10 500 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	137 470,83	253 884,58
Ostovelat	454 517,13	380 402,47
Liittymismaksut ja muut velat	126 524,26	97 611,31
Siirtovelat	725 569,86	632 807,28
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	28 674 969,18	26 445 590,37

2.7**ALAVIESKAN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2025**

Vesihuoltolaitos käsittää vesilaitoksen ja viemärlaitoksen.

1. YLEISTÄ**Tehtävä**

Alavieskan kunnan vesihuoltolaitoksen tehtävänä on huolehtia vesihuoltolain mukaisesti toiminta-alueensa vesihuollosta, joka sisältää veden johtamisen talousvetenä käytettäväksi sekä jätevesien pois johtamisen.

Toiminta-ajatus

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on toimittaa kuluttajien käyttöön mahdollisimman häiriöttömästi Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 683/2017 mukaista talousveden laatuvaatimukset ja laatuvaatimet täyttävää talousvettä. Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on myös jäteveden vastaanotto ja poisjohtaminen ilman ympäristöhaittoja.

Toimielimet

Vesihuoltolaitosta johtaa ja valvoo Alavieskan tekninen lautakunta.

2. ORGANISAATIO JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vesihuoltolaitos toimii omana tulosyksikkönään vuodesta 2020 lähtien. Henkilöstöön kuuluu infrapäällikkö, asiakaspalveluvastaava ja kaksi vesihuoltotyöntekijää. Työntekijät huolehtivat myös kunnan teknisen toimen muista työtehtävistä. Laskutuspalvelua hoitaa asiakaspalveluvastaava.

Vesihuoltotyöntekijöiden toimenkuvaan kuuluvat Alavieskan alavesisäiliön, Taluskylän alavesisäiliön, Kähtävän ja Kortteen paineenkorottamoiden sekä Merijärven ja Metsäkylän mittakaivojen käyttö- ja kunnossapitotehtävät, vesijohtoverkoston ja viemäriverkoston käyttö- ja kunnossapitotehtävät sekä vesimittareiden toimittaminen, asennus ja luenta.

Vesihuoltolaitoksen ja kiinteistönhoidon päivystys on hoidettu työajan ulkopuolella klo 15:30 – 7:00 yhteispäivystyksenä, jolloin päivystysvuorossa oleva työntekijä vastaa yksin samalla kummankin toimialueen päivystyksestä ja hälyttää tarvittaessa lisävoimia. Päivystäjä vastaa numerosta 044 5395 295. Yhteystiedot ovat myös kunnan www-sivuilla www.alavieska.fi.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alue sijaitsee Alavieskan kunnan alueella. Asemakaava-alueella asukkaat kuuluvat myös viemäroinnin piiriin. Toiminta-alueella asuu noin 2400 asukasta.

3. TALOUSVESILAITOS

3.1 Valvonta ja valvontatutkimusohjelma

Terveydensuojelulain (763/1994) 5 luvussa määritellään talousvesi ja mikä ei ole talousvettä. Talousvettä käytetään juomavetenä ja erilaisiin kotitaloustarkoituksiin sekä erityisesti maataloudessa. Laissa säädetään myös talousveden laadusta ja valvonnasta. Talousvetenä käytettävän veden on oltava terveydelle haitatonta ja tarkoitukseensa soveltuvaa. Veden käsittelyssä tai jakelussa käytetyistä aineista tai laitteissa käytetyistä materiaaleista ei saa joutua talousveteen epäpuhtauksia suurempia määriä, kuin niiden käyttötarkoituksen mukaan on tarpeellista, eivätkä ne saa vaarantaa talousveden laatuvaatimusten täyttymistä.

Muita veden laatuun ja valvontaan liittyviä säädöksiä on terveydensuojelulain muutoksessa (441/2000), terveydensuojeluasetuksessa (1280/1994) sekä säteilylaissa (592/1991). Veden laadun ja valvontatutkimusohjelman tulee täyttää sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 683/2017 mukaiset vaatimukset. Vesihuollon työntekijöiltä ja esimiehiltä vaaditaan voimassa olevat Valviran vesityökorttikoulutukset vesilaitoksessa ja vesijohtoverkostossa tapahtuvaan työskentelyyn.

Alavieskan kunnan vesihuoltolaitoksen valvontatutkimusohjelma on uusittu vuonna 2021 ja otettu käyttöön vuoden 2022 alusta. Ohjelman päivitti Ramboll Oy. Ohjelma päivitetään jälleen vuonna 2026. Veden laatua seurataan näytteenotto-ohjelman mukaan. Vesinäytteet otetaan viidestä ennalta määrätystä kohteesta. Talousveden laadun valvonnan pääpaino on viranomaistarkkailussa. Verkostovesien näytteet otetaan alavesisäiliöiltä. Terveysvalvonta ottaa molemmat sekä käyttötarkkailu- että viranomaisvalvontanäytteet.

Käyttötarkkailuun kuuluvat laitoksen huolto- ja tarkkailutoimenpiteet kuten toiminnallinen tarkkailu, jakeluverkoston kunnan tarkkailu sekä käyttäjien tyytyväisyyden arviointi. Huolto- ja tarkkailutoimenpiteet kirjataan laitosten käyttöpäiväkirjaan. Vesinäytteiden tutkimustulokset arkistoidaan. Näytteenottojen lisäksi vesilaitokselle tehdään valvontasuunnitelman mukainen tarkastus joka toinen vuosi. Viimeisin tarkastus on tehty vuonna 2024 joulukuussa.

Tutkimuslaitoksen kemisti määrittää vesinäytteen mikrobiologiset määritykset ja fysikaalis-kemialliset määritykset. Mikrobiologiset määritykset ilmaisevat terveydelle haitallisten bakteerien määrän ja fysikaalis-kemialliset määritykset kemiallisten aineiden pitoisuudet vesilitrassa milli- tai mikrogrammoina eli tuhannesosa- tai miljoonasosa-grammoina. Näiden lisäksi vedestä tutkitaan haju, maku, happamuus, sähkönjohtavuus, torjunta-aineet ja väriluku. Näille kaikille määrityksille on annettu raja-arvot (STM 1352/2015).

3.1.1 Veden laatu vuonna 2025

Vuonna 2025 Alavieskan kunnan vesinäytteiden laadun on tarkastanut Ylivieskan yhteistoiminta-alueen ympäristöterveysviranomaisen. Vesinäytteet täyttivät tutkituilta ominaisuuksiltaan asetetut laatuvaatimukset ja laatuavoitteet. Niissä ominaisuuksissa, joille ei

asetettu raja-arvoja, ei todettu epätavallisia muutoksia. Vedessä ei ollut koliformisia bakteereita eikä Escheria coli -bakteereita. Alavieskan veden happamuus oli keskimäärin 7,95 pH. Happamuutta valvotaan säännöllisellä tarkkailulla. Talousvesi desinfioidaan ultraviolettivalolla Alavieskan alavesisäiliöillä sekä Taluskylän alavesisäiliöllä.

3.2 Veden hankinta

Alavieskan talousveden toimittaa osakaskuntien omistama tukkuvesiyhtiö Vesikolmio Oy. Vesikolmio Oy:n runkojohto kulkee Alavieskan läpi. Alavieskaan on mahdollista ottaa talousvettä joko Ylivieskan suunnalta tai vaihtoehtoisesti Kalajoen suunnalta. Alavieskalla ei ole omaa vedenottamoita. Vuonna 2025 Alavieskaan toimitettiin 233 921 m³ talousvettä, josta vuotovedeksi meni 60 053 m³. Vuotovedellä tarkoitetaan vettä, joka johdetaan verkostoon, mutta ei päädy laskutetuksi kulutukseksi. Vuotovesi koostuu useista eri osatekijöistä, joista kaikki eivät ole putkirikkoja. Näitä ovat mm. verkoston huuhtelu, palontorjunta, paineenalennus- ja varoventtiilien purkaukset sekä jäätyneen estämisen takia tehdyt juoksutukset. Alavieskaan toimitettu vesi on puhdasta pohjavettä, joka käsitellään kalkkikivellä sekä desinfioidaan UV-sterilisaattorilla pohjavesipumppaamoissa, lisäkemikaaleja ei käytetä.

3.3 Veden käsittely ja jakelu

Alavieskaan tuleva talousvesi desinfioidaan UV-sterilisaattorilla alavesisäiliölaitoksissa. Lisäksi kunnan alueella verkoston painetta pidetään yllä paineenkorottamoilla, jotta saadaan kompensoitua verkostosta ja korkeuseroista aiheutuvat painehäviöt. Talousvesiverkoston painetta ja virtaamia seurataan jatkuvasti reaaliaikaisesti valvomosta käsin. Alavieska otti käyttöönsä uudenaikaisen valvomon vuonna 2020. Alavieskan vesilaitosten automaatiota uusittiin ja kehitettiin edelleen vuonna 2024, samalla valvomon toimintavarmuutta ja säädettävyyttä lisättiin uusimalla ohjainlogiikoita ja uusimalla valvomo-ohjelmistoa. Vuonna 2024 erityisesti kyberturvallisuutta parannettiin. Vuonna 2025 valvomoon ja ohjelmistoon ei tehty investointeja, mutta vuonna 2026 ja 2027 on suunnitelmassa päivittää Taluksen alavesisäiliön laitteistoa ja ohjelmistoa ja Kortteen paineenkorotusasemalle hankitaan toinen taajuusmuuntaja sekä Kortteen ohjainlogiikkaa myös päivitetään.

3.4 Verkosto

Vesijohtoverkoston pituus on Alavieskassa 213 km, joka on muoviputkea. Verkosto on rakennettu pääosin 1970- ja 1980-luvuilla. Verkostossa on ollut 17 vuotoa vuoden 2025 aikana. Vuonna 2025 vuotovesiprosentti oli 25,7 %. Vuonna 2025 vuotokohteet lisääntyivät 11 vuodella edellisen vuoden kuuteen vuotoon verrattuna. Lisäsaneerauskohteita tullaan kartoittamaan edelleen vuoden 2026 aikana.

Verkostoa ei laajennettu vuonna 2025, muutamia tonttiputkia lukuun ottamatta.

Vesimittareita on vaihdettu edelleen etäluettaviin Kamstrup Oy:n toimittamiin mittareihin suunnitelman mukaisesti, tämä tuo tehokkuutta laskutusprosessiin. Tulevina vuosina mittareiden vaihtoa jatketaan. Suurin osa mittareista on etäluettavia (917 kpl) ja liittymäsopimuksia vesilaitoksella on 1303 kpl.

4. VIEMÄRILAITOS

Alavieskan kunnalla oli aiemmin Eskolantien päässä oma jätevedenpuhdistamo. Kun Alavieska liittyi Vesikolmion keskuspuhdistamoon, niin Alavieskan puhdistamo purettiin ja paikalle rakennettiin tasausallas ja jäteveden siirtopumppaamo. Edelleen Alavieska liitettiin vuonna 2018 Vesikolmion rakentamaan siirtoviemäriin, joka rakennettiin Alavieskan pohjoispuolelle. Molemmat siirtolinjat ovat yhä käytössä vuonna 2025.

4.1 Jäteveden käsittely ja lietteiden vastaanotto

Kotitalouksien sako- ja umpikaivoliete toimitetaan yksityisasiakkaiden toimesta pumppuautolla Vesikolmion siirtolinjapumppaamoon Akannevalle, jossa liete välpätään ja pumpataan eteenpäin siirtoviemäriin.

4.2 Jäteveden johtaminen ja verkosto

Viemäriverkoston pituus toiminta-alueella on noin 18 km. Putkimateriaali on pääasiassa muovia. Betoniviemäreitä on saneerattu pätkäsujutuksella. Viemärivesi ja yhdyskuntalietteet toimitetaan siirtoviemäriä pitkin Vesikolmion Kalajoen keskuspuhdistamolle. Vesikolmion puhdistamolle johdettiin 180 130 m³ jätevettä Alavieskasta vuonna 2025, mikä on 4922 m³ enemmän kuin vuonna 2024. Viemäriverkoston saneerausta jatkettiin VUOVE-tutkimuksessa löytyneiden viallisten kaivojen korjauksilla sekä näiden yhteydessä löydettyjen betoniputkien muovittamisella.

5. TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT

Talousvesi	Tot 2025
Veden osto m ³	285 030
Veden myynti Merijärvelle	15 989
Veden myynti Vesiosuuskunta Valkeavedelle	35 120
Veden myynti kunnan alueella m ³	173 868
Vuotovesiprosentti %	25,7
Jätevesi	
Käsittelyyn toimitettu jätevesi m ³	180 130
Laskutettu jätevesi m ³	43 008
Vuotovesiprosentti %	76,1
Henkilöstön lukumäärä	2

6. VESIHUOLTOLAITOKSEN TALOUSARVION TOTEUMA

Vesilaitos, Viemärlaitos.

	tilinpäätös 2024	tilinpäätös 2025	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	559 513	735 692	697 500	105
Muut toimintatuotot	2 341	1 746	340	514
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	561 854	737 438	697 840	106
Henkilöstökulut	-91 029	-115 181	-101 427	114
Palvelujen ostot	-364 047	-422 046	-299 376	141
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-211 231	-224 293	-183 650	122
Muut toimintakulut	-4 956	-4 815	-5 732	84
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-671 263	-766 334	-590 184	130
Poistot ja arvonalentumiset	-38 053	-38 766	-39 464	98
TILIKAUDEN TULOS	-146 719	-67 212	68 192	-99

7. UUDET LIITTYMÄT TOIMINTAVUODEN AIKANA

Toimintavuoden 2025 aikana uusia liittymiä tuli seuraavasti:

Talousvesiliittymä: 4

Jätevesiliittymä: 0

Siirtoviemäri liittymä: 0

8. KÄYTTÖVEDEN JA JÄTEVEDEN LIITTYMIS- JA KÄYTTÖMAKSUT VUONNA 2025

Liittymismaksu talousvedelle on vuoden 2018 kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti ollut uusille omakotirakentajille ilmainen vuonna 2025.

Liittymismaksu keskimäärin €/vesi	Liittymismaksu €/viemärointi kaava-alue	Liittymismaksu €/viemärointi toiminta-alue ul- kopuolella	Liittymismaksu yh- teensä keskimäärin €
1100	1009	8500	2109

Rakennusaikaisesta vedestä ei peritä maksua.

Käyttömaksut 2025

Asuinkiinteistöt ja niihin vesihuollon suhteen rinnastettavat kiinteistöt:

Vesi €/m ³ (alv 0 %)	Vesi €/m ³ (sis. alv)	Jätevesi €/m ³ (alv 0 %)	Jätevesi €/m ³ (sis. alv)
1,30	1,63	3,77	4,73

Lisäksi vesimittarimaksut talousvedelle ja jätevedelle seuraavasti:

Perusmaksut omakotitalo 20 mm mittari, €/kk		
	alv 0 %	verollinen 25,5 %
TALOUSVESI	7,3	9,16
JÄTEVESI	4,97	6,24

Perusmaksut rivitalo, paritalot 20 mm mittari, €/kk		
	alv 0 %	verollinen 25,5 %
TALOUSVESI	3,25	4,08
JÄTEVESI	2,1	2,64

Perusmaksut suuremmat kuin 20 mm mittari, €/kk		
	alv 0 %	verollinen 25,5 %
TALOUSVESI	34,53	43,34
JÄTEVESI	9,97	12,51

Muut maksut

Perintäkulut	5,00 € sis. alv
Vesimittarin luentamaksu	23,00 € sis. alv
Tarkistusmaksu	75,00 € sis. alv
Talventtiilin avaus tai sulku	60,00 € sis. alv

12/2025

	Vuoden alusta 2023	Vuoden alusta 2024	Vuoden alusta 2025
Eläkekulut	-16 343	-16 136	-18 275
Muut henkilösivukulut	-2 156	-2 127	-3 283
Henkilösivukulut	-18 498	-18 263	-21 557
Henkilöstökorvaukset	2 158	0	0
Henkilöstökulut	-87 037	-91 029	-115 181
Muiden palveluiden ostot	-397 911	-364 047	-422 046
Palvelujen ostot	-397 911	-364 047	-422 046
Ostot tilikauden aikana	-203 913	-211 231	-224 293
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-203 913	-211 231	-224 293
Vuokrat	-3 126	-2 798	-2 665
Muut toimintakulut	-3 394	-2 158	-2 150
Muut toimintakulut	-6 520	-4 956	-4 815
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-695 380	-671 263	-766 334
TOIMINTAKATE	-143 425	-109 409	-28 897
6130 Viivästyskorkotuotot	1 770	743	399
Muut rahoitustuotot	1 770	743	399
6345 Perimis- ja viivästyskulut.	0	0	52
Muut rahoituskulut	0	0	52
Rahoitustuotot ja -kulut	1 770	743	451
VUOSIKATE	-141 655	-108 666	-28 446
Suunnitelman mukaiset poistot	-35 805	-38 053	-38 766
Poistot ja arvonalentumiset	-35 805	-38 053	-38 766
TILIKAUDEN TULOS	-177 460	-146 719	-67 212
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-177 460	-146 719	-67 212

3.3. Tuloslaskelman liitetiedot

6)	Kunta	
	2025	2024
Toimintatuotot		
Hallinto	43 740,57	48 472,87
Elinvoima	108 639,00	43 132,26
Sivistys- ja hyvinvointi	421 473,43	515 170,88
Tekninen	2 151 372,78	1 921 988,82
Toimintatuotot yhteensä	2 725 225,78	2 528 764,83

7)	Kunta	
	2025	2024
Verotulojen erittely		
Kunnan tulovero	3 771 294,45	3 807 342,07
Osuus yhteisöveron tuotosta	245 915,69	227 817,95
Kiinteistövero	897 206,29	831 614,73
Verotulot yhteensä	4 914 416,43	4 866 774,75

8)	Kunta	
	2025	2024
Valtionosuuksien erittely		
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	2 182 827,00	1 897 021,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1 761 468,00	1 701 924,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-486 714,00	-461 572,00
Verotulomenetyksen kompensatio	357 490,00	524 724,00
Valtionosuudet yhteensä	3 815 071,00	3 662 097,00

9)	Kunta	
	2025	2024
Palvelujen ostojen erittely		
Asiakaspalvelujen ostot	230 339,23	242 670,46
Muiden palvelujen ostot	3 137 793,87	2 866 645,85
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	3 368 133,10	3 109 316,31

10)	Kunta	
	2025	2024
Valtuustoryhmille annetut tuet		
Ei ole		

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Aineettomat hyödykkeet

Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	2-5 v
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5-20 v
Konserniliikearvo	Tasapoisto	2-5 v
Liikearvo	Tasapoisto	2-5 v
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	2-5 v
Osallistuminen toisen yhteisön ¹⁾		
- tiehannkeisiin	Tasapoisto	15-20 v
Osake- ja vuokrahuoneistojen peruskorjaus ²⁾	Tasapoisto	5-10 v
Valokuitu ⁶⁾	Tasapoisto	10 v
Muut	Tasapoisto	2-10 v

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat	Tasapoisto	10-50 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
- Kadut, tiet, torit ja puistot ³⁾	Tasapoisto	15-20 v
- Sillat, laiturit ja uomalat	Menojäännös	10-25 %
- Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännös	10-20 %
- Vedenjakeluverkosto ⁴⁾	Tasapoisto	30-40 v
- Viemäriverkosto ⁴⁾	Tasapoisto	30-40 v
- Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaisulaitteet	Menojäännös	15-20 %
- Puhelinverkko, keskusasema, lakeskukset	Menojäännös	20-22 %
- Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännös	15-20 %
- Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	Menojäännös	15-25 %
- Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäännös	15-20 %
- Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäännös	20-25 %
- Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet ⁵⁾	Tasapoisto	10-15 v
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		
Koneet ja kalusto	Tasapoisto	3-10 v
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	

Aktivointiraja

10 000 €

Alavieskan kunnan valtuusto on 20.8.2018 § 44 muuttanut kunnan suunnitelman mukaisia perusteita seuraavasti alaviitteiden mukaisesti tilivuodesta 2018 alkaen:

- 1) Uusi hyödyke poistosuunnitelmaan
- 2) Aikaisempi poistoaika 20 v
- 3) Aikaisempi poistomenetelmä menojäännös-poisto 15-20 %

3.4 Taseen liitetiedot

2025

16) Lainan liikkeellelaskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset; ei ole

17) Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät; ei ole

18) Tiedot pysyvistä vastaavista

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	tietokone-ohjelmistot	Muut pitkävaikuttavat menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.		359 838,69	359 838,69	1 465 234,00	8 928 020,17	2 388 168,47	124 903,94	0,00	720 048,40	13 626 374,98
Lisäykset tilikauden aikana			0,00	182 760,00	152 586,58	134 989,88	8 438,25		1 058 776,06	1 537 550,77
Rahoitusosuudet tilikaudella										0,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00							0,00
Siirrot erien välillä		22 080,72	22 080,72			439 564,60			-461 645,32	0,00
Tilikauden poisto		57 720,00	57 720,00		570 043,68	158 253,73	71 817,10			800 114,51
Arvonlennukset ja niiden palautukset										0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	324 199,41	324 199,41	1 647 994,00	8 510 563,07	2 804 469,22	61 525,09	0,00	1 317 179,14	14 363 811,24
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	324 199,41	324 199,41	1 647 994,00	8 510 563,07	2 804 469,22	61 525,09	0,00	1 317 179,14	14 341 730,52
Ollennaiset lisäpoistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

ok

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
	lytaryhtiö-osakkeet ja osuudet	kuntayhtymäosuudet	muut osakkeet ja osuudet	osakeanti-saamiset	Yhteensä	Jvk- saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 873 475,93	318 201,89	264 456,63	0,00	2 456 134,45	0,00	3 011 425,00	0,00	0,00	3 011 425,00
Lisäykset	1 500 000,00				1 500 000,00		1 150 000,00			1 150 000,00
Vähennykset			1 850,07		1 850,07		-332 850,00			-332 850,00
Siirrot erien välillä					0,00					
Hankintameno 31.12.	3 373 475,93	318 201,89	262 606,56	0,00	3 954 284,38					
Arvonlennukset					0,00					

Yhdistetyt osakkuusyhteisöt						
Jokilaaksojen kuituverkko-osuuskunta (2752597-4)	Sievi	33,33 %	33,33 %			

22) Saamisten erittely

	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		9 116,63		7 838,00
Lainasaamiset	3 828 575,00		3 011 425,00	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	3 828 575,00	9 116,63	3 011 425,00	7 838,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset			0,00	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		8 373,06		
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	8 373,06	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	3 828 575,00	17 489,69	3 011 425,00	7 838,00

23) Siirtosaamisiin liittyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	94 902,34	109 803,02	86 291,73	109 803,02
KELA:n korvaus työterveyshuolloilta	30 645,67	27 628,84	29 190,49	27 628,84
Ylivieskan seudun musiikkiopisto		3 386,00		3 386,00
Ylivieskan kansalaisopisto		7 071,58		7 071,58
Ylivieskan ympäristöterveydenhuolto		12 361,96		12 361,96
Kalajoen kaupunki- maaseutupalvelut	3 020,00	7 102,00	3 020,00	7 102,00
Kela etuudet	9 363,47	2 427,94	9 363,47	2 427,94
Valtio, avustus Jelppiverkko	26 143,75	25 000,00	26 143,75	25 000,00
KEHA-keskus	26 641,00		26 641,00	
Tapaturmavakuutus palautus	960,23	8 070,27	960,23	8 070,27
Muut tulojäämät	25 527,73	39 752,39	3 510,75	6 791,26
Siirtosaamiset yhteensä	217 204,19	242 604,00	185 121,42	209 642,87

24) Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	7 452 068,77	7 452 068,77	7 452 068,77	7 452 068,77
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	7 452 068,77	7 452 068,77	7 452 068,77	7 452 068,77
Arvonkorotusrahasto 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.				
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 31.12.				
Muut omat rahastot 1.1.	80 203,51	81 307,89		
Siirrot rahastoon		-1 104,38		
Siirrot rahastosta	-8 090,87			
Muut omat rahastot 31.12.	72 112,64	80 203,51		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	6 659 089,90	5 934 691,88	6 237 339,00	5 499 755,08
Oikaisu v:lta				
Edellisen tilikauden virheen oikaisu				
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	6 659 089,90	5 934 691,88	6 237 339,00	5 499 755,08
Tilikauden yli-/alijäämä	463 313,57	714 682,67	415 822,51	737 583,92
Oma pääoma yhteensä	14 646 584,88	14 181 646,83	14 105 230,28	13 689 407,77

25) Erittely poistoeroista; ei ole**26) Viiden vuoden kuluttua erääntyvät velat ja velkojen osat €**

	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

27) Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista; ei ole

28)	Konserni	Kunta
Pakolliset varaukset		

	2025	2024	2025	2024
Jokilaaksojen pelastuslaitos(kunta)	48 559,00	48 559,00	48 559,00	48 559,00
Osuus Oph:n takaisinperintävastuu (JEDU)	15 435,81			
Pakolliset varaukset yhteensä	63 994,81	-48 559,00	48 559,00	48 559,00

29)

Vieras pääoma	2025		2024	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat	0,00	0,00		2 606,96
Muut velat		88,57	0,00	
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	88,57	0,00	2 606,96
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	88,57	0,00	2 606,96

30) Merkittävä sekkilimiitti; ei ole

31) Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut	169 592,37	165 992,37	169 592,37	165 992,37
Muut velat				
Muut velat yhteensä	169 592,37	165 992,37	169 592,37	165 992,37

32) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	21 153,76	31 174,30		
Menojäämät	79 925,89	18 580,38	79 925,89	18 580,38
Palkkojen ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	99 719,01	101 609,81	99 309,53	101 609,81
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	497 053,65	456 409,52	454 746,29	407 664,75
Korkojaksotukset	2 027,40	9 367,00		0,00
Muut menojäämät	25 690,15	15 666,27		
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	725 569,86	632 807,28	633 981,71	527 854,94

3.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

33)

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

34-36)

Vakuudet	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudet yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

37)

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut yhteensä	17 666,11	2 455,76		
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	5 446,77	1 841,82		
- sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet				
Leasingvastuut yhteensä	47 099,27	92 297,12	44 762,46	91 803,76
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	20 473,75	42 445,78	19 731,01	42 399,56
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
Yhteensä	64 765,38	94 752,88	44 762,46	91 803,76

38-39)

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma				
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	4 777 183,55	5 997 076,24	4 777 183,55	5 997 076,24
Jäljellä oleva pääoma	2 993 068,40	3 340 610,18	2 993 068,40	3 340 610,18

Kunnalla on kuntalain mukaisesti eräiden takausten vastavakuutena kiinteistö ja yritys kiinnityksiä. Näiden seurauksena takaukset eivät sisällä odotettavissa olevia luottotappioita.

39)

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	22 386 031	21 061 813
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	28 654	22 601

40)

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Sopimusvastuita				
Sitoumukset avustukseen				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sähköpäästötermiinit				
Markkina-arvo				
Tulouttamatta				
Vammaispalvelulain mukainen tuetun asumisen vastu				
EU-hankkeiden omarahoitus-osuudet				
Arvonlisäveron palautusvastuu	16 509,23			

3.6 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

41) Henkilöstön lukumäärä 31.12

	2025	2024
HTV		
Hallintopalvelut	7,50	7,50
Elinkeino- ja maaseutupalvelut	1,90	0,50
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	75,50	72,50
Tekniset palvelut	5,90	4,70
Yhteensä	90,80	85,20

42) Henkilöstökulut

	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	5 063 204,89	4 825 890,94
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	9 178,80	22 117,51
Henkilöstökulut yhteensä	5 072 383,69	4 848 008,45

43) Luottamushenkilön palkoista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2025	2024
Perussuomalaiset	1 629,75	2 009,70
Suomen Keskusta	4 475,00	3 034,90
Suomen Kristillisdemokraatit	67,50	30,00
Vihreä liitto	0,00	0,00
	6 172,25	5 074,60

44) Tilintarkastajan palkkiot

	2025	2024
Tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	17 257,26	15 228,27
Tarkastusltk:n siht. tehtävät	sis edell.	sis edell.
Hyvityksen jälkeinen summa		
Yhteensä	17 257,26	15 228,27

45)

Intressitahojen väliset liiketoimet

Alavieskan kunnalla ei ole määräysvalta- tai osakkuusyhteyssuhteissa oleville tahoille korottomia lainoja. Annettuihin lainoihin ei kohdistu taloudellisia riskejä. Kuntalain 2015 voimaantulon jälkeen annetuille lainoille kohdistuu riittävät vastavakuudet

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia

4. KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT V. 2025

Pääkirja
Päiväkirja
Ostoreskontra
Myyntireskontra
Palkkakirjanpito
Tasekirja, joka sisältää toimintakertomuksen, tilinpäätöslaskelmat ja tilinpäätöksen liitetiedot
Tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt

Tositelajit

- 1 Pankkitositteet
- 9 Palkkatositteet
- 10 SL Laskennalliset
- 11 SL Automaattikirjaukset
- 16 Poistot
- 20 Ostolaskujen maksut
- 23 Approval ostolaskut
- 30 Myyntireskontran suoritukset
- 31 Myyntilaskut/Keskushallinto
- 32 Myyntilaskut/Asuntotoimisto
- 33 Myyntilaskut/Tekninen toimisto
- 34 Palvelukeskus / Kuntien Hetapalvelut Oy
- 44 Vesilaskut/Komartek
- 86 Hyvitysten kohdistus
- 87 Korkolaskut
- 88 Sopimuslaskutus
- 90 Muistiot
- 96 Kirjanpidon tulos
- 97 Kirjanpidon tulos laskennallinen
- 98 Sisäisen laskennan tulos
- 99 Sisäisen laskennan tulos laskennallinen

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä:

Kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilyttämisessä noudatetaan vahvistettua arkistosäätöä. Vuonna 2008 on siirrytty sähköiseen arkistointiin.

Tasekirja pysyvästi
Päiväkirja 13 vuotta
Pääkirja 13 vuotta

Kunnanhallitus hyväksyy ja allekirjoittaa vuoden 2025 tilinpäätöksen, jättää sen tilintarkastajien tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan arvioitavaksi sekä saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen valtuuston käsiteltäväksi.

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että
- tilikauden ylijäämä 415.822,51 € kirjataan taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätilille.

Kunnanhallitus oikeuttaa kunnanjohtajaa tekemään tilinpäätökseen mahdolliset tekniset korjaukset.

Alavieskassa 31.3.2026

Tapio Mattila
puheenjohtaja

Kirsi Kääntä
varapuheenjohtaja

Jarmo Nahkala

Heli Kantola

Sakari Siitonen

Jarkko Pehkonen

Kaija Hannula

Pirjo Salo

Kari Pentti
kunnanjohtaja

